

Lietuvos Respublikos
Seimo
ketvirtoji sesija

2018 m. gegužės 17 d.
172 ir 173 posėdžiai

Stenogramos

94

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

IV (PAVASARIO) SESIJA

2018 m. gegužės 17 d.

Rytinis posėdis Nr. 172

*Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro, ilgamečio Seimo nario,
VI ir IX kadencijų Seimo Pirmininko Česlovo Juršėno 80-mečio minėjimas*

Seimo nario, Europos reikalų komiteto pirmininko G. Kirkilo kalba	9
Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro J. V. Paleckio kalba	11
Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Č. Juršėno kalba	13
Informaciniai pranešimai	15
Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. gegužės 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	15
Fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 27, 29, 31 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1668(2)ES priėmimas	16
Šio įstatymo priėmimas	16
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1087(2) priėmimas	16
Šio įstatymo priėmimas	17
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 148 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1109(2) priėmimas	17
Šio įstatymo priėmimas	18
Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1352(2) priėmimas	18
Šio įstatymo priėmimas	18
Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 2, 5, 8, 12, 21, 27, 44, 45, 47 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1804(2) priėmimas	18
Šio įstatymo priėmimas	19
Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo Nr. I-1324 5 ¹ ir 10 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1805(2) priėmimas	19
Šio įstatymo priėmimas	19
Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 ir 12 ⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1806(2) priėmimas	20
Šio įstatymo priėmimas	20
Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 1, 2, 3, 4, 10 ³ straipsnių pakeitimo, 21 ¹ straipsnio pernumeravimo ir pakeitimo bei Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu ir ketvirtuoju ¹ skirsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1486(2) priėmimas	20
Šio įstatymo priėmimas	20
Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 510 ¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1487(2) priėmimas	20

Šio įstatymo priėmimas	21
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 4, 6, 7, 14, 16, 19, 20, 24, 27, 28, 29, 30 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1713(3)VK priėmimas	21
Šio įstatymo priėmimas	21
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3, 10, 12, 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1714(2) priėmimas	21
Šio įstatymo priėmimas	22
Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 6 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1715(2) priėmimas	22
Šio įstatymo priėmimas	22
Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 48 ir 91 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1716(2) priėmimas	22
Šio įstatymo priėmimas	22
Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 51 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1717(2) priėmimas	23
Šio įstatymo priėmimas	23
Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 7 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1718(3) priėmimas	23
Šio įstatymo priėmimas	26
Valstybei ir savivaldybėms priklausančių akcijų privatizavimo įstatymo Nr. VIII-480 2, 3, 4, 10, 11, 12, 13, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1719(2) priėmimas	26
Šio įstatymo priėmimas	27
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 2, 4 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1929(2) priėmimas	27
Šio įstatymo priėmimas	27
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1938(2) priėmimas	27
Šio įstatymo priėmimas	28
Seimo nutarimo „Dėl Dariaus Biekšos atleidimo iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nario pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-2023(2) svarstymas ir priėmimas	28
Šio nutarimo priėmimas	29
Seimo nutarimo „Dėl Renato Pociaus skyrimo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nariu“ projekto Nr. XIIIIP-2024(2) svarstymas ir priėmimas	29
Šio nutarimo priėmimas	29
Seimo nutarimo „Dėl 2019 metų paskelbimo Juozo Naujalio metais“ projektas Nr. XIIIIP-2022 pateikimas (A. Gumuliauskas)	29
Statistikos įstatymo Nr. I-270 12 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-957 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2148 pateikimas (S. Jakeliūnas)	31
Žemės įstatymo Nr. I-446 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2015 pateikimas (R. Sinkevičius)	31
Žemės įstatymo Nr. I-446 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1829 ir Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 10 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1830 pateikimas (S. Gentvilas)	32

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2031, Administracinių nusižengimų kodekso 53, 247, 256, 305, 385, 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2032, Aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 2 straipsnio pakeitimo ir 12 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2033, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 49 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2034, Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2035, Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 2 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2036, Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2037, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 75 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2038, Energetikos įstatymo Nr. VIII-884 2 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2039, Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2040, Geležinkelių transporto kodekso 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2041, Geodezijos ir kartografijos įstatymo Nr. IX-415 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2042, Geriamojo vandens įstatymo Nr. IX-433 2 straipsnio pakeitimo ir 13 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2043, Kelių įstatymo Nr. I-891 2, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2044, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2045, Miškų įstatymo Nr. I-671 papildymo 2 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2046, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2, 4, 17, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2047, Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 4, 6 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2048, Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 papildymo 15 ¹ straipsniu ir 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2049, Pajūrio juostos įstatymo Nr. IX-1016 1, 4, 5, 6 ir 7 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2050, Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 20 ¹ , 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2051, Statybos įstatymo Nr. XII-2573 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2052, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I -1120 17, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2053, Triukšmo valdymo įstatymo Nr. IX-2499 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2054, Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2055, Vandens įstatymo Nr. VIII-474 2, 3 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2056, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 2 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2057, Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 21 ir 34 straipsnių pakeitimo ir 22 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2058, Žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 papildymo 19 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2059, Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 10 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2060, Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 2 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2061 pateikimas (K. Navickas)	35
---	----

Vyriausybės valanda

Ministro Pirmininko S. Skvernelio, sveikatos apsaugos ministro A. Verygos, švietimo ir mokslo ministrės J. Petrauskienės, aplinkos ministro K. Navicko, žemės ūkio ministro G. Surplio, vidaus reikalų ministro E. Misiūno, kultūros ministrės L. Ruokytės-Jonsson ir teisingumo ministro E. Jankevičiaus atsakymai į Seimo narių klausimus	40
---	----

Vakarinis posėdis Nr. 173

Opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darboarke

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2149 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (L. Kasčiūnas)	51
---	----

Šio nutarimo priėmimas	51
Ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymo Nr. IX-2160 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2092 pateikimas (L. Kasčiūnas)	51
Administracinių nusižengimų kodekso 515 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2093 pateikimas (L. Kasčiūnas)	54
Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 133 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2132 pateikimas (M. Navickienė)	55
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2146 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (K. Starkevičius)	56
Šio nutarimo priėmimas	56
Tiekiamų rinkai trąšų įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1993 pateikimas (K. Starkevičius)	56
Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2131 pateikimas (R. Morkūnaitė-Mikulėnienė)	59
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2150 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Morkūnaitė-Mikulėnienė)	61
Šio nutarimo priėmimas	61
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4 ir 10 ⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2129 ir Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2130 pateikimas (R. Morkūnaitė-Mikulėnienė)	61
Administracinių teisės pažeidimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3992(2) pateikimas (A. Ažubalis)	65
Draudimo propaguoti komunizmą arba kitą totalitarinę santvarką viešuosiuose objektuose įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1436(2) pateikimas (A. Ažubalis)	68
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1655 pateikimas (L. Kasčiūnas)	71
Seimo savaitės (2018-05-21–2018-05-25) – 2018 m. gegužės 22 d. (antradienio) ir 24 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (V. Pranckietis)	74
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2147 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Kupčinskas)	75
Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2143 pateikimas (A. Kupčinskas)	76
Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 25, 41, 66, 70, 84, 97, 127, 132, 133, 138, 143, 144, 153 ir 161 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1781 pateikimas (S. Šedbaras)	76
Civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymo Nr. X-1702 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-534 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1782, Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 24, 37, 40, 44, 56, 59, 67 ir 71 straipsnių pakeitimo ir papildymo 51 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1783, Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 2, 6, 7, 9, 11, 14, 15, 18, 23 straipsnių ir šeštojo skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-730 1 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1784 pateikimas (S. Šedbaras)	77
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIII-123 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2120 pateikimas (R. Šarknickas)	78
<i>Seimo narių pareiškimai</i>	
Seimo narės A. Kubilienės pareiškimas	78
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	81

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

- A – alternatyvus teisės aktas
- ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
- GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
- VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 172 STENOGRAMA

2018 m. gegužės 17 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

10.02 val.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro, ilgamečio Seimo nario, VI ir IX kadencijų Seimo Pirmininko Česlovo Juršėno 80-mečio minėjimas

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos, gerbiami svečiai, pradedame minėjimą, skirtą Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro, ilgamečio Seimo nario, VI ir IX kadencijų Seimo Pirmininko Česlovo Juršėno jubiliejui.

Kartu su mumis, Seimo nariais, minėjime dalyvauja signataro artimieji, Nepriklausomybės Akto signatarai, garbingi svečiai.

Gerbiamasis pone Česlovai Juršėnai, džiaugiuosi turėdamas galimybę šiandien išreikšti jums pagarbą. Sveikinu jūsų jubiliejaus proga. Dėkoju, kad sutikote jį paminėti su mumis čia, savo darbe. Žinau, kad neklystu taip sakydamas, nes, net ir baigęs aktyvią politinę karjerą, jūs išlikote stiprus ramstis Lietuvos Respublikos Seimui, tartum pagal paprotinę teisę jūs išlikote Pirmininkas.

1992 m. lapkričio 25 d. į pirmąjį posėdį susirinkęs Seimas buvo pirmasis Seimas, turėjęs dirbti su ką tik Lietuvos žmonių sutarimu priimta Konstitucija. Lietuvos sienų apsauga, Lietuvos bankas, aukštojo mokslo, valstybės tarnybos sistema, Seimo statutas ir Seimo kontrolieriaus įstaiga bei daug daugiau Lietuvos valstybingumui reikalingų institutų buvo sukurta tuo laikotarpiu. Jūsų taiki ir kompromiso siekianti lyderystė tada ir dažnai buvo lemtingas svertas siekiant sėkmingų rezultatų.

Rezultatus vertina ir šalies Prezidentė Dalia Grybauskaitė. Leiskite paskelbti.

„Gerbiamasis Česlovai Juršėnai, kaip Kovo 11-osios Akto signataras, parlamentinės veiklos didmeistris, jūs aukštai iškėlėte garbingo politiko kartelę. Atsakomybė ir padorumas, reiklumas sau ir kitiems, išskirtinė erudicija bei išvalga buvo ir visada bus siejama su jūsų asmenybe. Ir, žinoma, diplomatija bei džentelmeniškumas, nuolat puošiantys jūsų laikyseną.

Ne veltui Švenčionių ir Ignalinos krašto rinkėjai buvo tokie ištikimi, vertindami savo atstovo žmogiškumą ir toleranciją, gebėjimą išklaudyti ir padėti. Jūs daug nuveikėte ir lituanistikos tradicijų bei paveldo įprasminimo srityje, kas ypač brangu visai tautai.

Nuoširdžiai sveikindama jus garbingo 80-ojo gimtadienio proga, dėkoju už prasmingus darbus Lietuvai, linkiu jums sveikatos, jėgų įgyvendinti kūrybinius sumanymus ir ilgų metų. D. Grybauskaitė, Lietuvos Respublikos Prezidentė. 2018 metai. Vilnius.“ (*Plojimai*)

Apie Pirmininko Česlovo Juršėno veiklą kviečiu kalbėti Seimo Pirmininko pavaduotoją G. Kirkilą.

Seimo nario, Europos reikalų komiteto pirmininko Gedimino Kirkilo kalba

G. KIRKILAS (LSDDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas jubiliate, mieli kolegos, svečiai, šiandien minime ypatingą Česlovo Juršėno, Kovo 11-osios Akto signataro, žurnalisto ir, kas nedaugeliui pavyko, dukart Seimo Pirmininko, sukaktį.

Česlovas Juršėnas šalia savo daugelio vertingų savybių bei talentų, be abejo, įeis į atkurtos nepriklausomos Lietuvos parlamentarizmo istoriją kaip Seimo vadovas ir *Spikeris* iš didžiosios raidės, pateikęs mums, o ypač jaunajai kartai, labai vertingą ir sektingą politiko, parlamentaro bei

jau pavyzdiniu tapusį politinės kultūros atvejį. Politinės kultūros, kurios mums taip stinga, kurią sudaro vertybės, tradicijos, santykiai ir daugelis kitų dalykų, tačiau pirmiausia – pačių politikų veikla. Tai yra, mano nuomone, dėl kelių svarbių priežasčių bei aplinkybių, kurias mėginasi savo trumpoje kalboje aptarti.

Pirmiausia dėl jo paties charakterio ir būdo savybių, neįtikėtino darbštumo, preciziškumo bei kruopštumo. Kaip jo kolega, daugelį metų bendražygis, galiausiai kiemo kaimynas, tai mačiau ne vienus metus. Jis dirbdavo ir tuomet, kai mes, Seimo nariai, neturintys lig šiol oficialių atostogų, ilsėdavomės, taip pat šeštadieniais, o ir sekmadieniais. Matyt, todėl jam tų atostogų labai ir nereikėjo, o mes savo darbo bei poilsio taip ir nereglamentavome, nes jeigu Česlovui Juršėnui būtų reikėję atostogų, patikėkite, ši problema Seimo statutu seniai būtų buvusi išspręsta.

Mieli kolegos, manau, neprieštarausite, jog bet kurios šalies parlamento *spikeriui* labai svarbu, jeigu ne svarbiausia, diplomato savybės, ką šiandien pabrėžė ir Prezidentė. Be diplomatijos, net, o gal ypač ir bendravimo būdo, be gebėjimo spręsti nuolat kylančius konfliktus, be talento sutarti, susitarti, suderinti įvairias nuomones ir interesus, vargu ar demokratiškai (pabrėžiu – demokratiškai!) parlamentui vadovauti įmanoma. O kad demokratija ir būtent taip parlamentui vadovaujantis *spikeris* yra kertiniai akmenys, ir priešingai – parlamentas yra didele dalimi demokratijos pagrindas, o nuo parlamentų atsiradimo demokratija iš esmės ir prasidėjo, tikiuosi, sutiksime visi. Kaip ir su tuo, jog būtent diplomatiškumas, politinis korektiškumas, tampantis kone galantiškumu, ypač moterų atžvilgiu, pagarba oponentui yra ryškūs ir jubiliatui būdingi bruožai, lydėję jo visą veiklą, ne sykį gražiai atvaizduoti jo politiniuose šaržuose, ir ne tik.

Gerbiamieji, ko visuomet nuoširdžiai pavydėjau, tai Česlovo Juršėno įgimto humoro jausmo; humoro, ne pikto, kas kažkodėl tampa vis mažiau būdinga nūdienai, neįžeidžiančio, o dažnai net vienijančio, kaip daugelis iš mūsų prisimename iš ne vieno ankstesnių seimų darbo epizodų. Tai tas atvejis, kada žodis įgyja tą didžiulę galią, kai įtikiname kitus be prievartos, o gal ir padarome savo sąjungininkais, net jeigu ateina tavo akinių sudaužyti. Jo santykiai, polemika ir diskusijos su vienu iš politinių oponentų – Laisvės premijos laureatu, tikru disidentu Antanu Terlecku, mano nuomone, yra tik vienas šiuo atveju tai gražiai iliustruojančių pavyzdžių.

Tačiau, o tai dar rečiau pasitaiko tarp politikų, Česlovas Juršėnas toleravo ir humorą savo atžvilgiu – neatsitiktinai, matyt, kolekcionavo ir teberanka šaržus bei karikatūras. O dydis jo kolekcijos, kurios tik mažytę dalį galime pamatyti šiandien Seime, tik dar sykį paliudija jo personos populiarumą ir gebėjimą įkvėpti dailininkus savo įvairiaspalve, įvairialype, tačiau atvira ir demokratiška veikla.

Česlovas Juršėnas neabejotinas, tikiuosi, tai pripažįsta jo politiniai oponentai, – ne tik šachmatų, bet ir kompromiso meistras. O kompromisas – ne tik diplomatijos bei politikos šerdis, bet tiesiog neišvengiamas dalykas parlamento darbe, nes be jų, be kompromisų, parlamentai tiesiog negalėtų egzistuoti. Nors tai atrodo savaiame suprantamas dalykas, tačiau, deja, ne visiems mums ir ne visuomet pakanka stiprybės nusileisti ir atsitraukti, o ypač pačių karščiausių debatų metu, kas jubiliatui yra pavykę, ir ne sykį, kas jau tapo, mano nuomone, chrestomatiniiais pavyzdžiais.

Seimo statutas, gerbiami kolegos parlamentarai, įstatymai dukart Seimo *spikeriui* Česlovui Juršėnui buvo šventi dalykai, nors prisiekdavo jis, kaip žinote, neprašydamas Dievo pagalbos. Tačiau demokratija be taisyklių egzistuoti, funkcionuoti negali. Tai aiškiai suprasdamas, Česlovas Juršėnas visuomet buvo nuoseklus Konstitucijos, prie kurios rengimo ir įdiegimo daug prisidėjo, šalininkas. Jis buvo toks teisės ir taisyklių šalininkas, kad net sykiais atrodydavo, gal ir per daug griežtai ar pernelyg preciziškai jis jų laikosi. Nors būtent tokia precizika dažniausiai padeda išvengti nereikalingų konfliktų arba jų tiesiog papildomai nesukurti. Tokia akivaizdžiai vienijanti, o ne skaldanti veikla sudarė jo vadovaujamiems seimams sąlygas pozityviai įstatymų leidybai ypač sunkiausiais valstybės kūrimo metais.

Tačiau Česlovas Juršėnas niekada nebuvo kabinetiniu politiku. Priešingai, susitikimai su rinkėjais jam buvo vienas svarbiausių dalykų. Jis nevengdavo ir pačių sunkiausių auditorijų. Nežinau, kiek sykų jis apvažiavo Lietuvą, bet kad aplankė ir susitiko su žmonėmis visuose šalies rajonuose, kaimuose ir miestuose, galiu garantuoti.

Česlovas Juršėnas gana reta tarp politikų asmenybė, sugebanti pripažinti savo klaidas ir net atsiprašyti. Jis tai padarė ne sykį ir dėl to buvo kritikuojamas ir savų, ir svetimų. Nūdienos politikoje, persmelktoje intrigų, rietenų, pasiklausymų, nuklausymų, epistoliarinio žanro skandalų, jis atrodo net šiek tiek panašus į politikos Don Kichotą, tačiau manau, kad mūsų politinei kultūrai būtų itin naudinga, jei tokių politikų turėtume daugiau, nors, deja, matyt, to greitai nepasieksime. Bet gal ir todėl šiandien nuoširdžiai minime garbingą Česlovo jubiliejų, nes matome ir pripažįstame neabejotiną jo pavyzdžio svarbą šalies politinei kultūrai šiuo aspektu.

Itin iškalbinga, gerbiami kolegos, kad net Česlovo Juršėno hobis – knygos, ypač enciklopedijos bei šaržai, pasitarnavo jo, kaip *spikerio*, darbui, jo sėkmingam pirmininkavimui ir vadovavimui. Apie jo konstitucines žinias ir gebėjimą pagrindinį šalies įstatymą cituoti atmintinai seniai vaikšto legendos. Ir nors enciklopedisto vardą istoriškai iš jo atėmė didysis prancūzas Denisas Didro ir jo bendražygiai, tačiau būtent jis, Česlovas Juršėnas, dar iki *perestroikos* ir Sąjūdžio, gūdžiais stagnacijos laikais, kai tai dar nebuvo oficialiai pernelyg toleruojama, parengė ir išleido keletą enciklopedinių leidinių, tarp jų 1983 metais itin populiarią „Tarptautininko žinyną“.

Mielas jubilate, kolegos, parlamento nariai, mano minėtas Denisas Didro yra sakęs: „Iš anksto žinodamas, ką nori padaryti, dirbi drąsiai ir sklandžiai.“ Tai labai tiktų Česlovui Juršėnui, prisimenant jo indėlį į šalies parlamentarizmo tradicijas ir, neabejotinai, į istoriją. Net ir šie europietiški Seimo rūmai su savo pažangia, bent jau tuomet, informacinių technologijų įranga nepadarė Lietuvai gėdos per 2013 metų pirmininkavimą Europos Sąjungos Tarybai (čia dirbame jau daugiau nei dešimtmetį) yra didele dalimi jo rūpestis ir nuopelnas.

Todėl, mielas Česlovai, sveikiname su garbinga sukaktimi ir linkėdami tau sveikatos tikimės, kad savo sukauptus dvasinius turtus, išmintį ir patirtį dar ilgai dalinsi Lietuvai ir jos žmonėms. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju G. Kirkilui.

Žodį tarti kviečiu Č. Juršėno bendražygį, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo deputatą, Nepriklausomybės Akto signatarą Justą Vincą Paleckį.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Justo Vinco Paleckio kalba

J. V. PALECKIS. Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, Česlovo Juršėno artimieji, visi šio renginio dalyviai. Gal nesuklysiu Česlovą Juršėną pavadindamas perfekcionistu. Jo lozungas – „Ką darai, daryk gerai, daryk labai gerai!“

Aukso medaliu baigęs Ignalinos vidurinę mokyklą, Česlovas nuo jaunumės išsiskyrė žinių troškimu, lipte lipo prie knygų. Nuvylęs tėvus ir nepasukęs į kunigų seminariją, jis kibo į žurnalistikos studijas Vilniaus universitete. Po to dirbo laikraščiuose, radijuje ir televizijoje.

Daug kas jau tada pastebėjo, kad Česlovas – tai tiesiog vaikščiojanti enciklopedija, besidomintis viskuo, ypač įvairių valstybių sąranga, išimenantis faktus, datas, biografijas, linkęs analizuoti, prognozuoti, kas tada tikrai buvo neįprasta. Šias savybes jis puikiai panaudojo išleisdamas pirmuosius Lietuvoje tarptautinės tematikos žinynus. Tai buvo aukščiausios klasės leidiniai, suteikiantys maksimumą informacijos, kokia tik buvo įmanoma tais laikais. Česlovas jau garsėjo ir kaip nepralenkiamas oratorius, mokantis sudominti bet kokią auditoriją.

Virsmo iš nelaisvės į laisvę – Atgimimo – laikas tapo tikruoju Česlovo Juršėno laiku. Jo vedamos televizijos laidos „Atgimimo banga“ virto itin karštų diskusijų pradžiamokslu, kur susidurdavo įvairios nuomonės, ryškėjo daugiapartinės sistemos bruožai. Kai Lietuvos komunistų partija pasuko link socialdemokratijos ir, atskilus proimperialiam blokui, nuėjo nepriklausomybės keliu, Česlovas nedvejojo. Pasirinkęs, kaip jis pats sako, šviesiąją pusę, tikėjo, kad absoliuti dauguma iš 200 tūkst. partijos narių nori demokratiškos ir nepriklausomos Lietuvos.

Pirmuosiuose nuo pat 1926 metų demokratiniuose Lietuvos parlamento rinkimuose jį labai palaikė gimtosios Ignalinos žmonės. Aukščiausiojoje Taryboje Česlovas Juršėnas vėl pasijuto savo stichijoje. Jo įdirbis domintis demokratinių šalių konstitucijomis, valdžių atskyrimo principais, reglamentais leido jam iš karto pasinerti į tuos tuo metu dar labai nepatyrusio parlamento sukurius ir svariai prisidėjo prie jo stiprinimo.

Naujas, nepaprastai reikšmingas etapas – 1992 metai, Lietuvos demokratinės darbo partijos pergalė Seimo rinkimuose ir Česlovo Juršėno pirmininkavimas pirmajam po 66 metų pertraukos Lietuvos parlamentarizmo istorijoje demokratiškam, daugpartiniam Lietuvos Seimui. Ketveriems metams jis tapo pirmuoju Seime ne tik pagal pareigas, bet ir pagal Konstitucijos išmanymą, Statuto ir įvairiausių teisinių procedūrų narpliojimo meistriškumą, pagaliau sėkmingą kompromisų paiešką. Gal ir nekorektiška lyginti, bet joks kitas jo įpėdinis tame poste pagal šiuos kriterijus, ko gero, negalėjo jam prilygti.

Česlovas Juršėnas Seimo Pirmininku buvo renkamas ir kitose kadencijose – iš viso tris kartus. Tai irgi rekordas. Per 22 darbo Lietuvos parlamente metus jis pats vienas arba kartu su kolegomis pateikė per 600 įstatymų projektų. Seime prigijo sąvoka – „juršėniškas darbštumas“. Tai reiškia – ypatingas darbo stilius, paremtas tikslumu, pareigingumu ir atsakomybe.

Ypatingas Česlovo Juršėno nuopelnas – socialdemokratinės krypties stiprinimas Lietuvos politikoje. A. M. Brazausko bendražygis, jis vadovavo Demokratinei darbo partijai, kai LDDP prieš 18 metų sugebėjo paritetiniais pagrindais susijungti su V. P. Andriukaičio vadovaujama Socialdemokratų partija, sudarydamos tvirtą kairiąją politinę jėgą. Šiandien realybė kita. Bet svarbu pažymėti, kad abu politikai – ir Vytenis, ir Česlovas – nepailsta kartoti: kairiųjų vienybė buvo ir privalo likti nepajudinama siekiamybe, tik einant šiuo keliu galima pasitarnauti socialiai teisingos Lietuvos kūrimui.

Aiški dauguma žmonių mūsų šalyje šiandien labai gerai įsivaizduotų Česlovą, sėdintį šioje salėje ne svečių tribūnoje, o priešais ją tarp jūsų, Seimo narių. Bet prieš šešerius metus, atsikirsdamas įkalbinėtojams, jis labai kietai ir ryžtingai pasakė sau ir kitiems: „Stop, užtenka!“ Tuo jis norėjo parodyti pavyzdį, kad ir kai kurie kiti ilgamečiai, jau trečią dešimtmetį Seime dirbantys, parlamento nariai galėtų pagalvoti apie pasitraukimą į, sakytume, užtarnautą poilsį, kad užleistų kelią jaunimui. Per tą laiką tuo pavyzdžiu pasekė nedaug kas.

Na, o dėl užtarnauto poilsio Česlovas galėtų pakartoti tos ypatingos žmonių genties nukaltą posakį: „Labiausiai užimti žmonės – tai pensininkai.“ Jam pačiam, gyvenančiam savo malonumui, pensininko titulas tikrai nelimpa. Kasdien – jei tik neišvykęs į susitikimus įvairiose Lietuvos vietovėse – jį galima pamatyti Seime, jis nuolat kviečiamas į konferencijas, diskusijas.

Pagaliau Česlovas gali atsiduoti savo jaunystės aistrai – žinynai, enciklopedijos. Jis jau beveik pusę amžiaus įvairių lietuviškų enciklopedijų mokslinių redakcinių tarybų narys. O naujausios Visuotinės lietuvių enciklopedijos visus 26 tomus Česlovas – neabejoju, vienintelis – yra perskaitęs tik tris kartus. Ir kiekvieną kartą, ieškodamas ir atrasdamas klaidų ir netikslumų.

Nežinau, ar kuris mūsų šalies gyventojas yra matęs Česlovą piktą, besisvaidantį įžeidinėjimais ar nenormine leksika. Jis vadovaujasi maksima: šypsena yra pigiai perkama ir brangiai parduodama. Ir net kai prieš kelis dešimtmečius rinkimų kampanijose kai kur sproginėjo vadinamosios bombelės, pramušančios net lauko estrados stogą, o Česlovui oponentai daužė akinius, jis sugebėdavo elegantiškai nusišypsoti ir pasakyti sąmojingą komplimentą storžieviams. Kiek įžeidžiančių epitetų ir šmeižto jam teko atlaikyti, kiek pašiepiančių karikatūrų jam pripaišyta, o atsakymas į tai – plati juršėniška šypsena. Jis – pirmasis ir vienintelis politikas, pradėjęs rinkti visas, ir pačias pikčiausias, karikatūras apie save, išleidęs net dvi jų knygeles, tuo nuginkluodamas ir tūžmingus oponentus.

Česlovas ir alkoholizmas – tai dar viena tema gal net ir moksliniams tyrimams šių dienų aktualijų fone. Visą gyvenimą jis vadovavosi principu – viena raudonojo vyno taurė, nė lašo daugiau, ir tai tik ypatingomis progomis.

Česlovas Juršėnas buvo ir liko labai populiarus Lietuvoje. Žmonėms imponuoja ne tik valstybininko patirtis ir žinios, mokėjimas polemizuoti, įtikinti, svarbiausia, kad Česlovas per ilgą parlamentinės veiklos laikotarpį išgarsėjo kaip visiškai švarus politikas, neįklimpęs į jokių skandalus ar abejotinus sandorius.

Baigdamas priminsiu, kad Česlovo šeimoje auga keturios kartos. Jų atstovus matome čia, išskyrus pačius jauniausius. Ir po didžiulės netekties šeimoje jau penki Juršėnai susirenka, susiburia savaitgaliais. Jaunieji tikrai turi ko pasimokyti, jie jau įsiminė daug senelio ir prosenelio pasakotų nutikimų, istorijų. Ką moka Česlovas, tai moka. Tikėsimės, kad jis vis dažniau įjungs dik-

tofoną ir visos tos istorijos, o ir kai kurios kitos irgi suguls į jo memuarus. Jie tikrai bus įdomūs ne tik jo artimiesiems. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju J. V. Paleckiu. Į tribūną kviečiu Signatarų klubo kanclerį, taip pat signatarą Egidijų Bičkauską.

E. BIČKAUSKAS. Gerbiamas Česlovai, gerbiami parlamentarai! Mums Česlovas – ne Aukščiausiosios Tarybos, ne Seimo Pirmininkas, o pirmiausia signataras. Bent jau man svarbiausia yra tai, kad tuo sudėtingu laikotarpiu 1989–1990 metais jis priėmė tvirtą ir aišką sprendimą, su kuo jis ir kas jis. Tai buvo sudėtingas laikas, dabar prisimenant. Kartais kalbama apie tai, kuo skiriasi 1918 metų signatarai ir 1990 metų signatarai (šiuo atveju aš daugiau kalbu apie Česlovą), ir galbūt ne visada išdrįstama pasakyti, kad, nekalbant apie užduočių skirtingumą, skirtumas buvo, jeigu norite, asmeninės fizinės saugos prasme. Česlovas, padarydamas savo apsisprendimą, puikiai žinojo, kuo jis ir jo šeima tuo metu rizikavo. Jis puikiai žinojo, kad restitucijos atveju jam jokiū būdu pasigailėjimo nebus, bet dar blogiau, jau kalbant apie restituciją, kad galas žino, kaip ir tauta jį vertins tuo metu. Taigi pasirinkimas buvo labai sudėtingas ir rizikingas. Ačiū jam už tai, kad jis jį padarė.

Man daug metų teko dirbti kartu su Česlovu, daug metų teko būti jo pavaduotoju ir tai man buvo turbūt ištisa pamoka, ištisa politinės įžvalgos, diplomatijos pamoka. Vieną epizodą drįsiu pasakyti, daugiau su humoru, gal jūs suprasite, bet apie tą pačią politinę įžvalgą.

Laikotarpis buvo gana sudėtingas. Vienas iš parlamento narių protesto vardan sumanė susideginti čia, parlamente, ir pareiškė, kad susidegins tik dalyvaujant Česlovui Juršėnui. Česlovas surado išeitį. Bene pirmą kartą, bene vienintelį kartą man teko vadovauti Seimui tris ar keturias dienas, nes kaip tik tuo laikotarpiu Česlovas priėmė sprendimą išvykti į komandiruotę ir man paliko visą atsakomybę dėl benzino ir viso kito. Bet rezultatas buvo geras – parlamentaras nesusidegino, juo labiau žinodamas mano poziciją. Aš – liberalas, todėl mano pozicija buvo tokia: tu esi laisvas žmogus, nori – deginkis, tik kitų nesudegink. Tuo ir baigėsi.

Baigdamas štai ką norėčiau pasakyti ir įteikti šią signatarų dovaną. Tai yra balso paveikslas: mergina Viltė, gimusi 1990 m. kovo 11 d., ištaria žodžius „Kovo 11-oji“. Noriu palinkėti Česlovui, jeigu pasakyčiau – dar tiek pat metų, kiek dabar, turbūt būtų nerimta, bet palinkėti dar bent pusę tiek, kiek yra, palinkėti išlikti tuo pačiu galantiškumo, diplomatijos, politinės įžvalgos etalonu tikrai noriu. Priimkite nuoširdžią mūsų dovaną. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame E. Bičkauskui. Kviečiu Ministrą Pirmininką Saulių Skvernelį tikriausiai tarti sveikinimo žodį.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, jūs esate tikrai įžvalgus – kaip tik tą ruošiuosi padaryti. Vyriausybės vardu norėčiau perskaityti sveikinimą gerbiamajam Česlovui Juršėnui.

„Tikėti savo mintimis, pašaukimu ir dirbti iš visos širdies – tai genialumas. Jūsų ilgametis, nuoširdus ir profesionalus darbas Lietuvai – įkvėpiantis pavyzdys, kaip galima mylėti ne tik savo profesiją, bet ir tėvynę, ir jos žmones.

Jausdamas didelę pagarbą ir įvertindamas turiningą jūsų gyvenimo kelią, sveikinu jus garbingos 80 metų sukakties proga ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės vardu dėkoju už jūsų istorinę ir išskirtinę veiklą, valdant Lietuvos kraštą. Jūsų reikšmingas indėlis mūsų valstybės laisvės ir nepriklausomybės kelyje įkvėpia kolegas siekti tikslų ne vien žodžiais ir iki šiol primena, kad valstybės valdymas, ypač teisėkūra, yra sudėtingas, atsakingas ir nepaprastai prasmingas darbas, kuriam reikia pasiaukojimo, ištvermės ir artimųjų palaikymo.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės vardu linkime neblėstančios energijos, sveikatos ir sėkmės jums.“

Ir dar asmeniškai. Jūsų unikali savybė – pastebėti ir matyti žmones. Aš tą pajaučiau pats – pagal jūsų nuoširdžius laiškus ir sveikinimus galiu sudėlioti retroperspektyvą ir matyti savo gyvenimo kelią ir tam tikrą karjerą. Nežinau, kas jums tai padėdavo padaryti, bet jūs kiekvieną veiksmą, labai smulkų, labai menką žingsnį pastebėdavote. Aš tikrai maloniai skaitydavau ne valdiško turinio labai nuoširdžius sveikinimus. Ačiū jums dar asmeniškai. Ir sveikinu. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame S. Skverneliui. Į tribūną prašosi Seimo Pirmininkė Irena Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Česlovai, tikrai mes su jumis bendraujame kaip du visą laiką oponuojančių politinių jėgų atstovai, tačiau šiuo atveju aš Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu, ne kaip I. Degutienė, o kaip jų įpareigota, noriu pasveikinti mūsų visų vardu, nes kažkaip visiems susidarė įspūdis, kad Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai ir socialdemokratai yra kaip katė ir šuo, niekada negali bendrauti. Aš šiuo atveju galiu pasakyti, gerbiami kolegos, kad Česlovas Juršėnas yra tas pavyzdys, kuris mus visus turėtų įkvėpti ir mokyti, tarp jų ir mane, kaip jo įpėdinę po to, kai jis buvo Seimo Pirmininkas ir buvo nuo opozicijos Seimo Pirmininko pavaduotojas.

Aš iš jo irgi mokiausi. Ir mokytis reikia atskirti politinę ideologiją, kur visiškai normalu, kad mes, politikai, ją turime, jeigu neturime, tai yra blogai, kad mes galime diskutuoti ir ginčytis pateikdami ideologinius faktus, tačiau kaip žmonės, kaip kolegos turime nepamiršti, ką Česlovas Juršėnas visą laiką darė, daro ir, aš manau, ateityje darys, kad esame tik žmonės, kad susitikus po daugelio metų nebūtų gėda vienas kitam pažiūrėti į akis ir pasisveikinti.

Česlovas Juršėnas buvo tas žmogus Seime daugelį metų, kuris nežiūrėjo, kas priklausė kokiai politinei partijai, bet su mumis bendravo kaip su kolegomis, kaip su žmonėmis. Ar tai būdavo liūdno akimirkos kaip žmogui, politikui, o mes esame tik žmonės, ar tai būdavo džiugios gimtadienio šventės, Česlovas Juršėnas visada mano frakcijos narius, mano partijos narius ir užjaukdavo, ir pasveikindavo.

Taigi, Česlovai, su didžiausia pagarba nuo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų perduodame jums kuo geriausius linkėjimus, taip pat ir sveikatos, džiaugiamės ir turime garbę, kad kažkada kartu čia, Seime, galėjome su jumis dirbti, bendrauti, ir bendrauti ne tik kaip politiniai oponentai, bet ir kaip žmonės. Geros jums sveikatos! (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame I. Degutienei.

Maloniai kviečiame Pirmininką Česlovą Juršėną į tribūną.

Č. JURŠĖNAS. Gerbiamas Pirmininke, mieli kolegos, bičiuliai. Pabrėžiu šitą žodį bičiuliai, nes tikrai jūs man esate bičiuliai – ir tie, su kuriais dirbau, ir ta jau didesnė esamos sudėties dalis, kuri yra nauja, vis tiek mano bičiuliai, tiesa, jaunesni, bet bičiuliai.

Tiek šiandien pasakyta, kad man lieka tikrai protingai patylėti. O iš tikrųjų 80 metų – tai ne juokas, nes aš pergyvenau keturias okupacijas ir aneksijas. Daugelis čia esančių, jeigu, žinoma, jie gimė prieš karą, pergyveno tris okupacijas ir aneksijas, o aš – keturias, nes aš esu iš Vilniaus krašto. Patyriau visko. Žinoma, buvau mažas, ne viską supratau, bet vis tiek kai kas krito į širdį, ypač kai tai lietė mano šeimą, tėvus, aplinkinius, ir viskas tas liko manyje. Gal tas sunkus laikas ir, kita vertus, jaunystė, kai norėjosi siausti, džiaugtis, lėmė, kad iš manęs išėjo tas, kas išėjo. Žinoma, čia svarbiausias tėvų nuopelnas ir aš jiems pirmiausia esu dėkingas. Mano mokytojų – Ignalinos vidurinės mokyklos mokytojų didžiulis nuopelnas. Džiaugiuosi, kad aš turėjau tokius mokytojus ir būtent vidurinė mokykla man leido susidaryti tam tikrą pagrindą, *backgroundą*, kuris man praverė visuose vėlesniuose darbuose gyvenime: ir laikraščiuose, ir televizijoje, ir atitinkamose institucijose, ir svarbiausia – Seime. Čia, Seime, reikia daug žinoti.

Kažkas sakė, kad aš pirmiausia linkėjau skaityti Konstituciją ir Statutą. Iš tikro aš visą laiką tą darau ir čia kai kuriems esantiems, taip pat Pirmininkui, sakiau, kad pirmiausia Konstitucija ir Statutas. Jeigu šitas įsisavinta (nesakau, kad atmintinai išmokta), vadinasi, galima lengviau gyventi. O ką reiškia lengviau gyventi? Kai tu daugiau žinai ir daugiau supranti, tai tu gali lengviau manevruoti, o jeigu reikia, ir šiek tiek švelniai apmauti. (*Juokas salėje*) Nes kol tavo oponentas susigaudys ir ieškos tam tikro Konstitucijos ar Statuto straipsnio, tu jau paskelbei balsavimą ir jau kitas klausimas, o kai kitas klausimas – šaukštai po pietų. Čia aš iš savo patyrimo kai ką perduodu, ką reiškia mokėti, ką reiškia suprasti.

O šiaip čia tėvai, žinoma, labiausiai kalti, nors, kaip sakoma, jie buvo paprasti žmonės – žemdirbiai, tiesa, mama buvo siuvėja, būtent jie man įdiegė tą gyvenimo supratimą, kitų gerbimą. Iki šios dienos aš prisimenu, kai man, mažam, va, tokiam, kaip vienas iš mano proanūkių (tiesa, čia nėra, buvo ten I rūmuose, pirmame aukšte), kai aš buvau toks, man, išeinančiam į mokyklą ar kur nors kitur, tėvas ar mama sakydavo: susitinki vyrą, sakyk – labas, dėde, susitinki moterį (o man moteris buvo ir mergina, ir teta, ir kokia nors senelė) – labas, teta. Tas mandagumas man buvo į

kraują įlietas nuo mažumės. O po to, be abejo, aš mokiausi iš kitų. Turiu jums pasakyti, kad aš to skonio mokytis ir šiandien nepraradau. Jeigu ko nors nepaskaitau per dieną, aš jaučiuosi tą dieną ne taip nugyvenęs. Aš ir šiandien skaitau, ir šiandien perku knygas, ir man geriausia dovana yra, aš labai atsiprašau, ne puslitrė, bet knyga, prašome turėti tai galvoje. (*Juokas salėje*) Bet kartais ir puslitrę priimu.

Pirmininke, ar aš galiu čia dar šnekėti, nes kažkaip mano liežuvis pradėjo greičiau suktis ir prisiminiau vieną istoriją iš Aukščiausiosios Tarybos laikų. Atvažiavo vokiečių delegacija, kuri paprašė „Žinijos“ patalpose (tada dar „Žinija“ veikė) susitikti su įvairių frakcijų atstovais. Ir tie vokiečiai atvažiavo su dovanomis, įvairios dovanos buvo, ir pasakė: mes išklausysime jūsų kalbas ir pagal tai, kaip jūs papasakosite apie padėtį Lietuvoje, Lietuvos problemas, mes spręsimė, ką kaip apdovanoti. Jie pasirinko tokį principą, kad tas, kas pirmas, tas turi teisę pasirinkti. Aš nenoriu sakyti, kad, žinoma, aš buvau pirmas, bet iš tikrųjų buvau pirmas ir gavau teisę pasirinkti. Ir iš ko aš turėjau rinktis? Iš geriausio vokiškos degtinės „Smirnoff“ butelio, tai vienas pasirinkimas, o antras – į stiklą įmontuotas Berlyno sienos gabalėlis. Ir aš pasirenku tą sienos gabalėlį, nes čia yra istorija, kurią aš kartu išgyvenau, nes būtent 1989 metais LKP atsiskyrė nuo TSKP, taip sakanč, paraleliniai procesai buvo. Bet publika, su kuria aš buvau, ir patys vokiečiai buvo pritrenkti, kaip aš nepaėmiau tokio didelio butelio, kurį turėjau visišką teisę paimti, ir ją perleidau antrą vietą laimėjusiam. Aš čia tą pasakau, kad žinotumėte, ką man dovanoti. (*Juokas salėje*)

Mieli bičiuliai, tikrai man buvo įdomu dirbti Seime. Kodėl man sekėsi, jeigu iš tikro, kaip čia kai kurie sakė, man sekėsi. Man patiko ir aš visus mylėjau, žinoma, ypač moteris, visos man patiko. Ir pirmininkaudamas aš visada ieškodavau dviejų porų akių, į kurias žiūrėdamas susiorientuočiau, ar jau turiu baigti kalbėti, ar turiu keisti temą, ar ką nors kita daryti. Žodžiu, čia toks psichologinis momentas, bet jis seniai patikrintas, ir aš jo dar anais laikais išmokau. Dvi poros akių, kurios tavim domisi, ir tu pagal jas gali pasitikrinti, ar gerai kalbi, ar jau gana kalbėti, ar ką nors kita reikia daryti. Tai štai, man visi patiko, ir vyrai džentelmenai, ir moterys damos, bet, žinoma, dažniausiai aš pasirinkdavau dvi poras damų akių. Prisipažįstu, dabar aš, jau turėdamas tiek metų, galiu ramiai prisipažinti. Žinoma, liko daug malonių pažinčių ir šiandien ką tik susitikau su įvairiais draugais ir draugėmis iš senų ar senesnių laikų. Tai buvo tikrai man malonus, jaudinantis išgyvenimas kaip ir visas šitas rytinis posėdis.

Ačiū, mieli bičiuliai! Aš tikrai džiaugiuosi, kad buvau jūsų dalis. Ir dabar iš esmės aš esu jūsų dalis per jūsų Pirmininką, vis tiek jūsų dalis.

Taigi, labai ačiū. Čia kažkas žadėjo man labai ilgai gyventi, bet aš pasistengsiu. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju Č. Juršėnui. Tikiuosi, jis šiandien rado ne dvi poras akių. Dabar kviečiu visus, kas norėtų pasveikinti, baigiantis santarvės posėdžiui, Č. Juršėnui.

Gerbiami kolegos, laikydamiesi Statuto, kurio autorius vis dar yra sveikinamas salėje, tęsiame Lietuvos Respublikos Seimo posėdį. Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 87 Seimo nariai.

10.51 val.

Informaciniai pranešimai

Kolegos, noriu perskaityti pranešimą dėl Seimo frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ sudėties pasikeitimo: „Vadovaudamiesi Seimo statuto 39 straipsnio 3 dalimi, pranešame, kad Lietuvos Respublikos Seimo frakciją „Tvarka ir teisingumas“ nuo 2018 m. gegužės 17 d. sudaro septyni nariai: V. Kamblevičius, R. Andrikis, K. Bartkevičius, A. Dumbrava, J. Imbrasas, O. Valiukevičiūtė, R. Žemaitaitis.“ Pasirašo V. Kamblevičius. (*Plojimai*)

10.52 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. gegužės 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Aš norėjau repliką pasakyti. Pasirodo, šitą visą permainą frakcijoje suorganizavę konservatoriai patys laimingiausi. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū, šiandien daug plojimų šitoje salėje. Santarvės posėdį tęsiame. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, gerbiamas Pirmininke, aš noriu paprašyti gražinti į darbotvarkę Narkotikų ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1486. Išsiaiškinome, mes turime jį priimti, jeigu net reikėtų notifikuoti, tik priimtą įstatymą galima siųsti. Todėl prašau...

PIRMININKAS. Prašote frakcijos vardu?

A. SYSAS (LSDPF). Taip, frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dar klausimas 2-6b, projektas Nr. XIIIIP-2094, Teisės departamentas sakė, kad gali prieštarauti Konstitucijai. Taip pat neturėtume svarstyti. Ir tada turime apsispręsti dėl A. Syso pasiūlymo. Ar galime pritarti bendru sutarimu, ar reikia balsuoti? Niekas nepasisakė prieš, pritariame bendru sutarimu. Ačiū.

Ar galime visą darbotvarkę patvirtinti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

10.54 val.

Fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 27, 29, 31 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 4¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1668(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Fizinių asmenų bankroto įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 4¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1668. Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Pasiūlymų nėra. V. Rinkevičiaus į tribūną kviesti nereikia.

Priimame pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime pritarti jam bendru sutarimu? Pritariame. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. 3 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. 4 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. 5 straipsnis. Bendru sutarimu? Ačiū. 6 straipsnis. Bendru sutarimu. Dėkoju. 7 straipsnis. Bendru sutarimu. Pritarta. 8 straipsnis. Bendru sutarimu. Pritarta. 9 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 10 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 11 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 12 straipsnis. Prieštaraujančių nėra. Pritarta. 13 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 14 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas ir taikymas. Bendru sutarimu? Pritarta.

Yra viena Teisės departamento redakcinė pataisa, kuriai taip pat pritarėme.

Dėl viso įstatymo projekto – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, buvau šio projekto išvadų rengėjas ir galiu pasakyti, kad yra viena gera žinia ir viena ne tokia gera žinia dėl šio įstatymo projekto. Pati idėja keisti įstatymą atsirado todėl, kad teismai nesusitvarko su terminais ir bankroto procedūros užtrunka ilgiau, nei numato įstatymas. Todėl šiuo projektu yra ilginami terminai ir tai reiškia, kad mažesnis spaudimas bankroto procedūras įgyvendinti ir vykdyti per trumpesnius terminus.

Gera žinia ta, kad tie, kurie yra padarę tyčinį nusikaltimą ir tuo yra sukėlę žalą, tokiu būdu sukėlę žalą jie negalės atsiriboti nuo atsakomybės, negalės iškelti bankroto bylos ir nemokėti bei nekompensuoti tos žalos, kurią jie sukėlė.

Yra ir gerų dalykų, yra ir liūdnesnių dalykų, bet apskritai įstatymas yra teisingas ir jį reikėtų priimti.

PIRMININKAS. Nuomonę prieš sakyti niekas neužsirašė. Daugiau nuomonių nėra. Galiu pakviesti balsuoti už visą įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 92, prieš nebuvo, susilaikė 1 Seimo narys. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1668(2) priimtas. (*Gongas*)

10.57 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1087(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1087(2). Priėmimas. Į tribūną kviečiu A. Palionį. Priimame pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas... Komiteto nuomonė dėl pasiūlymo.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Teisės departamentas pareiškė pastabą, kad skiriant baudą už pakartotinį nusižengimą, kai jis yra dvigubinamas, nebuvo aišku, nuo kada skaičiuojamas penkerių metų laikotarpis: ar nuo mokestinio pažeidimo padarymo datos, ar nuo mokestinio pažeidimo nustatymo datos, ar nuo baudos paskyrimo datos. Komitetas pritarė šitai pastabai ir pasiūlė redakciją, kad mokesčių mokėtojui, kuriam už to paties mokesčio įstatymo pažeidimą pagal šį įstatymą mažiau negu prieš penkerius metus jau buvo paskirta bauda, skiriant baudą šio straipsnio 1, 2 ar 3 dalyse nustatyta tvarka apskaičiuotas baudos dydis yra dvigubinamas.

PIRMININKAS. Komiteto suderintas variantas pagal Teisės departamento siūlymą ir jam galime bendru sutarimu pritarti. Tada galime pritarti visam 1 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta.

2 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas ir taikymas. Taip pat galime pritarti bendru sutarimu.

Nuomonė už – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, buvau taip pat ir šio projekto išvadų rengėjas, šiek tiek paaiškinsiu, apie ką yra visas projektas. Šiuo metu išaiškinus, kad asmuo disponuoja lėšomis, kurių šaltinio negali pagrįsti, jam yra pritaikomas 15 % gyventojų pajamų mokestis. Vėliau Valstybinė mokesčių inspekcija gali skirti baudą nuo 10 iki 50 % tos mokestinės sumos irgi. Taigi paprastai dažniausiai skiria 30 %. 30 % nuo 15 % – tai apie 5 %, ir paprastai tai yra iki 20 %. Teismas vėliau dar sumažina tą baudą ir realiai bauda, kurią iš viso sumoka kartu su mokesčiais asmuo, negalintis pagrįsti savo disponuojamų lėšų, nesiekia 20 %. Pagal esamą tvarką kartais netgi galima pagalvoti, kad vogti apsimoka, jeigu nepagauna, o jeigu vėliau suranda tuos pinigus, sumoki 17–18 % ir sau toliau jais disponuojai.

Čia prezidentūros labai rimtas paketas, kuris pasako, kad jeigu yra nustatoma, jog asmuo negali pagrįsti tų lėšų, kuriomis jis disponuoja, jis sumoka 15 % gyventojų pajamų mokestį ir vėliau – nuo 50 % iki 100 % mokestinės prievolės sumos. Taigi ta suma iš viso turėtų pakilti iki 30% visų lėšų, kurių disponavimo jis negali pagrįsti.

Taigi kviečiu pritarti ir ateityje galvoti, kaip ieškoti taip pat priemonių pakelti galbūt tą ribą iki darbo santykių mokesčių, nes dabar su visais mokesčiais yra tikrai 30 %. Darbo santykių, jeigu buvo nelegalūs, apmokestinimas turėtų būti daugiau kaip 40 %. Taigi pradžioje nustatome 30 % ribą ir galbūt reikėtų pagalvoti ateityje apie tos ribos kėlimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau norinčių išsakyti motyvus nėra. Kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 92, prieš nebuvo, susilaikė 2 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1087(2) priimtas. (*Gongas*)

11.02 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 148 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1109(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1109. Priėmimas. Pranešėjas – Seimo narys V. Ažuolas arba A. Palionis. Kviečiu į tribūną. Ar V. Ažuolas? Kas? V. Ažuolas. Prašom.

Pastrapsniui. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas siūlo...

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Komitetas atsižvelgė į Teisės departamento pastabas, pritarė joms. Buvo balsuota ir pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Bendru sutarimu. Suderintai formuluotei yra pritarta ir galime pritarti bendru sutarimu šiai pataisai. Tada galime pritarti visam 1 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta.

2 straipsnis. Dėl 2 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas...

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Komitetas atsižvelgė, taip pat pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Pritarė bendru sutarimu. Suformulavo galutinę formuluotę, mes galime pritarti bendru sutarimu tokiai formuluotei, kurią suderino komitetas su Teisės departamentu. Tada galime pritarti visam 2 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Nuomonę išsakyti užsirašė Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ir, rodos, paskutinis, trečias, projektas, kurio buvau išvadų rengėjas iš šiandien pristatomų. Tai šiuo metu pagal galiojančius teisės aktus Mokestinių ginčų komisija neturi aiškios egzaminavimo tvarkos, kaip komisijos nariai yra skiriami, nėra kadencijų ribos, vadinasi, gali būti ir visą gyvenimą po šešerius metus. Šešerių metų kadencija, bet vėliau gali laimėti vėl ir gali būti paskirti iš naujo ir iš naujo.

Čia yra padaromi keli dalykai. Vienas – įvedamas labai aiškus kriterijus nepriekaištingos reputacijos. Antras – aiški egzaminavimo tvarka. Trečias – nustatomos kadencijos, kad ne daugiau kaip dvi kadencijas gali eiti pareigas komisijos nariai. Man atrodo, tai yra labai svarbu rotacijai. Trečias dalykas – kadencijos terminas trumpinamas nuo šešerių iki ketverių metų. Taigi komisijos nariai turės pasiekti rezultatą ir parodyti labai aiškų savo darbo veiklos rezultatą per ketverius metus, o ne per šešerius metus. Tokiu būdu, mano akimis, reikėtų peržiūrėti ir kitas komisijas, kurios neturi kadencijų ribos ir kurių terminai yra tikrai labai išplėsti ir labai ilgi. Taigi, man atrodo, yra pirmas reikalingas žingsnis, bet reikėtų peržiūrėti ir kitas komisijas tokiu pačiu principu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau norinčių išsakyti motyvus Seimo narių nėra. Kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 82, prieš – 1, susilaikė 2 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1109(2)) priimtas. (*Gongas*)

11.06 val.

Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1352(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1352. Priėmimas. Pranešėja – I. Šimonytė. Kviečiu į tribūną.

Pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų, pastabų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Komitetas pritarė. Šiek tiek paredagavo straipsnį, atitinkamai pagal pastabą.

PIRMININKAS. Bendru sutarimu galime pritarti tokiai redakcijai?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Ačiū, pritarta. Ir 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu. Ačiū, pritarta.

3 straipsnis – „Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas“. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvai dėl viso. Nėra net vieno pasisakančio. Kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 82, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1352(2)) priimtas. (*Gongas*)

11.08 val.

Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 2, 5, 8, 12, 21, 27, 44, 45, 47 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1804(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7a klausimas – Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1804. Priėmimas. Pranešėjas – Seimo narys G. Vasiliauskas. Dėl vedimo tvarkos – J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Tikrai dėl vedimo tvarkos. Neveikia mano kortelė. Taigi visi balsavimai nebuvo užfiksuoti. Prašau protokole visus mano balsavimus įskaityti „už“. Tiesiog dabar jau sutvarkiau.

PIRMININKAS. Ačiū. Atsiprašome už nesklandumus, manau, jie tuoj bus ištaisyti.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Pasiūlymų nėra. G. Vasiliausko nekviečiu į tribūną. Kviečiu pritarti pastraipsniui. 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? 2 straipsniui taip pat galima pritarti bendru sutarimu. 3 straipsnis. Taip pat galime pritarti bendru sutarimu. 4 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu. Ir 5 straipsniui taip pat galime pritarti bendru sutarimu. 6 straipsniui? Pritariame. 7 straipsniui? Pritariame. 8 straipsniui? Pritariame bendru sutarimu. 9 straipsnis. Pritariame. 10 straipsnis. Pritariame. 11 straipsnis. Pritariame bendru sutarimu.

Dėl viso įstatymo projekto Seimo narys A. Vinkus – nuomonė už.

A. VINKUS (*LSDDF*). Norėčiau pasakyti štai tokį dalyką. Dabar galiojančio įstatymo 21 straipsnio 4 dalies nuostata teigia, kad darbuotojas, atsisakęs nustatyto laiku pasitikrinti sveikatą, Darbo kodekso nustatyta tvarka nušalinamas nuo darbo ir jam nemokamas darbo užmokestis. Toks atsisakymas laikomas šiurkščiu darbuotojo pareigų pažeidimu. Siūlomame įstatymo pakeitimo projekte dabar galiojanti įstatyminė nuostata „toks atsisakymas laikomas šiurkščiu darbuotojo pareigų pažeidimu“ išbraukiama. Norėčiau paklausti, kokios to išbraukimo priežastys? Ar tai susiję su pasikeitimais naujajame Darbo kodekse, ar nuostata buvo per griežta, ar sudėtingas jos taikymas praktikoje, ar dar kokios nors kitos priežastys? Bet siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Buvo pasiūlymas balsuoti už visą įstatymo projektą. Aš taip pat kviečiu visus Seimo narius balsuoti už visą įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 87, prieš nėra, susilaikė 1 Seimo narys. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1804(2) priimtas. (*Gongas*)

11.11 val.

Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo Nr. I-1324 5¹ ir 10¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1805(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7b klausimas – Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1805. Pranešėjas – taip pat Seimo narys G. Vasiliauskas. Tačiau pasiūlymų priėmimo stadijoje nėra.

Kviečiu priimti pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? 3 straipsnis – įsigaliojimas. Taip pat galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ačiū.

Motyvai dėl viso įstatymo projekto priėmimo stadijoje. A. Vinkus. Kviečiu.

A. VINKUS (*LSDDF*). Balsuodamas už vis dėlto noriu du akcentus sudėti. Įvertinę tai, kad potencialiai pavojingi įrenginiai kelia nuolatinę grėsmę gyventojų sveikatai, manau, einame labai teisingu keliu, siekdami įstatymo lygmeniu patobulinti potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros reglamentavimą, sugriežtinant, sukonkretinant reikalavimus darbuotojų, atliekančių nuolatinę priežiūrą, kvalifikacijai, įgūdžiams ir specialiosioms žinioms. Taip pat teigiamai vertinu tai, kad įstatymo pakeitimu siūloma nustatyti pakankamai konkrečią ir aiškią potencialiai pavojingų įrenginių techninės būklės tikrinimo įgaliojimų suteikimo ir nuolatinės potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros licencijavimo tvarką. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū Seimo nariui A. Vinkui. Jis kvietė pritarti šiam projektui. Kitokių pasiūlymų nėra. Kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 88, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1805(2) priimtas. (*Gongas*)

*11.13 val.***Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 ir 12⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1806(2) (priėmimas)**

Darbotvarkės 1-7c klausimas – Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1806. Pranešėjas – taip pat Seimo narys G. Vasiliauskas. Tačiau pasiūlymų nebuvo gauta, todėl galime priimti pastraipsniui.

1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu. 2 straipsnis. Taip pat galime pritarti bendru sutarimu. 3 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu. 4 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu. 5 straipsnis. Taip pat galime pritarti bendru sutarimu. 6 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu. 7 straipsnis. Bendru sutarimu. 8 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu. 9 straipsnis. Taip pat galime pritarti bendru sutarimu. 10 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu. Ir 11 straipsnis – įstatymo išgaliojimas ir įgyvendinimas. Galime pritarti bendru sutarimu.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 86, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1806(2)) priimtas. (*Gongas*)

*11.15 val.***Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 1, 2, 3, 4, 10³ straipsnių pakeitimo, 21¹ straipsnio pernumeravimo ir pakeitimo bei Įstatymo papildymo 6¹ straipsniu ir ketvirtuoju¹ skirsniu įstatymo projektas ir jo lydymasis įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1486(2) (priėmimas)**

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 1, 2, 3, 4, 10³ straipsnių pakeitimo, 21¹ straipsnio pernumeravimo ir pakeitimo bei įstatymo papildymo 6¹ straipsniu ir ketvirtuoju¹ skirsniu įstatymo projektas ir jo lydymasis įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1486. Pranešėjas – Seimo narys A. Vinkus. Priimame pastraipsniui. Į tribūną nekviečiu, nes nėra jokių kitų pasiūlymų.

Kviečiu pritarti bendru sutarimu 1 straipsniui. Ačiū, pritarta. 2 straipsnis. Bendru sutarimu. Pritarta. 3 straipsnis. Bendru sutarimu. Pritarta. 4 straipsnis. Bendru sutarimu. Pritarta. 5 straipsnis. Bendru sutarimu. Pritarta. 6 straipsnis. Bendru sutarimu. Pritarta. 7 straipsnis. Bendru sutarimu. Pritarta. 8 straipsnis. Bendru sutarimu. Pritarta. 9 straipsnis – įstatymo išgaliojimas ir įgyvendinimas. Bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Teisės departamento redakcinei pataisai yra pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė, kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 85, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1486(2)) priimtas. (*Gongas*)

*11.48 val.***Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 510¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1487(2) (priėmimas)**

Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso papildymo 510¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1487(2).

Pastraipsniui. Pasiūlymų, pastabų nėra. 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Galime. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 3 straipsnis – įstatymo išgaliojimas nuo 2018 m. lapkričio 11 d. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto priėmimo su Teisės departamento redakcine pastaba.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 78, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1487(2) priimtas. (*Gongas*)

11.19 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 4, 6, 7, 14, 16, 19, 20, 24, 27, 28, 29, 30 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1713(3)VK (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8a klausimas – Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 4, 6, 7, 14, 16, 19, 20, 24, 27, 28, 29, 30 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1713(3)VK. Pranešėjas – Seimo narys A. Kupčinskas, yra Teisės departamento pastabų, todėl kviečiu į tribūną.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Komitetas bendru sutarimu nepritarė Teisės departamento pastaboms.

PIRMININKAS. Nepritarė.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komiteto išvada.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar galime pritarti komiteto nuomonei nepritarti Teisės departamento išvadai? Galime. Ačiū, pritarta.

Tada priimame pastraipsniui. Dėkoju pranešėjui. Kadangi daugiau pastabų nėra, galite užimti savo vietą. 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu. 3 straipsniui taip pat galime pritarti bendru sutarimu. 4 straipsniui bendru sutarimu? Pritariame. 5 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 6 straipsnis. Pritarta. 7 straipsnis. Bendru sutarimu pritarta. 8 straipsnis. Bendru sutarimu pritarta. 9 straipsnis. Pritariame bendru sutarimu. 10 straipsnis. Bendru sutarimu pritariame. 11 straipsnis. Pritariame bendru sutarimu. 12 straipsnis. Pritariame bendru sutarimu. 13 straipsnis. Pritariame. 14 straipsnis. Pritarta. 15 straipsnis – „Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas“. Teisės departamento pasiūlymui komitetas nepritarė. Pritariame visai visumai.

Nuomonių už ir nuomonių prieš dėl viso įstatymo projekto nėra, todėl kviečiu balsuoti už įstatymo projekto priėmimą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 88, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1713(3) priimtas. (*Gongas*)

11.22 val.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3, 10, 12, 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1714(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9b klausimas – Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1714. Pranešėjas – Seimo narys A. Kupčinskas. Priėmimas. Prašom.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komiteto išvada. Balsavimo rezultatai: 8 – prieš, 1 susilaikė. Komitetas nepritarė Teisės departamento išvadai.

PIRMININKAS. Teisės departamento pasiūlymą jūs aptarėte?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Nepritarti.

PIRMININKAS. Nepritarti? Ačiū.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). 8 – prieš, 1 susilaikė.

PIRMININKAS. Ačiū. Tada toliau nekomentuodami (ačiū jums) galime priimti pastraipsniui. 1 straipsnis. Jam galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. 2 straipsnis. Bendru sutarimu gali-

me pritarti. 3 straipsnis. Bendru sutarimu pritarta. 4 straipsnis. Pritarta. 5 straipsnis. Jam pritaria-me. 6 straipsnis – įsigaliojimas. Taip pat pritariame bendru sutarimu.

Nuomonių už ir nuomonių prieš nėra. Kviečiu taip pat vieningai balsuoti už visą įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 82, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1714(2) priimtas. (*Gongas*)

11.25 val.

Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 6 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1715(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9c klausimas – Korupcijos prevencijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeiti-mo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1715. Pranešėjas – taip pat Seimo narys A. Kupčinskas. Prašau aptarti Teisės departamento išvadą.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komiteto nariai balsavo: prieš – 8, susilaikė 1, ir nutarė, kad ko-miteto nuomonė – nepritarti Teisės departamento išvadai.

PIRMININKAS. Galime pritarti komiteto nuomonei nepritarti Teisės departamentui? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Pastraipsniui. Galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? 3 straipsnis – įsigaliojimas. Galime pritarti bendru sutarimu. Nuomo-nių už, prieš nėra.

Kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo projekto priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 89 Seimo nariai, visi balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1715(2) priimtas. (*Gongas*)

11.26 val.

Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 48 ir 91 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1716(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9d klausimas – Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1716(2). Pranešėjas – taip pat Seimo narys A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komiteto balsavimo rezultatai: prieš – 8, susilaikė 1. Komitetas nepritarė Teisės departamento siūlymui.

PIRMININKAS. Nepritarė Teisės departamentui, taip?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Taip, siūlome nepritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Galime priimti pastraipsniui. Galime bendru sutarimu pritarti komite-to nuomonei? Pritarta.

Pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu. 2 straipsniui taip pat pritariame bendru sutarimu. Ir 3 straipsniui – įstatymo įsigaliojimas – pritariame bendru sutarimu. Ačiū.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 91 Seimo narys: už – 90, prieš nebuvo, susilaikė 1 Seimo narys. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1716(2) priimtas. (*Gongas*)

11.28 val.

Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 51 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1717(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9e klausimas – Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 51 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1717. Pranešėjas – taip pat Seimo narys A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Taip pat analogiškai Teisės departamento išvadai komitetas nutarė nepritarti: už – 8, prieš nėra, susilaikė 1. Taigi siūlome nepritarti.

PIRMININKAS. Seime bendru sutarimu galime pritarti komiteto nuomonei nepritarti Teisės departamento siūlymui. Ir tada galime priimti įstatymą pastraipsniui.

1 straipsnis. Jam galime pritarti bendru sutarimu. Ir 2 straipsniui taip pat galime pritarti bendru sutarimu. Dėl motyvų už, prieš niekas neužsirašė.

Kviečiu taip pat vieningai balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 87, prieš nėra, susilaikė 1 Seimo narys. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1717(2) priimtas. (*Gongas*)

11.29 val.

Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 7 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1718(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9f klausimas – Šilumos ūkio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1718. Pranešėjas – Seimo narys A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Yra kelios išvados. Teisės departamento išvadai komitetas nutarė nepritarti. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš nėra, susilaikė 1. Taigi Teisės departamento išvadai siūloma nepritarti.

PIRMININKAS. Luktelkite, eisime pastraipsniui. 1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Kviečiu pritariti bendru sutarimu ir pritarita.

Dėl 2 straipsnio yra Seimo nario V. Poderio pasiūlymas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komitetas...

PIRMININKAS. Minutėlę, dar V. Poderys turėtų galimybę pristatyti, bet jo nėra. Ar kas nors?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Aš galiu trumpai pristatyti.

PIRMININKAS. Ar būtų 29 pritariančios V. Poderio iniciatyvai? Kad būtų svarstoma, reikia 29 balsų pritarimo. Yra 29. Balsuokime. Ar yra 29 pritariančios?

Yra, yra 60 pritariančių. Gal tada paprašysiu jūsų pristatyti siūlymo esmę.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Kolega Seimo narys V. Poderys siūlo, kad savivaldybės išlaikytų kontrolę šilumos tiekimo įmonėse ir kad savivaldybėms liktų daugiau kaip 1/2 balsų akcininkų susirinkime. O komitetas siūlo pritariti iš dalies ir pats siūlo, kad savivaldybės išlaikytų kontrolę šilumos tiekimo įmonėse ir kad savivaldybėms liktų daugiau kaip 2/3 balsų akcininkų susirinkime, t. y. kolega siūlo 1/2, o komitetas siūlo 2/3, tai yra blokuojanti dauguma.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto pasiūlymui galime pritariti?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Bendru sutarimu komitetas...

PIRMININKAS. Seimas gali pritariti bendru sutarimu. Tada dėl kitos dalies to paties pasiūlymo taip pat galime pritariti bendru sutarimu? Negalime. Kadangi V. Poderio nėra, balsuosime už komiteto pasiūlymą dėl 2 straipsnio. Komiteto pasiūlymas... Viso necituosime, jūs jį matote. Yra nuomonių. Nuomonė už – Seimo narys R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Labai ačiū, gerbiamas Pirmininke. Iš tikrųjų komitetas patobulino gerbiamojo V. Poderio pasiūlymą ir pritarė, kad ne 1/2 akcijų priklausytų savivaldybei, o ne mažiau negu 2/3. Tokiu būdu mes išlaikome kontrolinį akcijų paketą šilumos ūkyje ir tai leidžia efektyviau valdyti šilumos tiekimo įmonių darbą. Aš siūlau pritariti komiteto išsakytai pozicijai.

PIRMININKAS. Ačiū. J. Razma – nuomonė prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Žinoma, komiteto pasiūlymas yra šiek tiek švelnesnis negu kolegos V. Poderio, bet vis dėlto aš manau, kad jis taip pat nėra reikalingas. Priminsiu, kad svarstymo stadijoje buvo pritarta mano pasiūlymui, kad šilumos įmonių akcijos vis dėlto nebūtų privatizuojamos. Tos įmonės yra specifinės, ir aš manau, kad atsiradusiems kokiems nors privatiems akcininkams čia nereikėtų svajoti apie dividendus, nes investiciniai poreikiai yra dideli, reikia atnaujinti trasas, jėgaines. Bet jeigu mes paleidžiame dalį akcijų privatizuoti, atsiranda tas privatininkas. Natūralu, jis ir per teismus gali reikalauti – man turi būti dividendai, man turi būti atsipirkimas, ir, ko gero, jis gali, kaip sakyti, pasunkinti tų įmonių sprendimus, kurie reikalingi, kurie kartais gali būti šiek tiek minusiniai, kai reikia didesnių investicijų. Aš nematau prasmės, kam parduoti kažkiek tų akcijų? Šiuo atveju gerai, kad mažiau kaip 1/3. Bet vis dėlto aš manau, kad ir tai yra visiškai nereikalingas dalykas, ne efektyvinantis, o kaip tik apsunkinantis įmonės valdymą, nes, kaip minėjau, čia tas atsiradęs privatininkas su savo dividendų gavimo interesais yra visiškai kitaip nusiteikęs, negu yra tų įmonių paskirtis.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, pasisakoma tik po vieną dėl pastabos. Kiti kolegos, gal norėtumėte užsirašyti dėl viso įstatymo projekto ar dėl kitos pataisos? Ir dabar turime balsuoti. Nuomonės išsiskyrė dėl komiteto pasiūlymo. Kas už tokią formuluotę, kurią pasiūlė komitetas, balsuoja už, kiti balsuoja kitaip.

Balsavo 81 Seimo narys: už – 57, prieš – 10, susilaikė 14. Komiteto formuluotei pritarta.

Tada dėl viso 2 straipsnio. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta.

3 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas. Yra Ekonomikos komiteto pasiūlymas susijęs.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ekonomikos komitetas siūlo pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Komitetas pasiūlė pritarti. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Ir visam 3 straipsniui dėl įsigaliojimo galime... O, dar yra... Galime pritarti visam 3 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Motyvai. Motyvai prieš – Seimo narys J. Razma dėl viso įstatymo projekto.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš apskritai dėl viso šio dabar svarstomo įstatymų projektų paketo pasakyčiau, kad tokie projektai tarsi rodo, lyg mes neturėtume, ką veikti. Esminis visų tų projektų pakeitimas, kad vietoj žodžių „savivaldybės kontroliuojama įmonė“ parašome „savivaldybės valdoma įmonė“. Kitaip sakant, surandame tikslesnį žodį, lyg tai lemtų, kad anksčiau savivaldybės įmonės kažkas kitas valdė, o dabar jau pradės pačios valdyti dėl to žodžio pakeitimo. Čia išvis dėl tokių projektų atsiradimo... Matyt, valdininkai, neturėdami ką veikti, sugalvojo štai taip pagerinti savo darbo statistiką. Na, ir mes pagerinsime.

Dabar dėl šio projekto. Aišku, gerai, kad komitetas išgirdo mano pastabas dėl pirminio V. Poderio pasiūlymo ir neliko tos nuostatos, kad pusę akcijų galėtų privatizuoti. Dabar gali privatizuoti tik vieną trečdalį. Tai jau šiek tiek geriau. Bet aš manau, kad išvis nebuvo būtina to privatizavimo numatyti. Turime mes praktiką, kai privatininkai išsinuomoję šilumos įmones valdo, nieko gero tai neduoda paprastai. Ir čia galėjome būti nuoseklūs ir pasakyti, kur šiandien yra išlikusi savivaldybių kontrolė, tose įmonėse, kad nėra jokios būtinybės ten privatizuoti. Bet, kaip minėjau, galbūt nieko tokio tragiško nebus, kai trečdalį teliko galimybė privatizuoti, o ne pusę.

PIRMININKAS. Nuomonė už – Seimo narys R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Labai ačiū, gerbiamas Pirmininke. Tiesiog pakartosiu. Aš manau, kad mes tinkamai patobulinome Seimo nario V. Poderio pasiūlymą numatydami išlaikyti valdymo kontrolę savivaldybės įmonių rankose ir tokiu būdu valdyti procesą. Siūlau pritarti įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Pritariu J. Razmos išsakytiems argumentams ir noriu pridėti dar papildomų, noriu patikslinti. Nemanau, kad tas veiksmožodžio pakeitimas yra atsitiktinis. Aš manau, kad čia yra kryptinga ir nuosekli tų verslo grupių, kurios nori ir šilumos ūkio privatizavimo, ir iš dalies tų akcijų... galimybės įsigyti dalį tų akcijų iš savivaldybių, kurios nori gauti pelną... Seimo politika apskritai šiuo klausimu yra labai keista. Iš vienos pusės, V. Bako vadovaujama komisija tiria verslo grupių įtaką valstybei, ir išvadose, mes visi neabejojame, bus paskelbti skaičiai – mili-

jardai eurų, kiek neteko valstybė dėl verslo necivilizuoto bendravimo su politikais, o dėl šilumos ūkio mes tęsiame lygiai tą patį. Šilumos ūkio lygiai tokios pačios grupės (kaip „MG Baltic“, tik turi savo pavadinimus) tęsia invaziją į mūsų šilumos ūkį. Valstybė, politikai, Energetikos ministerija ir dabar atitinkamas Seimo komitetas leidžia toliau privatiems šilumos gamintojams eiti į tą ūkį. Ir mes, pasirinkę Europoje negirdėtą, neregėtą modelį, skelbiame aukcionus dėl galios, užuot skelbę aukcionus toms konkrečioms šilumos gamykloms, kokių toje konkrečioje vietovėje reikia. Tokiu būdu mes gauname perteklinius pajėgumus, ir tada politikai pradeda reguliuoti, kaip būtų galima paskirstyti pinigus taip (surenkamus iš gyventojų), kad visos tos verslo grupės gautų savo pelno dalį.

Paskutinis atvejis – „Danpower“ taikos sutartis, dėl kurios čia taip džiūgavo Vyriausybė, reiškia, kad Lietuvos gyventojai visi kartu solidariai sumokės kasmet 30 mln. eurų šitai „Danpower“ grupei, iš kurios realiai naudą gaus Hamburgo mokesčių mokėtojai. Kitaip tariant, mes savo rankomis remiame Vokietijos gyventojus ir savo tokiais keistais sprendimais organizuojame didžiulius pinigų srautus iš gyventojų mokesčio už šilumą, ir nukreipiame į privatų sektorių, užuot, kaip visos Europos šalys, likusios vis dėlto...

PIRMININKAS. Laikas!

N. PUTEIKIS (LVŽSF). ...prie valstybės monopolio. Aš kategoriškai prieš ir raginu: kolegos, skaitykite, už ką jūs balsuojate!

PIRMININKAS. Nuomonė už – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, nematau nieko blogo dėl privatizavimo, jeigu yra išlaikoma valstybės kontrolė. Ne visas verslas yra blogas, ne visas verslas nori apgauti, ne visas verslas imasi korupcijos. Įsileisti šiek tiek privataus kapitalo nebūtinai yra blogis – jis gali užtikrinti skaidresnį valdymą, efektyvesnį kaštų valdymą ir galbūt konkurencingesnes paslaugas. Aš manau, kad tikrai nieko nėra blogo atverti, šiek tiek įsileisti kapitalo, gauti papildomų investicijų ir išmokti santykiuoti su privačiu kapitalu, nes, kaip ir minėjau, ne kiekvienas verslininkas yra toks blogas, kaip matome šiandien iš čia kylančių skandalų.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė prieš – Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, susidaro įspūdis, kad keičiant tą vieną žodelį ar porą žodelių įstatyme... Esmė yra visai kitur. Iš tikrųjų matyti, kad yra kaip tik noras kažkam pasiimti šiek tiek akcijų ir sau ramiai gyventi. Aš tikrai nesuprantu prasmės, kodėl savivaldybės valdomose įstaigose dėl kažko... Jos dabar jau susitvarkė, visai neblogai susitvarkė, daugelis investavo nemažus pinigus, nors anksčiau verslai sakydavo, kad mes geriau sutvarkysime. Beje, tas neįvyko, tikrai padidino kainas. Dabar kažkodėl tvarkant tas įmones norima šiek tiek įsileisti privataus verslo. Ką jis ten veiks? Iš tikrųjų nėra paprastesnio, lengvesnio verslo, kaip tokie pusiau monopoliniai verslai, kai iš tikrųjų savivaldybė savo rankose gali turėti viską – ir tarifų nustatymą, ir kitką. Tuos dividendus, kuriuos gauna, panaudoti tų pačių savivaldybių gyventojų poreikiams, o ne kokiems nors privatiems akcininkams, kurie ateis, šiaip sau įsigis akcijų ir po to, kaip čia buvo jau pasakyta ne kartą, stengsis daryti įtaką, kad tos kainos būtų kiek įmanoma didinamos.

Aš nesuprantu tikrai to poreikio. Verslas, manau, gali eiti ir į kitas šakas, kur reikia daugiau pasukti galvą, kur reikia vystyti gamybą, kur reikia diegti naujas technologijas, o čia jau viskas išrasta, visos investicijos lengvai suskaičiuojamos ir jų atsipirkimas taip pat suskaičiuojamas. Ne manau, kad kažkas yra protingesnis negu kai kurie savivaldybių įmonių vadovai. Aš tikrai nepritariu šiam įstatymo projektui ir kitus kviečiu susimąstyti, kas čia vyksta, ir nepritarti tam įstatymo projektui vien dėl to, ne dėl žodelio pakeitimo, o dėl to, kažkas kėsina į savivaldybių akcijas.

PIRMININKAS. Nuomonė už – Seimo narys E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Mielieji kolegos konservatoriai pateikė bloguosius pavyzdžius arba galimus bloguosius scenarijus. Aš sutinku, kad yra blogų pavyzdžių, kai privatus kapitalas ką nors blogai padaro, tačiau iš savo patirties noriu pasakyti: savivaldybių tarybos turi būti atsakingos, dažnu atveju ir yra atsakingos, kaip optimizuoti šilumos ūkį savivaldybės valdomose ar kontroliuojamose šilumos tiekimo įmonėse. Pavyzdžiui, Klaipėdoje mes turbūt 2000 metais pritraukėme privatų kapitalą – vokiečių kompanija „Verbundnetz Gas“ įsigijo 19 % akcijų Klaipėdos šilumos

tinklų, atnešė naujų technologijų, patobulinome gamybą, šilumos tiekimą, taupymo režimą, ir nuo to laiko Klaipėdoje šilumos kaina buvo pigiausia iš Lietuvos savivaldybių. Po to, atsiradus biokurui, permušė kitos savivaldybės.

Tačiau aš noriu pasakyti: nereikia samprotauti, kad privatus kapitalas vien tik blogį gali atnešti arba riziką. Jeigu savivaldybės vadovai užtikrins balansą, neperleis didžiosios akcijų dalies, kontrolinio paketo, matys, kur yra galima pavojinga riba, galima pasiekti pozityvų efektą. Todėl tos privatizavimo baimės, mano manymu, dažnu atveju yra nepagrįstos, ir stojame į eilę, kai totaliai priešinamasi privačiam kapitalui. Su tuo aš negaliu sutikti.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Man atrodo, būtų gerai, jeigu Ekonomikos komitetas šiek tiek patikslintų, nes pagal šiuo metu galiojančią redakciją galima privatizuoti visą 100 %. Tai, kas dabar yra teikiama, tai teikiama ribojimai to privatizavimo, o ne atvirkščiai. Iš kolegų ir kitų Seimo narių pasisakymų atrodo, kad...

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų jūs jau kalbėjote iš vietos. Ačiū.

Nuomonė prieš – Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, antikorupciniu požiūriu žiūrint yra susiklosčiusi tam tikra pasaulinė praktika, padaryta analizių ir panašiai. Visokių pavyzdžių galima surasti, bet dažniausiai monopolinių su visuomenės poreikiais susijusių šakų geresni rezultatai vis dėlto yra ne privačių įstaigų... neįleidimas privataus intereso, nes jis yra sunkiai kontroliuojamas ten, kur yra monopolija. Jeigu rinka pakankamai liberalizuota, tada taip, privatus kapitalas veikia. Šilumos ūkis daugeliu atvejų pas mus yra monopolinis. Aš esu labai skeptiškas, kad mes šiuo atveju (...) skaidrumo, nes šiuo atveju sukeliame labai didelį interesą gauti dividendų. Kadangi privatus kapitalas yra gana aktyvus, jis visą laiką įrodys, kad reikia papildomų išlaidų. Čia aš matau pavojų.

Dar vieną pavojų matau, kad tai gali tapti pirmu žingsniu. Dabar trečdalį, paskui pusę, paskui visą ir taip atiduosime savo energetiką į monopolininkų rankas. Prisiminkime, kas atsitiko Vilniuje. Aš tą patį sakiau. Kas išėjo su „Dalkia“ ir kokius viršpelnius „Dalkia“ ėmė, gerbiamas Genvilai? Mes tą matėme. Tas pats buvo sakoma: nebijokite privataus kapitalo. Štai ir gavome problemą, taip pat ir politinę problemą. Aš būčiau atsargus ir nedaryčiau šito žingsnio.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (LSDDF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Aš norėjau patikslinti. Gerbiamas M. Majauskas suklaidino dalį Seimo narių. Šiuo metu leidžiama nuomoti arba investuoti į šilumos ūkį, bet jokiū būdu neleidžiama pastaruoju metu privatizuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 51, prieš – 3, susilaikė 39. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1718(3) priimtas. (*Gongas*)

11.50 val.

Valstybei ir savivaldybėms priklausančių akcijų privatizavimo įstatymo Nr. VIII-480 2, 3, 4, 10, 11, 12, 13, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1719(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9g klausimas – Valstybei ir savivaldybėms priklausančių akcijų privatizavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1719. Pranešėjas – taip pat Seimo narys A. Kupčinskas. Teisės departamento išvada.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komitetas nepritarė. Balsavimo rezultatai: už – 8, susilaikė 1, prieš nebuvo. Taigi – nepritari.

PIRMININKAS. Ačiū. Pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu. 3 straipsnis. Pritariame bendru sutarimu. 4 straipsnis. Pritariame bendru sutarimu. 5 straipsnis. Pritariame bendru sutarimu.

6 straipsnis. Pritariame bendru sutarimu. 7 straipsnis. Pritariame bendru sutarimu. 8 straipsnis. Taip pat pritariame bendru sutarimu. 9 straipsnis. Pritariame bendru sutarimu. 10 straipsniui – įstatymo įsigaliojimas – pritariame bendru sutarimu.

Dėl motyvų už ir prieš niekas neužsirašė. Balsuojame dėl viso įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 77, prieš nėra, susilaikė 11 Seimo narių. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1719(2) priimtas. (*Gongas*)

11.52 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 2, 4 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1929(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1929. Pranešėjas – Seimo narys E. Jovaiša. Priėmimas. Prašau į tribūną.

1 straipsnis. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Taip, komitetas tam nepritarė. Argumentai labai aiškūs: šituo įstatymu yra siekiama reglamentuoti egzilyje veikiančių universitetų darbą, jų vertinimą, jų kokybės vertinimą. Kaip tik mes specialiai tą dokumentą ir rengėme, atsižvelgėme į specifiką, kad egzilio universitetai turėtų tam tikras sąlygas. Todėl komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. Kita Teisės departamento išvada.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Visoms kitoms Teisės departamento išvadoms yra pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū. Su tokiomis pastabomis galime pritarti bendru sutarimu 1 straipsniui? Pritarta.

Dėl 2 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas, jūs jau pasakėte, pritarė, kaip ir visoms kitoms išvadoms. Ir dar viena Teisės departamento – taip pat pritarta komiteto. Tada galime 2 straipsniui pritarti su visomis pastabomis bendru sutarimu.

Dėl 3 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Galime su tokiu pritarimu pritarti visam 3 straipsniui.

Dėl 4 straipsnio taip pat Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Galime pritarti visam šiam 4 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Nuomonę už nori išsakyti Seimo narys M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*LVŽSF*). Kviečiu kolegas pritarti sprendimo projektui ir solidarizuotis su užsienyje veikusiomis aukštosiomis mokyklomis, kurios buvo priverstos nutraukti savo šalyje egzistavimą dėl įvairių politinių priežasčių, ir tokiu būdu sudaryti joms sąlygas tęsti veiklą Lietuvoje.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau užsirašyti sakyti motyvuojančias kalbas nebuvo norinčių, todėl kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 91, prieš nebuvo, susilaikė 2 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1929(2) priimtas. (*Gongas*)

11.55 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1938(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1938(2). Taip pat pranešėjas – komiteto pirmininkas E. Jovaiša. Priėmimas.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, komitetas svarstė šį įstatymo projektą. Juo numatoma automatiškai pripažinti diplomus, jeigu yra tarpvalstybinis susitarimas. Pritarta tam bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Pastraipsniui. Pasiūlymų, pastabų nėra. Galime priimti pastraipsniui. 1 straipsniui pritariame bendru sutarimu. 2 straipsniui – išigaliojimas ir įgyvendinimas – galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Motyvai dėl viso įstatymo projekto. Motyvai už – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Čia tikrai irgi labai reikalingas įstatymo projektas, nes jis palengvintų kelią jaunuoliams, baigusiems studijas užsienyje, lengviau gauti darbą valstybės tarnyboje, nes būtent valstybės tarnyboje reikalauja, kad diplomas būtų įskaitytas ir būtų pripažintas Lietuvoje pagal visus reikalavimus. Nes dažniausiai privačiame sektoriuje pasižiūri į universiteto pavadinimą ir aišku, ar jis geras, ar blogas, tam užtenka ir subjektyvaus vertinimo. Čia yra objektyvios taisyklės ir ilgos procedūros. Taigi priėmus šį įstatymo projektą ir pasirašius visų pirma tarp Europos Sąjungos šalių susitarimus, kad tam tikri universitetai būtų automatiškai pripažįstami, tai palengvintų procedūras, kaip ir minėjau, jauniems žmonėms, baigusiems studijas užsienyje, lengviau ir greičiau gauti darbą valstybės tarnyboje, automatiškai įskaitant universitetus. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Kitas dėl motyvų už užsirašęs Seimo narys M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*LVŽSF*). Taip pat kviečiu kolegas palaikyti šį kolegų E. Jovaišos projektą, kad išsilavinimas, įgytas užsienyje, ne tik būtų įskaitytas, bet ir tokiu būdu būtų sumažintas perteklinis biurokratizacijos laipsnis, o grįžę studentai galėtų greičiau integruotis į pačią darbo rinką. Teko daug metų dirbti universitete ir bendrauti su jaunais žmonėmis, kurie taip pat vėliau išvyksta studijuoti į užsienį. Natūralu, kad tokie dirbtiniai apribojimai, kai dokumentai keliauja ir būna tvarkomi daugybę mėnesių, atmuša bet kokią entuziazmą kartais sugrįžti į pačią Lietuvą. Iš tikrųjų norėtusi, kad panašaus pobūdžio siūlymų ir projektų, kurie supaprastintų tokius perteklinius, sakykime, reikalavimus ir tvarkas, kurios ištempia laiką prieš priimant sprendimus, reikalingus paprastiems žmonėms, tikrai būtų daugiau, ir kitose srityse taip pat pasistūmėtume į priekį.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau Seimo narių dėl motyvų neužsirašė. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 95, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1938(2) priimtas. (*Gongas*)

Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

PIRMININKĖ (**R. BAŠKIENĖ**, *LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, tęsiame darbą ir noriu jūsų prašyti, kadangi matau, kad yra atvykę mūsų svečiai, sukeisti darbotvarkės klausimus. Dabar svarstyti 1-12 ir 1-13 darbotvarkės klausimus, o po to grįžti prie Seimo nutarimo, kurį pateiktų A. Gumuliaskas. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju.

11.59 val.

Seimo nutarimo „Dėl Dariaus Biekšos atleidimo iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nario pareigų“ projektas Nr. XIIIIP-2023(2) (svarstymas ir priėmimas)

Seimo nutarimo projektas Nr. XIIIIP-2023(2) „Dėl Dariaus Biekšos atleidimo iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nario pareigų“. Svarstymas. Kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją gerbiamą pirmininką R. Sinkevičių. Prašom.

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Komitetas apsvaustė minėtą klausimą ir pritarė bendru sutarimu, kad D. Biekša, pasibaigus kadencijai, būtų atleistas iš dabar užimamų pareigų.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskusija. Ar yra norinčių dalyvauti diskusijoje? Nėra.

Motyvai svarstymo stadijoje. Nėra.

Priėmimas. Po svarstymo, kolegos, bendru sutarimu galime pritarti? Galime. Dabar vykdykime priėmimą. Nuomonė už, nuomonė prieš. Tuoj įjungsiu. Mūsų aparatūra nespėja. Yra no-

rinčių kalbėti. Yra du straipsniai. 1 straipsnis. Galime priimti? Galime. 2 straipsnis. Norinčių kalbėti taip pat dėl 2 straipsnio nėra. Galime priimti.

Dėl viso Seimo nutarimo – A. Skardžius. Nuomonė už. Prašom.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Išties aš nesu labai už, kad tokie žmonės, kaip D. Biekša, palieka itin svarbią Kainų ir energetikos kontrolės komisiją, tačiau per tą laiką, kai teko dirbti Energetikos komisijoje, Ekonomikos komitete, tikrai aš noriu pasakyti didžiulį ačiū šiam komisijos nariui už jo sąžiningumą, kompetenciją. Valstybė tikrai neturėtų mėtytis tokiomis žmonėmis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių kalbėti nėra. Prašome balsuoti dėl Seimo nutarimo Nr. XIIIIP-2023.

Šio nutarimo priėmimas

Skelbiu balsavimo rezultatus. Balsavo 82 Seimo nariai, 82 pritarė Seimo nutarimui. Išties norime nuoširdžiai padėkoti D. Biekšai už sąžiningą, atsakingą darbą ir linkime didžiulės sėkmės ateityje. Seimo Pirmininke, prašom. (*Plojimai*)

12.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Renato Pociaus skyrimo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nariu“ projektas Nr. XIIIIP-2024(2) (svarstymas ir priėmimas)

Gerbiamieji kolegos, kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Renato Pociaus skyrimo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nariu“ projektas Nr. XIIIIP-2024(2). Ačiū, kad jau tribūnoje R. Sinkevičius. Ekonomikos komiteto išvada. Svarstymas.

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Ekonomikos komitetas nusprendė pritarti komiteto patobulintam Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: 7 – už, 1 susilaikė.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra.

Nuomonė už, nuomonė prieš svarstymo stadijoje. Dėkojame.

Priėmimas. Yra du straipsniai. 1 straipsnis – skirti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nariu. 2 straipsnis – įsigaliojimas. Galime priimti? Ir 2 straipsnis – įsigaliojimas birželio 1 dieną. Norinčių kalbėti nėra.

Dėl viso Seimo nutarimo prašome balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Skelbiu balsavimo rezultatus. Balsavo 89 Seimo nariai, 89 Seimo nariai vienbalsiai pritarė R. Pociaus skyrimui Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nariu. (*Gongas*) Gerbiamasis Pirmininke, pasveikinkime viso Seimo vardu ir palinkėkime gerbiamajam R. Pociui atsaikingai eiti šias išties sunkias, svarbias pareigas. (*Plojimai*)

Dėkojame.

12.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2019 metų paskelbimo Juozo Naujalio metais“ projektas Nr. XIIIIP-2022 (pateikimas)

Grįžtame prie Seimo nutarimo, kurį minėjau, – sukeitėme darbotvarkės klausimus. Tai būtų Seimo nutarimo „Dėl 2019 metų paskelbimo Juozo Naujalio metais“ projektas Nr. XIIIIP-2022. A. Gumuliauskas – iniciatorius ir kartu su juo dar penki Seimo nariai. Pateikimas. A. Gumuliauskas – tribūnoje.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Nesu čia toks jau iniciatorius. Į mus kreipėsi Kompozitorių sąjunga, Muzikos ir teatro akademija, be abejonės, konsultavomės ir su profesoriumi V. Juozapaičiu. Kaip matote, čia yra daugiau Valstybės istorinės atminties komisijos narių parašų. Mes siūlome 2019 metus paskelbti Juozo Naujalio metais. Tiek trumpai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Olekas nori klausti pirmasis, ir jam suteikiamas žodis. Ruošiasi S. Jovaiša.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Tikrai nuoširdžiai pritariu tokiam paskelbimui, man atrodo, visi tai padarysime balsuodami. Noriu paklausti, kelinti jau čia bus 2019 metai? Ir kiek maždaug numatytumėte arba siūlytumėte lėšų šių metų renginiams surengti? Ačiū.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Pirmiausia programą ir tos programos biudžetą sudaro Vyriausybė. Mes į ją kreipėmės, konkrečiai į Kultūros ministeriją, todėl mes negalime pasakyti. Aišku, mes žinosime, mes būname informuojami. Kiek bus skirta pinigų šitai šventei, negaliu pasakyti, bet tokia yra tvarka. Anksčiau vienašališkai ministerija skirdavo pinigų, bet šį kartą mes radome tokį kompromisinį susitarimą, kad Valstybės istorinės atminties komisija vykdo parlamentinę kontrolę ir kiekvieniems metams skirti pinigai... Biudžeto projektas atsiunčiamas mums, ir mes suteikiame žodinį pritarimą arba ne. Tokia yra sistema. Kiek skirs, kol kas yra Kultūros ministerijos problema.

O dėl metų paskelbimo. Jūs žinote, kad šiais metais įsigaliojus naujai tvarkai iki liepos 1 dienos galima skelbti, tad, mano žiniomis, čia yra paskutiniai metai. Rudens sesijoje tikrai nevarginisime jūsų, nes skelbti nebus galima. Man atrodo, kad penkti proginiai metai.

PIRMININKĖ. S. Jovaišą kviečiu klausti. Ruošiasi V. Juozapaitis.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, aš tokio bendro pobūdžio klausimą. Nenorėdamas ižesti tų siūlančių organizacijų intencijų, aišku, tos pavardės Lietuvai yra brangios ir nusipelnę jie, bet ar visas jas priimate, ir kiek jau yra išnagrinėta ir nepriimta iš tikrųjų? Galima čia skelbti ir A. Sabonio ir R. Meilutytės metus, ir čia nebus galo. Kokie yra tie kriterijai, kai jūs nešate į šitą salę? Ačiū.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Dėl A. Sabonio ir R. Meilutytės, tai reikės palaukti, kol Arvydai sueis 100 metų. Dar šiek tiek reikia laukti. Iš tikrųjų buvo du pasiūlymai: buvo dėl kompozitoriaus E. Balsio ir J. Naujalį siūlė Kompozitorių sąjungą ir, kaip minėjau, Muzikos ir teatro akademija. Tai mes, pasitarę su muzikologais, vis dėlto pasirinkome J. Naujalį. Šiuo atveju iš dviejų liko vienas.

Yra įvairių pasiūlymų, mes atmetame juos. Mums siūlo ne tik proginius metus, bet siūlo įteisingi ir profesines dienas. Paskutinį dabar svarstysime, tikrai žiūrėsime kritiškai, nežinau, kaip komisija. Pavyzdžiui, yra pasiūlymas, man atrodo, birželio 12 dieną paskelbti masažuotojų profesinė diena. Toks pasiūlymas ir mes privalome jį svarstyti, nes tai yra teikimas. Tokių pasiūlymų yra įvairių, jie iš tikrųjų yra atmetami, o kiti priimami.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinis klausia V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Čia gal ne klausimas, o reakcija arba replika į prieš tai buvusius klausimus. Iš tikrųjų aš suprantu, kad, matyt, kartais erzina, siutina metų paskelbimas aiškinant, kad neužtenka metų ir t. t., ir t. t.

Gerbiami kolegos, Lietuvos istorijoje yra pavardžių, žmonių ir asmenybių, be kurių mūsų su jumis čia kvapo nebūtų buvę. Kai mes giedame giesmes draugiškai sustoje, galbūt net nežinodami, kad tai yra J. Naujalio giesmės, kai aiškiname apie vienybę, apie Lietuvą, neturėdami supratimo, kas sukėlė mūsų tas intencijas, kai kokie nors politiniai naujadarai imasi iniciatyvos ir nori paskelbti kokius nors savo politinius judėjimus mums šventais žodžiais kokių nors kitų poetų, iš tikrųjų tai sukelia apgailėstą ir gailę, kad tie žmonės tiesiog nesupranta ir nesuvokia, kam mes pirmiausia turime būti dėkingi.

J. Naujalis kaip tik yra ta figūra, arba ta asmenybė, kuri turi gyventi mumyse ne tik tą dieną, kai mes einame giedoti jo dainų, bet visada. Aš sveikinu su ta intencija ir labai gaila, kad E. Balsys iškrito iš šito konteksto. Žinoma, tai yra galbūt istoriškai...

PIRMININKĖ. Ačiū.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). ...ne visai lygiavertės asmenybės, bet vis dėlto mes privalome ir tai pažymėti. Kultūros didžiavyriai. Juolab kad ir jūsų valdančiosios daugumos vėliavoje, išrašytoje kultūros puoselėjimo, yra verčiausi pirmiausia pagarbos. Aš sveikinu ir pritariu.

PIRMININKĖ. Ačiū.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, profesoriau. Kaip minėjau, mes tikrai sulaukėme palaikymo. Bet aš noriu pabrėžti, kad šitoje komisijoje yra įvairių frakcijų atstovų ir mūsų sprendimai

priimami bendru sutarimu, nepaisant ideologijos, nepaisant pažiūrų. Susirinkę žmonės tikrai gerbia mūsų praeitį ir jai skiria didelį dėmesį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame už pateikimą ir už atsakymus į klausimus. Nuomonė už – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, aš prisidedu prie raginimų paskelbti 2019 metus J. Naujalis metais. Čia labai gražiai profesorius priminė, kad iš tikrųjų turbūt ne vienas esame ne vieną kartą dar sovietiniais laikais stovėję, giedodami J. Naujalis giesmę ir gerbiamojo Maironio žodžiais. Šiandien aš kviečiu pritarti.

Reaguodamas į gerbiamojo A. Gumuliausko atsakymus, norėčiau, kad mes Seime daugiau žinotume, kiek tokiems garbingiems metams paskelbti skiriama lėšų, nepaliktume Kultūros ministerijos nuožiūrai, nes galiausiai dėl biudžeto mes patys čia balsuosime. Būtų gerai turėti tam tikrą projektėlį, metmenis, skelbiant metus. Mes tikimės, kad tos lėšos bus paskirtos, ir kai turėsime biudžeto projektą, galėtume *pastovėti* arba apginti tą projektą, tą mūsų siekį, nes kitaip nebūsimė verti savo pareigų, atstovauti tautai.

Todėl kviečiu pritarti ir pasirūpinti, kad tikrai lėšų būtų skirta, o ne palikta Kultūros ministerijai, kurios žinome kartais galbūt ir ne tokią nuomonę, kokiai mes norėtume pritarti. Ačiū. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Norinčių kalbėti prieš nėra. Galime bendru sutarimu? Galime bendru sutarimu. Dėkoju. Yra norinčių balsuoti? Prašome balsuoti.

Balsavo 86 Seimo nariai. Vienbalsiai visi kolegos pritarė po pateikimo Seimo nutarimui „Dėl 2019 metų paskelbimo Juozo Naujalis metais“. Kaip pagrindinis siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Galime pritarti? Galime. Kaip papildomi – Kultūros komitetas ir Valstybės istorinės atminties komisija. Siūloma svarstyti birželio 12 dieną. Bendru sutarimu pritariame tokiems siūlymams. Dėkoju.

12.16 val.

Statistikos įstatymo Nr. I-270 12 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-957 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2148 (pateikimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Statistikos įstatymo Nr. I-270 12 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-957 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2148. Pranešėjas – S. Jakeliūnas. Pateikimas. Gerbiamas Stasy, prašome pateikti Statistikos įstatymo projektą.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, šis įstatymo projektas, tiksliau sakant, įstatymo atšaukimo projektas gimė po to, kai buvo priimti mūsų bendri paketai dėl statistikos įstatymų, suderinus juos su Eurostato principais. Šis konkretus įstatymo projektas pasidarė paprasčiausiai perteklinis, todėl šiuo siūlymu siūloma atšaukti tai, kas nereikalinga, kas dubliuojama, kad būtų mažiau įstatymų ir atitinkamai mažiau diskusijų ateityje.

PIRMININKĖ. Ačiū. Visi viską supratome, todėl norinčių klausti nėra. Dėkojame.

Gerbiami kolegos, norinčių kalbėti už, prieš nėra. Gal galime bendru sutarimu? Pritariame po pateikimo bendru sutarimu. Dėkoju.

Kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Papildomas nėra numatomas. Siūloma svarstyti birželio 12 dieną. Galime pritarti tokiems pasiūlymams? Pritariame. Dėkoju.

12.17 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2015 (pateikimas)

Dabar prašau pateikti Žemės įstatymo Nr. I-446 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2015. Jis yra prie įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1933. Rimantai Sinkevičiaus, maloniai kviečiu jus į tribūną.

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Gerbiami Seimo nariai, Seimui svarstyti kartu su Šventosios valstybinio jūrų uosto įstatymo pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIIIP-1933 buvo teikiamas Žemės įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1934. Juo buvo keičiamas dar neįsigaliojęs Žemės įstatymo pakeitimo įstatymas. Kadangi Žemės įstatymo pataisos įsigaliojo

nuo gegužės 1 dienos, todėl būtina keisti dabar galiojantį, o ne iki gegužės 1 dienos galiojusį Žemės įstatymą.

Klausimo esmė yra ta, kad jeigu mes jau nusprendėme Šventosios valstybinį jūrų uostą perduoti Palangos miesto savivaldybei tolesnei plėtrai, tai ji turi turėti ir teisę patikėjimo teise naudotis perduota žeme, akvatorija ir esama infrastruktūra.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Vinkus. Ruošiasi E. Pupinis.

A. VINKUS (LSDDF). Pritardamas šiai įstatymo nuostatai ir džiaugdamasis, kad galų gale daromi jau konkretūs žingsniai Šventosios uosto infrastruktūros plėtrai, noriu jūsų paklausti. Gerbiamas pranešėju, ar bus planuojama įtraukti Šventosios uostą į visos valstybės transporto sistemą, į jos infrastruktūrą?

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Labai ačiū už klausimą. Žinoma, labai sunku atsakyti, kas bus po 100 metų ar po 50 metų, bet Šventosios jūrų uostas šiuo metu numatomas kaip rekreacinis, pramoginis ir smulkios priekrantės žvejybos aptarnavimo įrenginys. Manau, kad tai yra šios dienos situacija, o iš tikro, kaip bus perspektyvoje, jeigu bus atitinkamai orientuoti geležinkeliai, keliai ir visa kita, galbūt. Negalėčiau taip toli numatyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų dėl Šventosios uosto viskas aišku. Ieškote išeities, kaip čia galima būtų sutvarkyti taip, kad būtų galima duoti tą žemę ir plėtoti uostą. Bet iš tiesų tas įstatymas galios ne tik uostui, nes iš esmės dabar Vyriausybės nutarimu gali būti skirta bet kam, nes ten pagal įstatymą yra tam tikra tvarka, kad Vyriausybės nustatyta tvarka Nacionalinė žemės tarnyba skiria per Žemės ūkio ministeriją. O dabar iš esmės Vyriausybė, kam sugalvoja, tam gali skirti. Ar iš tikrųjų tai teisinga, kad visada Vyriausybė galės priimti tokius sprendimus, kurie galbūt ne visada atitinka visuomenės lūkesčius? Ačiū.

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Gerbiamas kolega, jūs iš dalies teisus. Aš manau, kad komitetas, atsižvelgdamas į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, taip pat į jūsų išsakytas pastabas, atitinkamai koreguos projektą. Šiuo metu vyksta tik pateikimas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į jums užduotus klausimus.

Dabar nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, norėčiau paremti buvusio susisiekiimo ministro teikiamą projektą. Iš tikrųjų dar ši sezoną Šventosios uoste gali prasidėti laivyba. Be galo svarbu, kad šitas įstatymo projektas eitų ypatinga skuba ir būtų galima atlikti visas procedūras dar šiomet. Tikrai nuogaštauju, kad iš esmės nėra galimybių atiduoti savivaldybėms patikėjimo teise žemės, ir mums retorinis klausimas į ateitį: kada pagaliau pasitikėsime savivalda?

PIRMININKĖ. Ačiū. Norinčių kalbėti prieš nėra.

Prašom balsuoti dėl Žemės įstatymo projekto, kurį ką tik pateikė R. Sinkevičius.

Balsavo 71 Seimo narys: 71 vienbalsiai pritarė po pateikimo Žemės įstatymo projektui. Kaip pagrindinis siūlomas Ekonomikos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Galime priarti tokiems siūlymams? Dėkoju, galime. Siūloma svarstyti gegužės 29 dieną. Pritariame? Dėkoju.

Seimas dirba ištis labai tvarkingai ir visada, kai įstatymai yra susiję, šiuo atveju Žemės įstatymai... Buvo registruotas pateikimas ir S. Gentvilo, maloniai kviečiu kolegą S. Gentvilą pateikti įstatymų projektus Nr. XIIIIP-1829 ir Nr. XIIIIP-1830. Jūs juos pateiksite kartu. Taip?

S. GENTVILAS (LSF). Taip.

12.23 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1829, Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 10 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1830 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Tai yra Žemės įstatymo 37 straipsnio ir Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 10 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymų projektai. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, ačiū už galimybę pateikti šį įstatymo projektą. Jo intencija yra iš esmės paspartinti žemės grąžinimą, kuris jau beveik pasiekė pabaigą, bet žemės grąžinimas vis dar stringa miestuose ir miestuose, jis stringa iš esmės dėl to, kad daug kompleksinio

suinteresuotumo: yra tiek kultūros paveldas, tiek inžinerinė infrastruktūra tanki, tiek miesto vaizdiniai dalykai, architektūra, statybos ir t. t. Kaime tai ėjosi žymiai greičiau. Natūralu, kad žemės reformos ir žemės gražinimo klausimai pačioje nepriklausomybės pradžioje buvo atiduoti Žemės ūkio ministerijai. Šiais dviem įstatymų projektais siūloma, kad iš esmės žemės gražinimą ir restituciją užbaigtų savivaldybės pagal jau Aplinkos ministerijos formuojamą praktiką.

Kodėl tai yra logiška ir kodėl racionalu? Nes iš esmės pati Aplinkos ministerija formuoja ir erdvinio planavimo, teritorinio planavimo nuostatas, įstatymus. Aplinkos ministerija yra atsakinga už statybų reglamentavimą, už architektūros politikos reglamentavimą, taigi Aplinkos ministerija turi visus įrankius iš esmės užbaigti tą reformą. Galima čia paminėti, pavyzdžiui, Kaune vis dar nerandama 800 sklypų, Vilniuje – 3,5 tūkst. sklypų, likusios, tai yra kurortinės teritorijos – Palanga, Trakai ir kitos kurortinės teritorijos. Mano manymu, geriausiai šitą procesą užbaigtų Aplinkos ministerija.

Todėl šiais dviem įstatymų projektais siūloma metodikos formavimo teisę iš Žemės ūkio ministerijos perduoti Aplinkos ministerijai ir iš esmės valdymą informacinės sistemos, kurią dabar administruoja Žemės ūkio ministerija, perduoti Aplinkos ministerijai. Šiaip, žvelgiant iš esmės, žemės politikos formavimas turėtų būti vienos rankos, tai yra tie, kas planuoja teritorijas, turėtų turėti teisę ir į žemėtvarkos politikos formavimą. Tai yra įprasta praktika Vakarų valstybėse, tokiose kaip Olandija, Vokietija, bet pas mus jos yra išskaidytos, žemėtvarką ir jos politiką formuoja Žemės ūkio ministerija, tuo tarpu Aplinkos ministerija reglamentuoja užstatymą, inžinerinės plėtros politiką. Konkrečiai šiuo įstatymu nesiūloma sukergti, bet konkrečiai siūloma tik dėl žemės reformos dalykų, ir didelis tikėjimas yra, kad iš esmės atidavus Aplinkos ministerijai teisę formuoti žemės reformos galutinius tikslus miestuose, bus galima greitai tai įgyvendinti.

Ir norisi tiesiog atsakyti į jūsų klausimus, paprašyti po pateikimo pritarti ir kartu paprašyti Vyriausybės išvados, nes tai yra tarpministerinio koordinavimo dalykai, kurie be Vyriausybės palankumo arba išitraukimo nebus niekada sėkmingi. Mielai atsakyčiau į klausimus ir prašyčiau pritarti po pateikimo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi R. J. Dagys.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Turbūt ministerijos yra ministerijos, ten visada sėdi biurokratai ir nepriklausomai nuo to, ar bus Aplinkos ministerija, ar Žemės ūkio ministerija, ten vis tiek susidursite su vienais ar kitais biurokratais, kurie, na, pagal tam tikras mūsų ir ministerijų priimtas taisykles priima tam tikrus sprendimus.

Bet klausimas kitas – ar to perdavimo metu (dar yra kalbama apie neatkurtą iki galo nuosavybę) nebus tam tikrų susikirtimų su kitais interesais? Antras dalykas, perdavimas, ypač duomenų bazės, ne taip viską paprasta perduoti, viskas kainuoja, na, galų gale teritoriškai pernešti ir taip toliau. Ar ne dėl gero norėjimo paspartinti darbus, atvirksčiai, keleriems metams tie darbai bus ištęsti ir nebus priimami jokie sprendimai?

S. GENTVILAS (*LSF*). Taip, nuogaštavimų yra, ir teisingai, gerbiamas Edmundai, jūs įvardinate, perdavimas jau savaime reiškia kažkokį administracinį perkrovimą ir gali kai kas pasimesiti, kai kas užtrukti, bet mes turime pasakyti tiesiog faktą, kad žemės reforma yra įstrigusi miestuose – Kaune, Vilniuje – ir jina nevyksta. Turbūt atsakymas yra dėl to, kad kartais miestas gauna suformuotą sklypą gatvėje ir kaip jis gali atiduoti tą sklypą – žemės nuosavybę, gyventojams, kai per tą sklypą turi eiti visuomeninė infrastruktūra gatvėje. Aš įsivaizduoju, jeigu žemės reformos metodiką formuotų ne Žemės ūkio ministerija, kuri turi begalę kompetencijos žemės ūkio klausimais, o Aplinkos ministerija, kuri žino statybų reglamentavimą, teritorinį planavimą, būtų daug tvariau ir greičiau padaryta.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia R. J. Dagys. Ruošiasi J. Baublys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis pranešėjau, aš beklausydamas jūsų tiesiog susipainiojau, ką jūs konkrečiai norite perduoti iš Žemės ūkio ministerijos? Nes turbūt stabdyti tą procesą, kuris kaip nors po truputį, gal ir su trūkumais, bet vis dėlto greičiau juda, negu buvo anksčiau rajonuose, nors jūs teigiate priešingai, jeigu mes vėl pradėsime tuos visus procesus daryti, tai iš tikrųjų, kaip gerbiamas E. Pupinis sakė, mes ne paspartinsime, o sulėtinsime. Kokias funkcijas tada turės Žemės ūkio ministerija ir kokias funkcijas, jūsų manymu, turės Aplinkos ministerija?

S. GENTVILAS (LSF). Žemėtvarka turi aibę funkcijų, bet konkrečiai šitais dviem įstatymų projektais siūloma Aplinkos ministerijai suteikti teisę nustatyti tvarką, kaip formuojami žemės reformos žemėtvarkos projektai, ir perimti duomenų bazę apie gražinamų sklypų eigą. Tik tie du, ne iš esmės visa žemėtvarkos funkcija.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Baublys. Ruošiasi V. Vingrienė.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū. Gerbiamas kolega, jūs paminėjote, jeigu bus perduota tvirtinti metodiką Aplinkos ministerijai, miestuose paspartės žemės gražinimas savininkams, minėjote Vilnių ir Kauną. Tačiau puikiai žinote, kad ir rajonuose yra negražinama žemė, nes tiesiog tos žemės nėra, tuos sklypus reikia formuoti miško žemėje, todėl turi sumokėti trigubą mokestį į savivaldybės biudžetą. Savivaldybės tų lėšų neturi ir negali formuoti. O Aplinkos ministerija ir šiuo metu jokia būdu nenori sutikti, kad būtų palengvintos sąlygos, t. y. mažesni mokesčiai, viengubo dydžio mokesčiai. Sakykite, jeigu perduosite į Aplinkos ministeriją tą metodiką tvirtinti, tada tam tikrose savivaldybėse, kur miškingumas per 50, niekada neatgaus tos žemės? Ačiū. Kaip jūs tai vertinate? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Labai teisingas klausimas ir jame užkodotas atsakymas, kad pačiai Aplinkos ministerijai turi pradėti skaudėti dėl žemės reformos užbaigimo. Ir kai Aplinkos ministerija pradės galvoti, kaip miškingose teritorijose užbaigti žemės gražinimą gyventojams, tai jie pradės galvoti, kad gal reikia sumažinti ir kompensavimą už miškų išskirtimą. Kol iš esmės Aplinkos ministerija yra nusišalinusi, jie žiūri instituciškai: prašom sumokėti dideles kompensacijas ir tik tada galima išmiškinti ir gražinti. Kai Aplinkos ministerija turės ir žemės reformos užbaigimo prievolę, ir teisę koreguoti išmiškinimo kompensavimą, man atrodo, savaime išsispres.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir paskutinė klausia V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aš taip pat esu šalininkė funkcijų, tarkime, sutelkimo į vienas rankas, kad nebūtų išskaidyta ir nesidubliuotų. Ir tai yra sveikintinas jūsų siūlymas, tačiau ir kiti kolegos šiek tiek dvejoja, tarkime, dėl galimų trukdžių, pavyzdžiui, duomenų bazės perkėlimo požiūriu. Ar jūs esate apskaičiavę, kiek tai užtruks, ir gal preliminariai numatėte, kaip išspręsti šitą klausimą, kad būtų galima kaip galima greičiau ir nebūtų papildomų trukdžių perduoti tuos duomenis, kad reforma vyktų iš tiesų sklandžiai, o ne papildomų trukdžių dar atsirastų.

S. GENTVILAS (LSF). Nesu įgalus, nors norėčiau būti, apskaičiuoti šiuos dalykus, todėl reikėtų Vyriausybės išvados, jeigu būtų sėkmingas pateikimas. Bet iš esmės didysis žingsnis yra tai, kad šiandien žemės procesas yra užstrigęs saugomose teritorijose, arba kurortinėse teritorijose, kurias stipriai reglamentuoja pati Aplinkos ministerija. Miškingose teritorijose, kur taip pat reglamentavimą iš esmės formuoja Aplinkos ministerija, ir miestietiškos teritorijose, kur užstatymą statybų politika irgi reglamentuoja. Ten, kur reglamentuoja arba kaimo politika, arba kaimietiškos, provincialiose zonose, ten jau viskas yra įvykę. Čia reikia Aplinkos ministerijos milžiniško įsitraukimo, o duomenų bazės perkėlimas, taip, kažkiek kainuos, bet su funkcija ateina ir įrankiai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į jums užduotus klausimus. Nuomonė už, nuomonė prieš po pateikimo. Nuomonė už – K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Išties, kolegos, pats projektas, manau, yra svarstytinas. Aišku, abejonių man asmeniškai kyla dėl pačios žemės reformos užbaigimo, nes procesas jau lyg į pabaigą, ir atsakomybė lyg išsiskaidytų. Manau, tai nėra geras dalykas, bet iš esmės, atsižvelgiant į teritorijų planavimą, ypač miestų teritorijų, tai, manau, tikslinga, kad būtų sutelkta į vienas rankas, ir projektas, manau, svarstytinas. Aišku, reikėtų Vyriausybės išvados, derinti su institucijomis. Tiesiog po pateikimo būtų tikslinga ir pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Tai būtų visiška kvailystė. Nežinau, mano kolegos, matyt, nesusigauo, nesupranta šitų dalykų, labai apgailėstauju. Nebaigus pradėti reformos, atiduoti kitai institucijai pabaigti tai, kas pradėta... Aišku, ji užsitęsė dėl pačių Seimo narių ir Seimo, kai kas metus keitė įstatymus, dėl to, aišku, ir atsirado problema. Bet tie patys kolegos liberalai anksčiau siūlė perduoti savivaldybėms šias funkcijas. Aš irgi pritarčiau, tai būtų logiška ir savivaldybės galėtų savo teritorijose kompetentingiausiai, geriausiai spręsti, nes geriausiai tą žino.

O čia, aš manau, tikrai yra absurdas, aš kategoriškai esu prieš ir siūlau kitiems balsuoti prieš. Nedarykite. Aš galvojau, kad liberalai čia juokauja, norėjo pajuokauti, pažiūrėti, ar Seimas ką nors išmano, ar ne, bet, pasirodo, gal ne. Vis tiek balsuoju prieš.

PIRMININKĖ. Ačiū. Replika prieš balsavimą. Dėl vedimo tvarkos ar replikuojame. Prašom. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Viktorai, jūs kategoriškai pasakote – nesąmonė ir t. t., štai kaip gerai prieš tai siūlė savivaldybėms. Kas atmetė siūlymą atiduoti savivaldybėms? Jūsų Vyriausybė. Tai buvo mūsų siūlymas perduoti savivaldybėms. Jūsų Vyriausybė tą atmetė. Rinkite žodžius ir pagalvokite, kam juos adresuoti.

PIRMININKĖ. Ačiū už repliką. Kolegos, dabar apsispręskime. Nuomonės buvo išsakytos. Balsuojame dėl pateiktų įstatymų projektų, kuriuos ką tik pateikė S. Gentvilas.

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 46, prieš – 5, susilaikė 33. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Kaimo reikalų komitetas, papildomo nenumatyta. Siūloma svarstyti birželio 19 dieną. Galime pritarti? Galime pritarti.

Pranešėjas taip pat siūlė, manau, ir Seimas tam pritaro, dėl Vyriausybės išvados. Galime pritariti, kad prašome Vyriausybės išvados dėl abiejų įstatymų projektų Nr. XIIIIP-1829 ir Nr. XIIIIP-1830.

12.37 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2031, Administracinių nusizengimų kodekso 53, 247, 256, 305, 385, 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2032, Aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 2 straipsnio pakeitimo ir 12 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2033, Atsinaujančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 49 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2034, Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2035, Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 2 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2036, Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2037, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 75 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2038, Energetikos įstatymo Nr. VIII-884 2 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2039, Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2040, Geležinkelių transporto kodekso 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2041, Geodezijos ir kartografijos įstatymo Nr. IX-415 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2042, Geriamojo vandens įstatymo Nr. IX-433 2 straipsnio pakeitimo ir 13 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2043, Kelių įstatymo Nr. I-891 2, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2044, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2045, Miškų įstatymo Nr. I-671 papildymo 2¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2046, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2, 4, 17, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2047, Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 4, 6 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2048, Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 papildymo 15¹ straipsniu ir 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2049, Pajūrio juostos įstatymo Nr. IX-1016 1, 4, 5, 6 ir 7 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2050, Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 20¹, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2051, Statybos įstatymo Nr. XII-2573 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2052, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 17, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2053, Triukšmo valdymo įstatymo Nr. IX-2499 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2054, Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2055, Vandens įstatymo Nr. VIII-474 2, 3 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2056, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 2 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2057, Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 21 ir 34 straipsnių pakeitimo ir 22 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2058, Žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 papildymo 19¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2059, Žmonių palaiškų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 10 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2060, Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 2 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2061 (*pateikimas*)

Matau, jau yra atvykęs, ir prašome, kad pateiktų Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2031 ir lydimočius, kurių išties labai daug – nuo projekto Nr. XIIIIP-2032 iki projekto Nr. XIIIIP-2061. Visus prašome ir pateikti. Ministras K. Navickas.

K. NAVICKAS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamos Seimo narės, gerbiami Seimo nariai, pristatome tikrai didelį paketą, bet manau, kad jis yra laiku ir tikrai būtinas.

Trumpai apibendrinsiu, ką mes šituo įstatymu ir įstatymų paketu siūlome. Iš esmės mes siūlome, kad... Dabar įvairių institucijų įvairaus lygmens teisės aktais reguliuojamos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nuo senų laikų besitęsiančios, pavyzdžiui, sanitarinės zonos, iki kokių nors žemės gelmių dalykų, būtų viename teisės akte, būtų reguliuojama įstatymu ir prievole, kad tai būtų viename registre, t. y. žemės savininkas arba būsimas žemės savininkas galėtų žinoti, įsigydamas nuosavybę, savo nuosavybės dokumentuose, kokios žemės naudojimo sąlygos yra apribotos, ir jeigu iki numatyto termino valstybės institucijos kadastrinių duomenų neperkeltų į vieną kadastro sistemą, tokiu atveju pačios valstybės institucijos ir atsakytų už pasekmes, jeigu privatus žmogus ir privatus juridinis asmuo dėl to turėtų nuostolių. Iš esmės labai trumpai ir truputį detaliau, kas yra siūloma.

Siūlomas įstatymas ir 30 lydimųjų aktų. Noriu pabrėžti, kad papildomai, negu dabar yra reguliuojama, arba apribojimų nenumatyta. Numatytas tiesiog integravimas į vieną aktą įvairių apribojimų. Kokios problemos yra sprendžiamos?

Kaip minėjau, šiandien specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatomos Vyriausybės nutarimu, ministro įsakymais, nors pagal Konstituciją asmens nuosavybę gali riboti tik įstatymas. Veiklos apribojimai nesuderinti tarpusavyje, vieni kitiems prieštarauja. Teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, neregistruotos arba dėl įvairių priežasčių nėra perkeltos į registrus. Pavyzdys galėtų būti, kad Ignalinos atominės elektrinės apsaugos zona nėra įregistruota Nekilnojamojo turto registre. Nepakankamas visuomenės informavimas apie viešojo intereso tikslus nustatomose teritorijose ir nustatyta aiški prievolė gauti žemės sklypo savininko ir patikėtinio sutikimą dėl teritorijos nustatymo ir mokėti kompensacijas, jeigu tokių apribojimų atsiranda.

Kokios priemonės yra siūlomos šioms problemoms spręsti? Specialiosios žemės naudojimo sąlygos yra nustatomos viename įstatyme, viename teisės akte: nustatyti aiškius, tik svarbiausius, privalomus ir proporcingus veiklos apribojimus; nustatyti, kad iki 2022 m. sausio 1 d. visos nustatytos teritorijos turi būti įregistruotos Nekilnojamojo turto registre, jei teritorija neregistruota, tokiu atveju įstatymo nuostatos neturėtų būti taikomos; nurodyti, kokiais dokumentais nustatomos teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos; nustatyti visuomenės informavimo apie nustatomas teritorijas ir jose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas tvarką; nurodyti, iki kada turi būti gauti žemės savininko, patikėtinio sutikimai dėl teritorijų, kuriose taikomi apribojimai, nustatymo, ir nustatyti pareigą mokėti kompensacijas už nuostolius, patiriamus dėl veiklos ribojimo.

Kokią teigiamą poveikį mes matome visuomenėje? Viename įstatyme bus galima rasti visus, kaip minėjau, apribojimus konkrečiam žemės sklypui, ir apribojimai yra įregistruojami Nekilnojamojo turto registre. Tai leis tiek būsimiems, tiek esamiems žemės savininkams susipažinti su apribojimais ir juo labiau sudarys sąlygas investuotojams ar būsimiems plėtojams matyti, kokie apribojimai yra galimi, o ne sužinoti apie šiuos apribojimus, kai nuosavybė įgyjama arba pradedamas vystyti projektas. Tai tiek būtų trumpai. Laukiu klausimų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Jūsų nori paklausti aštuoni Seimo nariai. E. Pupinis klausia pirmasis. Ruošiasi J. Olekas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų apimtis tikrai nemaža. Iš pirmo žvilgsnio paskaičius atrodo, ką turėjote, tą sudėjote į tą įstatymą. Aš kai kada abejoju, kad kai nėra tokio labiau specializuoto įstatymo, tai žmogui sunku surasti. Tada irgi tam tikrų problemų yra, nes jeigu įsivedi į kokią nors duomenų bazę, ieškai pagal įstatymo pavadinimą ir panašiai, tai ten meta kažkokius kitus aktus. Ar nemanote, kad vis dėlto dalį įstatymo nuostatų, pavyzdžiui, dėl sanitarinių zonų, kai kur yra tiksliai nustatyta ir su kampais, o kitur yra parašyta, kad kitais specialiaisiais aktais nustatoma, būtų tikslinga perkelti į kokius nors poįstatyminius aktus? Ačiū.

K. NAVICKAS. Aš iš tikrųjų ir pristatydamas sakiau, kad tai būtų blogai. Iš tikrųjų jūs teisingai pasakėte: yra sudėta viskas, kas yra. Čia yra bėda, kad mes turime tikrai nemažai ir įvairių apribojimų, arba teisės aktų, kurie riboja žemės naudojimą. Aplinkos ministerijos nuomone, atėjo laikas ir tai turi būti viename teisės akte ir viename registre. Čia yra esmė. Jeigu mes darytume iš dalies, kaip jūs ir siūlote, iš tikrųjų mes nepasiektume rezultato. Tai būtų blogai. Vėl ta dviprasmybė teisės taikymo procese atsirastų. Manome, kad yra laikas, kai reikia pradėti suvesti tuos duomenis į vieną duomenų laikmeną ir vieną registrą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Olekas. Ruošiasi V. Rinkevičius.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, turbūt nepavyks išvengti, kad nebūtų reguliavimo ir Vyriausybės nutarime, ir panašiai, nes po įstatymo paprastai tokie nutarimai turi būti. Jūsų įstatymo projekte yra ne vienoje vietoje parašyta, kad Vyriausybė ar Vyriausybės įgaliota institucija tuos dalykus atlieka. Aš iš principo sveikinu dėl tokios integracijos ir norėčiau paklausti. Kiek kainuos, sakykim, tų tvarkų pakeitimas, nes, matyt, kad turės būti pakeisti ir dokumentų srautai, ir galbūt žmonės, kurie turėtų dirbti? Ką jūs čia numatote toje srityje, kad įstatymas būtų laiku įgyvendintas? Mes turime daug pavyzdžių, kai jūsų vadovaujamos ministerijos žinybos neparengia poįstatyminių aktų. Aš norėčiau išgirsti, kad šiuo atveju taip natsitiks.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Tobulų, matyt, nėra iš tikrųjų. Bet šiuo atveju mes esame pasirengę, esame numatę iš Europos Sąjungos dešimto prioriteto finansavimą tam bendram vieningam Nekilnojamojo turto registru, tam yra numatyta 1 mln. eurų, to ir turėtų užtekti. Iš tikrųjų yra kiekvienos institucijos dar tam tikra prievolė į tą registrą įtraukti. Tarkim, vienas iš tokių paskutiniu metu rezonuojančių yra „Litgrid“, jeigu neklystu, kur yra tinklai. Po teismo sprendimo, kai buvo priimtas sprendimas, kad ūkininkams privalo būti kompensuojama už servituto naudojimą jo žemėje, tos kompensacijos pradėtos įgyvendinti pagal teismo sprendimą. Matote, šiuo atveju teisė vis tiek atsistoja į savo vietą ir „Litgrid“ turi spręsti servituto klausimą. Tai čia jiems ir lieka. Mūsų įstatymas nenumato prievolės, kad turi būti būtinai išperkama ir panašiai, bet kad būtų įregistruotos ir įdėtos į bendrą registrą ribos ir apribojimai, tarkim, po tinklais, jos turi būti, arba dujotiekio tinklais. Pavyzdžiui, tikrai yra daug dalykų, kurie atsiranda, ir žemės savininkui, ir net notarams šiandien sudėtinga surasti, nes naujas savininkas gali gauti, kaip atrodytų, sklypą be apribojimų, o staiga paaiškėja, kad apribojimai yra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Rinkevičius. Ruošiasi A. Vinkus.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamasis ministre, prieš tai jūs girdėjote apie teikiamą projektą. Ar jūsų ministerija pasirengusi perimti žemėtvarkos funkcijas, ar ne, kokia jūsų nuomonė? (*Balsai salėje*)

K. NAVICKAS. Žemėtvarkos šiuo atveju mes net nesvarstome šio įstatymo aprėptimi, todėl aš nelabai galiu jums atsakyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Vinkus. Ruošiasi P. Saudargas.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiamasis ministre, pritariu jūsų teikiamam įstatymui ir, žiūrint ir iš apimties, ir iš problemų, tai rodo, kad turite puikią kompetenciją. Bet aš noriu paklausti klausimo. Sanitarinių apsaugos zonų reglamentavimas visais laikais keldavo labai daug ginčų ir problemų. Dabar pereinate prie sanitarinių zonų reglamentavimo, vadovaudamiesi siūlymu priimti naują Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą. Norėčiau tamstos paklausti ir paprašyti pakomentuoti esminius pokyčius, kuriuos lems minėtas įstatymas, reglamentuojantis sanitarines zonas?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Galbūt netiksliai atsakysiu, bet pasakysiu vieną pavyzdį remdamasis kitu fragmentu, ką mes esame numatę. Iš tikrųjų ypač apsaugos zonų reglamentavimo srityje reikia daryti ir kitą žingsnį, neišvengiamai, planuoti zonas, o ne numatyti atstumus, kaip yra su sanitarinėmis zonomis. Tokia situacija yra ir su pajūrio juostos apsaugos reglamentavimu. Tarkime, Kuršių nerijoje nuo vieno kranto iki kito yra pajūrio apsaugos zona. Šitas įstatymas numato apribojimus ir sprendinius teritorijų planavimo procesais. Aš nesu tikras, ar tai susiję su sanitarinėmis zonomis, labai atsiprašau, neturiu atsakymo prieš save, bet pagal mano žinias arba pagal bendrą įstatymo mintį turėtų taip pat būti ir su sanitarinėmis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia P. Saudargas. Ruošiasi S. Gentvilas.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, iš tiesų seniai matėme Seime teisės aktą, kurio vien pavadinimas užima pusę puslapio, tai tikrai sveikinu atnešus visų abėcėlės raidžių projektą. Jis tikrai platus, tačiau suprantu, kad po tuo slypi vienas paprastas dalykas, tai teisinis aspektas, kad būtų reglamentuota viename teisės akte tai, kas galbūt yra išsimėtę per visus įstatymus. Šitą dalyką aš suprantu, tačiau, kad mums nereikėtų labai vargti, aišku, vėliau komitete svarstydami mes tą darysime, bet dabar pateikimo metu gal jūs trumpai pasakykite, ką, be teisinės logikos, keičia šis įstatymas, kalbant apie specialiuosius žemės naudojimo poreikius? Žinote, žemė kiekvienam lietuviui šventas reikalas, labai nemėgstame žemgrobių ir panašiai. Ar tai nepalengvins kokių nors procedūrų, tarkime, paimant galbūt valstybės poreikiams ar vykdant kitus projektus, esminius momentus, ne tik teisinius?

K. NAVICKAS. Ačiū. Aš tiesiog turiu pakartoti, ką sakiau. Iš tikrųjų nenumato dabar galiojančio žemės naudojimo sąlygų apribojimo ir reguliavimo lauko kokybiškai peržiūrėti. Čia labiau yra technikos, kad apribojimai sugultų į vieną teisės aktą ir į vieną registrą. Atsakinėdamas į pono A. Vinkaus klausimą atsakiau, taip, iš tikrųjų būtų gerai ir kitą žingsnį daryti, tam tikrus kokybinius pokyčius, bet dėl apimties, aprėpties laiko, na, nepadarysime vienu teisės aktu taip plačiai. Tiesiog reikia nuo ko nors pradėti, reikia pradėti, kad registras būtų bendras, o kitus žingsnius tikrai reikėtų tęsti ir daryti. Čia tokia bendra logika.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi J. Baublys.

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju. Gerbiamas ministre, sveikintina iniciatyva. Du klausimai, susiję su tuo – vienas dėl įstatymo įsigaliojimo, antras dėl finansinės naštos. Įstatymas rengtas, berods, dvejus trejus metus ir jo įsigaliojimas yra 2022 metais, o kai kurių nuostatų net 2024 metais, iš esmės dar kitoje Seimo kadencijoje kai kuriais atvejais. Ar neįmanoma padaryti to greičiau, kad įsigaliojimas būtų ne 2022 metais, o, tarkim, 2020–2021 metais?

Antras klausimas – finansinė našta šito įstatymo kai kurioms bendrovėms. Tai vien aiškinaujame rašte... ESO turės vien tam, kad įregistruotų savo ribojimus, išleisti 250 arba 300 mln. eurų. Ir tai kainuos kiekvienam elektros vartotojui, kuris mokės skirstymo tinklams papildomą mokestį tam, kad būtų išpildytos šitos įstatymo nuostatos. Ar įmanoma iš esmės sumažinti šią biurokratinę naštą visiems, kurie turės įregistruoti, nes vien vienam skirstymo operatoriui tai kainuos tarp 250 mln. ir 300 mln.?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimus. Pradėsiu nuo antrojo. Iš tikrųjų tas klausimas buvo iškilęs ir Vyriausybei svarstant. Man belieka apgailestauti, kad nepatvirtinti skaičiai skamba ir Seimo salėje. Kaip buvo kalbėta ir kaip buvo kalbėta su ESO atstovais, kokia aprėptimi yra svarbus šito įstatymo įgyvendinimas, tai įgyvendinimo aprėptis yra svarbu, kad atsirastų registre, kad jie būtų sukadastruoti, arba sudėtos geografinės informacijos sistemos koordinatės sklypui ar apribojimui. Toliau dėl kompensacinių problemų ir viso kito. Iš esmės kiti teisės aktai tai numato. Vienaip ar kitaip „Litgrid“ daro ir nebūtinai turi išpirkti tą žemę, o turi ieškoti susitarimo dėl to paties servituto naudojimo. Tai kaina, kai tuos argumentus sudėliojome, ta kaina ne dešimteriopai, bet gerokai sumažėjo, ir sprendimas buvo Vyriausybės, kad „Litgrid“ tai darys iš savo pelnų, neperkels į tarifą.

Kitas dalykas, pirmasis dalykas dėl įsigaliojimo. Įstatymas įsigaliojoti turi kuo skubiau. Ir aš matau, kad jis siūlomas net rudens sesijoje, dėl to yra šiek tiek gaila. Bet, matyt, negalime mes, Seimas mato savo darbus ir tokį sprendimą priima. Bet įsigaliojimo tam tikros nuostatos, kurias jūs minėjote, 2022 metai, tai yra dėl techninių dalykų. Mes šiandien net neturime registrų, neturime kur dėti tų duomenų, ir tikrai yra objektyvios priežastys, kad kai kurios nuostatos turi persikelti, bet įstatymas turi įsigaliojti maksimaliai greitai, kad būtų teisinės prielaidos pradėti konsoliduoti informaciją apie specialiųjų žemės naudojimo sąlygų apribojimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nors klausti laikas baigėsi, bet, gerbiamoji ministre, dar labai daug buvo pateikta lydimųjų, tai maloniai leiskime paklausti ir J. Baubliui. Paskutinis klausti ruošiasi R. J. Dagys. Ar galime taip sutarti? Galime. J. Baublys.

J. BAUBLYS (*LSF*). Ačiū, pirmininke. Tikrai buvau dėl kito projekto užsirašęs paklausti, tačiau kadangi pateikė visus, norėčiau, gerbiamoji ministre, paklausti jūsų dėl sanitarinės apsaugos zo-

nos, kurią nustatote naujoms kapinėms įrengti. 100 metrų projektu siūlote nustatyti, viskas suprantama, tačiau taip pat ir senų kapinių plėtrai. Kaip žinote, kaimuose yra daug kapinių, kurios netoli gyvenamųjų namų, kurios tikrai neatitiks tų reikalavimų, tačiau yra palikta žemės tų kapinių plėtrai. Net kai kur yra ir aptverta ta teritorija, prižiūrima, kad reikalui esant būtų praplėsta. Ir labai sudėtingose situacijose atsidurs tie kaimai, tos seniūnijos, kurios puoselėjo viltį, kad ten bus praplėsta ir galės laidoti, o pagal šį įstatymo projektą tai bus draudžiama.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų įstatymo nuostata arba įstatymas, kuris nustato sanitarinių zonų apibrėžimus, ir reguliavimas yra Sveikatos apsaugos ministerijos dispozicija ir reglamentavimo zona. Šio įstatymo svarstymo metu aš manau, kad tas nuostatas jūs tikrai turite išsakyti. Ir, kaip minėjau, tai ne mano kompetencija. Mes tik sukėlėme įvairių institucijų reguliavimą į vieną vietą. Aš galiu pritarti jums, bet ne mūsų ministerijos, ne Aplinkos ministerijos, dispozicija reglamentuoti sanitarinių zonų reguliavimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Paskutinis klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, mano būtų du aspektai klausimo. Vienas techninis. Kadangi 2022 metai gana toli, o jūsų projektas iš tikrųjų būtų gerai, kad būtų įgyvendintas kuo greičiau, nes tikrai daug visokių nesusipratimų yra, ar negalima būtų, tiesiog šiek tiek pertvarkius Registrų centrą, viską daryti jo bazėje, nes jis net ir elektroninę sveikatą norėjo sau pasiimti, visa kita. Tai tikrai techninių galimybių yra, ir kartu gal jis pradėtų geriau dirbti.

Kitas klausimas su tuo susijęs, ar nereikėtų papildyti tam tikromis nuostatomis, kad tie realiai svarstomi galimi pakeitimo projektai irgi būtų kaip nors bazėje atspindėti, nes tai ne tie, kurie menami, bet kurie jau svarstomi ir priėmimo laukia. Jeigu mes tik fiksuosime duomenis, kas *de facto* įvyko, tai gali pirkimo sandorio metu išaiškėti, kad vėl staiga kas nors iššoko ir pasikeitė. Vis tiek pirkėjas turėtų žinoti tam tikrą artimiausią perspektyvą.

K. NAVICKAS. Į antrą klausimą... jeigu leisite, atsakysiu nuo antro. Jeigu mes norime, kad tas medis užaugtų, reikia kada nors pasodinti. Jeigu mes norime, kad taip nevyktų, tai kada nors reikia priimti sprendimą, taip, mes netoleruojame tokios netvarkos, kuri yra dabar. Čia yra esmė. Reikia imti, apsispręsti ir eiti ta linkme.

O dėl techninių galimybių. Matote, šiandien yra tiek daug tų valdytojų, kad nėra net teisinio pagrindo jungti vieną ar kitą. Tikrai svarstysime visus variantus, bet bet koku atveju ir techniškai turi atsirasti vieta įvairioms skaitmenintoms zonoms atsidurti viename Nekilnojamojo turto registre, ką mes ir siūlome.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre, jūs atsakėte į jums užduotus klausimus. Nuomonė už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, gegužės 11 dieną šiomet pirmą kartą Lietuvoje minėjome Pagarbos mokesčių mokėtojų dieną. Šį įstatymą būtų galima pavadinti pagarbos žemės savininkams arba turto savininkams įstatymu, nes pati mūsų Prezidentė buvo įstrigusi į situaciją, kai nusipirko sklypą ir staiga paaiškėjo, kad dalis apribojimų vis dėlto egzistuoja sklypui, ir ji panaikino savo sklypo pirkimo ir pardavimo sutartį dėl to, kad nežinojo iš anksto šitų dalykų. Pavyzdžiui, Slovėnijoje (ta pati Rytų Europos valstybė, atrodo, išėjusi iš santvarkos), Liublianoje, galite nueiti, tiesiog žemėlapi paspausti ir jums bus išmestas visas lapas su visomis sąlygomis, kurios galioja šiam sklypui arba šitam statiniui.

Šiandien Lietuvoje, pavyzdžiui, jeigu jūs perkate sklypą, tai kai kuriais atvejais Kultūros paveldo departamento statinių sąlygų reikia laukti iki pusantrų metų. O kartais sužinosite, kreipęsi statybos leidimo, nusipirkę sklypą, po detaliojo plano planavimo, tik tada sužinosite, ką galite ir ko negalite statyti. Taip valstybė negali suvaržyti nei verslo ir žemės savininko ar turto savininko. Labai sveikintinas įstatymas, bet reikia pabrėžti, kad tai labai brangus įstatymas. Šiandien pati ministerija, pateikdama įstatymą, rašo, kad kai kurioms institucijoms, tokioms kaip ESO, gali kainuoti 250 mln. vien suvesti savo visus ribojimus už visus skirstomuosius tinklus, kurie yra privačios nuosavybės sklypuose. Jau šiandien tai yra papildomi kaštai kiekvienai institucijai, ir reikia žiūrėti, kad įstatymas taptų lieknas ir pigus, greitai įgyvendinamas, nes jo reikia visiems, ne tik Prezidentei, bet ir kiekvienam kaimo gyventojui. O sklypų Lietuvoje yra virš milijono. Taigi tai yra kiekvieno interesas, kad šitas įstatymas būtų ir lengvai įgyvendinamas, ir greitai. Kviečiu paremti jį.

PIRMININKĖ. Ačiū. Norinčių kalbėti prieš nėra. Gal galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame po pateikimo. Prašom.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 81, prieš – 1, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta pagrindiniam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2031 ir 30 lydimųjų.

Gerbiami kolegos, reikia paskirti papildomus ir pagrindinius komitetus. Dėl pagrindinio įstatymo projekto pagrindiniais komitetais siūlomi Aplinkos apsaugos komitetas ir Kaimo reikalų komitetas. Toks pats darinys: Aplinkos apsaugos komitetas – kaip pagrindinis, kaip papildomas – Kaimo reikalų komitetas, yra siūlomas ir dėl įstatymų projektų Nr. XIIIIP-2031, Nr. XIIIIP-2042, Nr. XIIIIP-2043, Nr. XIIIIP-2046, Nr. XIIIIP-2047, Nr. XIIIIP-2048, Nr. XIIIIP-2049, Nr. XIIIIP-2051, Nr. XIIIIP-2052, Nr. XIIIIP-2053, Nr. XIIIIP-2058 ir Nr. XIIIIP-2059.

Sugrupavau antrą grupę. Dėl Administracinių nusižengimų įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2032 pagrindinis komitetas būtų Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomi – Aplinkos apsaugos komitetas ir Kaimo reikalų komitetas.

Trečioji grupė būtų, kai svarstyti tik Aplinkos apsaugos komitetas, dėl projektų Nr. XIIIIP-2033, Nr. XIIIIP-2050, Nr. XIIIIP-2054, Nr. XIIIIP-2055, Nr. XIIIIP-2060 ir Nr. XIIIIP-2061.

Ketvirtoji grupė, kai svarstyti kaip pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, o kaip papildomas – Ekonomikos komitetas, būtų dėl projektų Nr. XIIIIP-2034, Nr. XIIIIP-2035, Nr. XIIIIP-2036, Nr. XIIIIP-2037, Nr. XIIIIP-2038, Nr. XIIIIP-2039, Nr. XIIIIP-2040 ir Nr. XIIIIP-2041. Galime tam pritariti? Galime. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje.

Dėkoju, gerbiamieji kolegos. Pavėlavę 2 min. 40 sek., pradedame Vyriausybės valandą.

13.02 val.

Vyriausybės valanda

Ačiū gerbiamesiems ministrams, premjerui, kad jūs atvykote ir pasiruošę atsakyti į Seimo narių klausimus. Pirmasis klausia J. Razma. Ruošiasi E. Gentvilas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas Ministrė Pirmininke, neabejoju, kad jūs atidžiai susipažinote su šiaandien portale „15min“ paskelbtu žurnalistiniu tyrimu apie galimai neskaidrų Vyriausybės susitarimą dėl taikos sutarties su bendrove „Danpower Baltic“, kai jau buvo laimėtos bylos dviejuose teismuose.

Kodėl Vyriausybė neteisingai visuomenei skelbia, kad taikos sutartis pasirašoma Vyriausybės iniciatyva, nes žurnalistinis tyrimas atskleidžia, jog tai inicijavo privati bendrovė per jūsų patarėją, net jau pateikdama ir taikos sutarties projektą? Kiek žurnalistiniame tyrime atskleistas galimai neskaidrios taikos sutarties pasirašymas buvo nulemtas jūsų, premjere, asmeninės pažinties su vienu iš suinteresuotų bendrovės akcininkų A. Rakausku? Ar pritarumėte, kad dėl minėtos sutarties pasirašymo aplinkybių Seimo Antikorupcijos komisijoje būtų atliktas parlamentinis tyrimas?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Be abejo, kad aš susipažinęs, ir daugiau susipažinęs su visa istorija. Jūsų klausime, šiaandien užduotame, yra pasakyti keli neteisingi, melagingi teiginiai.

Dabar kad jūs tiesiog žinotumėte, kas čia vyko ir kas įvyko.

2013 metais dvi verslo įmonės skaidriu būdu laimėjo konkursą Kainų komisijos dėl skatinančios kvotos ir gavo (aš cituoju medžiagą, kuri yra) leidimą statyti atsinaujinančios energetikos įmones ir skatinančiąją kvotą, vadinamąjį VIAP'ą, dvylikai metų.

Procesas vyksta toliau. Kadangi visi statybos leidimai išduoti, procesas pradedamas vykdyti. Tačiau 2014 metais draugų grupė, kurioje yra buvę Vyriausybės patarėjai, „Lietuvos energija“, darbuotojai, kurie darbuojasi specialiose tarnybose, sugalvoja, kad Lietuvai labai svarbu padaryti du abejotinos reikšmės, gyventojus nuodijančius projektus, t. y. statyti šiukšlių deginimo gamyklas. Pirmos gamyklos sąmata – pabrėžiu, kad visi žinotumėte, – 350 mln. eurų, Vilniuje, antros – 150 mln. eurų, Kaune. Šitiems dviem korupciniais projektams, mano galva, trukdo konkurencija, ypač Kaune, laimėta skaidriu būdu. Tada atsiranda raštelis, skundelis, kuriame pasakoma: žinote, tie leidimai išduoti galbūt pažeidžiant pateiktą dokumentaciją. Ir suabejoja, pagalvokite apie energetinių projektų vystymą ir kvotų laimėjimą aukcione, kad galbūt reikėjo koreguoti detalų planą.

To rašteliu pagrindu Energetikos ministerija ir pavaldžios įstaigos, praėjus trejiems metams nuo leidimų išdavimo, priima sprendimą atimti ir skatinančiąją kvotą, ir panaikinti išduotą leidimą. Taip pat šiame procese dalyvauja Vokietijos investuotojas „Danpower“. Kas ten kiti akcininkai, man, atvirai pasakius, nei šilta, nei šalta. Tada diplomatiniais kanalais yra kreipiamasi į Vyriausybę su klausimu, kas įvyko, ar tai yra teisėta. Lygiagrečiai prasideda teismai, septyni teismai: penki nacionaliniai (investuotojų) ir du tarptautiniai arbitražai. Tada Vyriausybei yra pavedama išsiaiškinti situaciją ir ieškoti sprendimo būdų, kaip valstybei nepatirti pirmiausia žalos, susigrąžinti reputaciją.

Investuotojų pateikti ieškiniai Lietuvos valstybei yra 32 mln. eurų ir yra maždaug 5 mln. eurų planuojamos Vyriausybės bylinėjimosi išlaidos. Tada yra priimamas galutinis ir neskundžiamas sprendimas Vyriausiajame administraciniame teisme. Pacituosiu, galutinis ir neskundžiamas. Jūs minėjote apie teismų sprendimus, kurie buvo negalutiniai, dabar yra galutinis. „Pirmos instancijos teismas, susikoncentravęs daugiausiai į klausimą, ar pareiškėjas, gaudamas leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, turėjo rengti žemės sklypo detalų planą, kuris yra ne šios administracinės bylos dalykas, ginčą išnagrinėjo netinkamai įvertinus byloje surinktus įrodymus ir nustačius teisiškai reikšmingas aplinkybes bylą išspręsti, netinkamai išaiškinus ir pritaikius ginčo teisinius santykius reglamentuojančias teisės normas. Taigi pirmos instancijos teismas netinkamai išnagrinėjo skundžiamus atsakovo veiksmus, sustabdydamas leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus galiojimą, o vėliau šį leidimą ir panaikindamas, priėmė nepagrįstą ir neteisėtą sprendimą. Dėl to pareiškėjo apeliacinis skundas tenkinamas, o pirmos instancijos teismo sprendimas naikintinas, ir priimtas naujas sprendimas, tenkinant pareiškėjo skundą ir panaikinant skundžiamus sprendimus. Sprendimas neskundžiamas.“

Dar daugiau, jau prieš kelis mėnesius yra mano medžiaga atiduota tiek Specialiųjų tyrimų tarnybai, tiek Valstybės saugumo departamentui ir perduota Generalinei prokuratūrai sprendimams priimti. Jeigu reikia ką nors tirti, galite daryti ir parlamentinį tyrimą, ir antikorupcinį, aš būsiu malonus liudyti, ir ne tik aš. Čia yra daug daug pavardžių žmonių, kurie galėtų ateiti ir paliudyti tą dalyką.

Dabar dėl mano santykio. Tai yra pažįstamas žmogus, su kuriuo aš neturiu jokių nei verslo interesų, nei kitokių interesų.

PIRMININKĖ. Ačiū, premjere. Klausia E. Gentvilas. Ruošiasi A. Dumbrava.

E. GENTVILAS (LSF). Premjeras taip karštai reaguoja, aš kartais žiūriu, kad spaudos publikacijos yra tikslesnės, nei, pavyzdžiui, kai kurios Valstybės saugumo departamento pažymos. Na, bet jūs geriau išgilinęs į situaciją, gal ir turite pagrindo oponuoti.

Ta pati spauda, žiniasklaida rašo, kad R. Karbauskis ir Seimo valstiečių dauguma neleis tirti R. Karbauskio interesų, arba padėties žemės ūkyje plačiąja prasme, jūs žinote tą klausimą, kurį opozicija buvo pateikusi. Jūs tą dieną balsuojant nedalyvavote ir neišreiškėte savo nuomonės, tačiau anksčiau jūsų išsakyta nuomonė dėl tokio parlamentinio tyrimo, kaip suprantu, kaip pamenu, yra buvusi ir vienokia, ir kitokia. Dabar jūs kalbate, diskutuojate su Prezidente dėl verslininkų ir parlamentarų santykio pozicijos. Kaip jums atrodo, ar reikėtų iširti žemės ūkyje padėtį, kuri gali užkabinti ir parlamentarų verslo interesus?

PIRMININKĖ. Klauskite.

E. GENTVILAS (LSF). O du naujus ministrus sveikinu su pirmąja Vyriausybės valanda.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Mes darome konkrečius veiksmus. Tie klausimai, kurie buvo iškelti ir suformuluoti dėl įvairiausių abejonių, yra padaryti. Mes dabar laukiame Generalinės prokuratūros sprendimo dėl viešojo intereso gynimo. Jeigu tik bus pasakyta, kad buvo padaryti įstatymo apėjimai, pažeidimai, mes sakėme, paruošę tą Vyriausybės poziciją, nuosekliai kartoju nuo pradžios, taisyti teisinį reglamentavimą ir taikyti atgal restituciją, jeigu yra pasinaudojus aplinkybėmis pažeisti vadinamieji saugikliai.

Antras dalykas, ką aš irgi pasakiau, kalbėdamas apie trąšas, ūkio ministras yra, Vyriausybė pateikusi išoriniam derinimui vadinamąjį Trąšų įstatymą. Tą žingsnį mes darome. Dar daugiau, jeigu kalbėtume apie importuojamų trąšų tikrinimą, taip pat yra Muitinės pateikti duomenys, kaip tai vyksta, kaip daroma, kokiose laboratorijose daroma ir kokiais kiekiais daroma. Tai visi keliami

(...), kurie keliami komisijoje, gali būti į tuos klausimus atsakyta ir kitokiu būdu, ir tai bus padaryta arba jau padaryta. (...) aš manau, kad tiesiog sukėlė... Istorija tampa tokia nelabai džiaugsminga, kiek komitetų mėtė vienas nuo kito, komisijos nepavyko sudaryti, bet jeigu mes turime tikslą gauti tuos atsakymus, kuriuos jūs kėlėte, tai visi įrankiai tam yra, jie bus gauti ir pateikti šitoje Seimo salėje.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi J. Olekas.

A. DUMBRAVA (TTF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Norėčiau paklausti sveikatos apsaugos ministro. Gerbiamas ministre, norėčiau jūsų paklausti, kad galutinai pasakytumėte, kada vis dėlto bus numatyta tvarka, galimybė kompensuoti arba panaudoti insulino pompas Lietuvos vaikams, nes visi žadėti terminai lyg ir praeina. Aš gavau raštus, kuriuose nurodoma, kad yra sudaromos kažkokios tyrimo komisijos, kokias pompas pasirinkti. Gal kažkas pajudėjo? Kada jūs matote pabaigą šitų procesų, nes jau tikrai gana ilgai užtruko. Labai ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų mes jums siuntėme informaciją, nežinau, ar ten ko dar trūksta, bet ką turime suprasti, kad tie procesai turi įvykti, tiek kriterijai sutvarkyti, tiek paskirti konkursai, kad įranga būtų išnuomota, atsirastų, kas ją pateikia. Bet šitas procesas nėra sustojęs, jisai vyksta ir dabar.

Dar daugiau, ką galiu pasakyti papildomai, bus turbūt įdomu tiems, kas domisi pagalba diabetu sergantiems vaikams. Kiek supratau iš savo specialistų, pavyko rasti kontaktą ir dėl insulino sensorių, kad būtų galima juos prisitraukti, yra kalbinami, kad jie atkeliautų tiesiog į šalį, atvežtų. Tikrai niekas nesustoja, aš tikslios dienos nepasakysiu, bet tas procesas dabar vyksta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Olekas. Ruošiasi J. Narkevičius.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš noriu paklausti švietimo ir mokslo ministrės. Šiandien neturėjome galimybės išgirsti jūsų Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo pristatymo. Nežinau, ar jūs turite atsakymą, nes, kaip suprantu, mūsų Teisės departamentas sako, kad tas įstatymo projektas gali prieštarauti Konstitucijai. Ar esate pasiruošusi atremti tuos kaltinimus arba priekaištus?

Bet mano klausimas būtų gilesnis, iš esmės. Aš girdžiu daug nusiskundimų ir abejonių tiek iš didžiųjų miestų mokyklų mokytojų, tiek iš mažų kaimų, ar tas etatinis atlyginimas ir lėšos, kurios jūsų prašomos, iš tikrųjų padarys taip, kad ten galėtų dirbti pedagogai ir gauti normalų, t. y. šiek tiek didesnį, atlyginimą, negu gauna šiuo metu? Ačiū už atsakymą.

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Tikrai Vyriausybės ir Švietimo ir mokslo ministerijos darbų sąrašė visa, kas susiję su mokytojų atlyginimų peržiūra, mokytojų darbo sąlygų peržiūra, pedagogų rengimo sistemos peržiūra, visi tie darbai yra vykdomi ir vykdomi kompleksiskai. Siekiant padidinti mokytojų prestižą, sudaryti geresnes galimybes atlyginti mokytojus už visą atliekamą darbą, yra įvedamas etatinis mokytojų apmokėjimo modelis. Tam Vyriausybė ketina per kelerius metus skirti 95 mln. eurų ir tai atsako labai paprastai į klausimą, ar didės mokytojų atlyginimas. Jeigu papildomai mokytojų atlyginimams skiriama 95 mln. eurų, taip, mokytojų atlyginimai didės. Taip pat sudaro galimybę užtikrinti mokytojams didesnį lankstumą ir saugumą mokykloje, nes mokytojo darbas neapsiriboja vien pamokų vedimu. Yra daug kitų labai svarbių veiklų ir darbų mokykloje, kuriuos atlieka mokytojas. Etatinis mokytojų apmokėjimas sudaro galimybes kiekvienai mokyklai pagal poreikius apmokėti už tuos darbus.

Dėl Teisės departamento pastabų. Mes tikrai esame susipažinę. Nemanau, kad čia reikia ką nors atremti. Lietuvoje turime įvairių mokytojų kategorijų: ir profesijos mokytojai, ir bendrojo ugdymo mokytojai, taip pat pedagogai, dirbantys ikimokyklinėse įstaigose, t. y. visi žmonės, kurie dirba su mūsų vaikais, taip, kaip ir numato Švietimo įstatymas, taip, kaip yra įprasta visose Europos Sąjungos šalyse, mokytojai yra vertinami ir priimami į darbą ne vien pagal išsilavinimą, bet ir pagal jiems keliamus kvalifikacinius reikalavimus. Todėl išsilavinimas mokytojų, dirbančių su vaikais, yra skirtingas. Tai mes jau esame aptarę.

PIRMININKĖ. Dėkojame ministrei. Klausia J. Narkevičius, ruošiasi R. Martinėlis.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Klausimas gerbiamam aplinkos ministrui, gerbiamas Kęstuti, jums. Kompensacijų, lengvatų mechanizmų kriterijai – tai klausimo

tema. Miestiečiams, valstiečiams, individualių namų, daugiabučių savininkams yra taikomi skirtingi kriterijai kompensuojant už šildymą, už vandenį, už malkas, už kitas paslaugas ir dėl šiferio, dėl namų asbestinės dangos kompensavimo. Taip yra, kad miestiečiai tikisi ir gauna, valstiečiai, atsiprašau, kaimiečiai gauna kompensaciją, o miestiečiai individualių namų savininkai, kurių galbūt tankumas dar didesnis negu kaime, nekaltant jau saugomose teritorijose...

PIRMININKĖ. Klauskite, kolega.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). ...negauna kompensacijos už šito stogo pakeitimą. Ar tai teisinga? Ar nesirengiate čia atlikti teisingų pakeitimų? Ačiū.

K. NAVICKAS. Tikrai ačiū už klausimą. Jeigu aš turėčiau tą neribotą lėšų krepšelį, tai tikrai džiaugčiausi ir galėtume tas kompensacines priemones taikyti. Bet noriu pasakyti, nėra taip blogai, kaip būtų galima įsivaizduoti. Šiferio utilizavimo sąnaudos yra padengiamos visiškai iš aplinkosaugos fondų, ir tai jau yra nemaža dalis. Taip, kaimiškujų vietovių gyventojams yra geriau, nes jie gali pasinaudoti per Žemės ūkio ministerijos administruojamą Kaimo plėtros programą kompensacijomis pakeisti asbesto turinčias dangas į neasbestines... Miesto gyventojams tokio finansinio instrumento nėra. Žinoma, kad reikia ieškoti ir galvoti. Mes puikiai suprantame, kad tai yra žmonių sveikatos klausimas, ir tos problemos nesišaliname. Šiuo metu tokio finansinio instrumento neturime, bet tikrai galvojame, kur būtų galima ir kaip būtų galima rasti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia R. Martinėlis. Ruošiasi A. Vinkus.

R. MARTINĖLIS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau užduoti klausimą švietimo ir mokslo ministrei dėl mokyklų papildomo finansavimo pokyčių krepšelio principu. Kiek mokyklų gali gauti, kokie kriterijai, ar yra jau paskirstyta, ar aiškus sąrašas, kada bus sprendimai priimami? Būtų toks klausimas. Gal jūs galėtumėte pakomentuoti? Su Švietimo ir mokslo ministerijos atsakingais darbuotojais niekaip nepavyksta susisiekti, tai jums klausimas.

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Jeigu kalbėtume apie mokyklų kokybės krepšelį, yra siūlomas modelis, rengtas kartu su Finansų ministerija. Jis gali būti patvirtintas tik pirma priėmus švietimo finansavimo pakeitimus Lietuvos Respublikos Seime. Kai jau detali metodika bus rengiama, be jokios abejonės, ji bus pristatyta. Bet preliminariais skaičiavimais tokia pagalba galėtų pasiekti apie 170 mokyklų. Pagalba būtų skiriama toms veikslo, kurias reikia stiprinti konkrečiose mokyklose, ar tai būtų mokytojų kvalifikacija, ar tai būtų reikalinga įranga, ar kitos veiklos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Vinkus. Ruošiasi V. Kernagis.

A. VINKUS (*LSDDF*). Klausimą drįstu pateikti gerbiamam ministrui A. Verygai. Mielas ministre, du trumpi klausimai, kuriuos jūs žinote. Pritariu jūsų daugeliui pastaruoju metu gerų žingsnių reformuojant mediciną, bet tie klausimai yra labai aktualūs ir kelia didelį rūpestį.

Labai plačiai ir labai įvairiai diskutuojama apie laukiamus Lietuvos ligoninių tinklo pokyčius, o ypač apie rajonų ligoninių ateitį. Kadangi oficialios informacijos šiuo klausimu nėra, tai eskaluojamos įvairios prognozės, ir daugelis iš jų gimdo nepagrįstas baimes ir neaiškumą dėl ateities. Todėl norėčiau paklausti, kokios yra jūsų strateginės nuostatos dėl ligoninių tinklo perspektyvų? Pirmas klausimas.

Antras. Pagal Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo nuostatas daugelio Sveikatos apsaugos ministerijai pavaldžių įstaigų vadovų kadencija baigiasi šių metų liepos 1 dieną. Turint omeny, kaip jums ir mums žinoma, konkurso...

PIRMININKĖ. Klauskite!

A. VINKUS (*LSDDF*). ...proceso trukmę, manytina, kad konkursai jau prasidėjo ar greitai prasidės. Drįstu paklausti, ar jau paskelbti kokie nors konkursai, ar artimiausiu metu planuojama proceso pradžia? Ačiū.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Labai ačiū už klausimus. Pradėsiu nuo ligoninių tinklo pokyčių. Iš tikrųjų sutinku su jumis, kad jau vien paminėjimas, kad reikia tinklą optimaliau tvarkyti, sukelia tikrai pačių įvairiausių diskusijų. Todėl mes neminime nei konkrečių gydymo įstaigų, nei kas su jomis bus, kol to plano nepristatėme pirmiausia siauresniame politiniame rate ir nesužinojome, ar yra iš viso politinė valia tokiems pokyčiams įgyvendinti. Jeigu yra, mes tikrai su jais atkeliausime į platesnę diskusiją įtraukdami ir ligoninių asociacijas, ir profesines sąjungas, ir platesnę bendruomenę.

Bet jeigu klausiate asmeniškai mano nuomonės, tai aš manau, kad mes jau neturime jokio kito dabar varianto ir pasirinkimo. Ir aš jau džiaugiuosi tuo, ką dabar matome ir spaudoje, kad kai kurios savivaldybės vis dėlto įsiklausė ir nelaukia net ir mūsų to bendro plano, jos jau dabar priima sprendimus dėl susijungimo, bendro paslaugų organizavimo.

Planą mes turime. Apie jį pradėsime po truputį diskutuoti, ir kai jau bus tam tikras konsensusas, sutarimas pirmiausia tarp politikų, tada ateisime tikrai į tokią bendresnę, viešesnę diskusiją.

Dabar dėl vadovų kadencijų. Dalis konkursų jau yra paskelbti. Šiek tiek užtrukome, kol su tvarkėme ir nuostatus, ir reikalavimus, nes jūs žinote, kad dabar yra diskutuojama ir dėl to, kaip tie vadovai... ir dėl kadencijų, ir dėl kitų dalykų. Tai šiek tiek užtrukome, kol kai kuriuos dalykus ir niuansus išsiaiškinome. Kaip ir sakiau, dalis konkursų yra paskelbti, kiti, kuriems artėja terminas, tikrai bus paskelbti artimiausiu metu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Kernagis, ruošiasi J. Baublys.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Dėkui. Gerbiamas premjere, aš labai norėčiau, kad Vilniuje pradėtų koncertuoti tokios A lygio megažvaigždės kaip „Rolling Stones“, „AC/DC“, Madona bei „U2“. Jūs turbūt visi suprantate, kad tam mums reikalingas nacionalinis stadionas. Būtent apie tai aš ir norėčiau jūsų paklausti, apie eigą. Dabar yra likęs vienintelis konkurso dalyvis – su „Rubicon“ grupe susijusios įmonės. Vakar buvo paskelbta informacija, kad konkurso komisija svarsto galimybę ir siekia, kad mokėjimai už darbus būtų atlikti statybų metu, o ne po statybų, kaip yra pagal konkurso sąlygas. Taip pat yra siekiama, kad savivaldybė sutartį pasirašytų dar iki šio mero kadencijos pabaigos, o ne taip, kaip sąlygose nurodyta, kad tai turėtų įvykti 2019 metų vasarą. Norėčiau paklausti jūsų, kaip jūs vertinate tokius Vilniaus savivaldybės veiksmus bei mano norus?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Prisidedu prie jūsų norų ir palaikau. To paties norėčiau.

Dar daugiau, norėčiau, kad šitame nacionaliniame stadione galėtų žaisti ir Vilniaus „Žalgiris“ čempionų lygoje, ir nacionalinė rinktinė aukščiausiu lygmeniu. Stadiono paskirtis yra gero kai platesnė, tai yra daugiafunkcis centras.

Tačiau yra esminių dalykų, ką jūs ir paminėjote. Pagal pirkimo sąlygas ir, mūsų įsitikinimu, būsimą sutartį aiškiai turi būti laikomasi esminių sutarties sąlygų. O viena iš esminių sutarties sąlygų, tam naudojama vadinamoji koncesija, kad statybos kaštus apmokėtų būsimas ar galimas koncesininkas ir pagal įstatymą bei konkurso sąlygas Vyriausybė tik tada, atidavus projektą ir jį (...), sumokėtų tai, kas numatyta sutartyje. Jeigu šita sąlyga nebus išpildyta, komisija tikrai negalės šitai sutarčiai pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Baublys. Ruošiasi J. Imbrasas.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū. Noriu kreiptis į žemės ūkio ministrą. Gerbiamasis ministre, jūs išsakėte aiškia nuomonę dėl Žemės ūkio ministerijos perkėlimo į Kauną. Prašau pasakyti, gal kartais jau turite savo poziciją ir dėl Nacionalinės žemės tarnybos darbo pagerinimo, nes kaip tik šitos tarnybos darbas kelia didžiausią susirūpinimą? Kokia jūsų nuomonė? Ar nesiūlysite jos funkcijų perduoti savivaldybėms? Daug diskutuojama apie tai. Gal turite aiškia savo nuomonę? Ačiū.

G. SURPLYYS. Dėkoju už klausimą. Iš tikrųjų pamąstymų yra daug ir dėl decentralizavimo irgi reikia analizuoti, žiūrėti. Bet trumpuoju laikotarpiu... Kaip tik jau ši rytą mes, NŽT vadovai ir aš, buvome susitikę su Ūkio ministerijos vadovybe ir kalbėjomės apie tai, kaip pagerinti Nacionalinės žemės tarnybos veiklą, kad, viena vertus, jinau gintų viešąjį interesą ir valstybinę žemę, tačiau, kita vertus, nedarytų kliūčių investuotojams. Iš tikrųjų aptarėme bendrus planus, aptarėme tai, kad artimiausiu metu pasikviesime investuotojų forumą „Investuok Lietuvoje“ į bendrą pasitarimą apie veiklos efektyvinimą, ir tikrai bandysime padaryti, kad Nacionalinė žemės tarnyba, gindama valstybės interesą, viešąjį interesą, kas jai ir priklauso, tuo pačiu metu būtų pagalbininkas, o ne sarginis šuo, mūsų plėtrai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Imbrasas. Salėje jo nebematau. Klausia A. Sysas. Ruošiasi V. Ažuolas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis premjere, kaip visada, ketvirtą kartą tą patį klausimą. Prižadu, kad klausiu kiekvieną kartą per Vyriausybės valandą, kol negausiu atsakymo, kodėl jūsų Vyriausybės ministrai vilkina įstatymų įgyvendinimą?

Taip, reikia pagirti, aš gavau atsakymą, kuriame ministras net prisipažino, kad dėl grožio konkurso buvo procedūrų vilkinimas. Dabar iš šito atsakymo ir jums, ir man tikrai nebus aišku tai, ko aš klausiu, ar Darbo kodeksas Lietuvoje galioja, ar negalioja? Pradžioje jis rašo, kad valdybos įgaliojimai baigsis 2020 m. kovo 24 d., o baigiamajame pasako, kad, atsižvelgiant į anksčiau išdėstytą informaciją, Energetikos ministerija įtrauks į valdybos sudėtį valdybos narį darbuotojų atstovą, kai bus sudaroma nauja įmonės valdyba, kaip to reikalauja įstatymo nuostatos. Puikus atsakymas, kaip neveikti toliau.

Mano klausimas, pakartojau, kodėl Vyriausybės ministrai visokiais būdais vilkina Darbo kodekso įgyvendinimo nuostatas?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Jūs atsakymą perskaitėte, mane jis įtikina, kad nevilkina. *(Balsai salėje)* Taip. *(Balsai salėje)* Veikia Darbo kodeksas. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Kolegos!

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Nėra numatyta, kad kodeksas turi 2020 metais veikti. Jis veikia.

PIRMININKĖ. Išsiaiškinsime. Diskusijas nutraukiame. Manome, kad atsakymas yra atsakymas. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi M. Majauskas. *(Balsai salėje)* Netriukšmaukime!

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Labai gaila, kad nėra susisiekimo ministro, todėl norėčiau paklausti vi-
daus reikalų ministro. Labai džiaugiamės matydami policijos automobilių atsinaujinančių parką, visa kita, gerėjančias darbo sąlygas. Žmonės tuo labai džiaugiasi. Toks klausimas. Gal kitais metais gaisrininkai galės džiaugtis gaisrinių atnaujinimu ir darbo sąlygų pagerinimu, nes, deja, šian-
dien jų parkas siekia jau muziejinius laikus? Ir, norint gauti dalių tiems automobiliams, reikia ardyti kitą automobilį. Gal džiugių žinių gaisrininkams galite pasakyti dėl kitų metų?

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Apie gaisrininkus nepasakysiu, bet apie ugniagesius galė-
čiau pakalbėti. Jeigu jūs kalbate apie departamentą ir departamento atsakingas įstaigas, taip, jie turi gerą parką, gana gerą parką, mes nuolat atnaujiname tą parką. Jeigu mes kalbame apie savi-
valdybių lygio ugniagesius, ten, aišku, yra iššūkių, bet tai, kiek kartų susitinku su merais, visada primenu. Ir merai mane net patikino ir rodė keletą pavyzdžių, kad nuperka senesnius automobi-
lius, bet puikiai veikiančius, ar iš Vokietijos, ar iš Skandinavijos šalių, jie tarnauja ir atlieka tas funkcijas. Biudžetas... Šiandien kaip tik mūsų ministerija eina į Vyriausybę derėtis dėl biudžeto, tikimės, kad biudžete poreikiai bus įvertinti ir ugniagesiai, kaip ir pernai, taip ir šiemet, bus mūsų prioritetas. Manau, tiek jų darbo užmokesčio sistema, tiek aprūpinimas įranga, aišku, automobi-
liais, technika. Aš tikiuosi, kad mes savo tikslus palaipsniui pasieksime. Ačiū už klausimą.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi G. Vaičekauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas premjere, kai mano kolega J. Razma paklausė jūsų apie „Danpower“ susitarimą, jūs elgėtės labai nervingai, pradėjote šaukti, kelti balsą, lyg piktas policininkas. Bet jūs juk esate premjeras, jūsų reikalas – ne surašyti pažeidimo protokolą, jeigu pastebėjote ką nors netinkamai elgiantis su „Lietuvos energijos“ projektais, bet jūs esate atsakin-
gas už „Lietuvos energijos“ veiklą, už tų projektų įgyvendinimą. Dabar jūs sakote, kad tai yra ko-
rupciniai projektai, jeigu teisingai išgirdau, kurie nuodys gyventojus. Ir turbūt būtų sunku ginčy-
tis, kad tas šiukšlių deginimas nėra pats moderniausias reikalas. Bet vėlgi jūs, kaip premjeras, ne
kaip policininkas, esate atsakingas už problemų sprendimą. Koks čia yra sprendimas be to, kad
jūs surašėte protokolą? Ar bus statomi nauji pagal projektus, ar bus investicijos nukeliamos kaž-
kur kitur, ar stabdysite? Ką dabar Europos Sąjungai sakysime, koks čia dabar yra sprendimas?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš visą laiką buvau geras policininkas, taip jums paaiškinčiau, ne-
buvau iš tų blogųjų, ir protokolą rašydamas buvau geras policininkas.

Iš tikrųjų mane... tai, ką bandoma pateikti, kai yra balta, sakoma, kad juoda, arba atvirkščiai, tai reakcija yra natūrali. Ir tai, kas aiškėja su šiais projektais kiekvieną dieną arba kiekvieną sa-
vaitę, tikrai kaupiasi ta informacija, ji yra tokia, kad dėl šitų projektų kyla labai daug abejonių. Mes patyrėme spaudimą nuo pat pirmos kadencijos dienos, prisidengiant kilniais tikslais, kad
šiukštu šie projektai turi judėti į priekį, nes mūsų buvo rinkimų kampanijos metu išsakytos abejo-
nės dėl tikslingumo, dėl nekenksmingumo žmonių sveikatai, ypač kalbant apie Vilnių, kai yra
šalia miesto statoma, iš esmės mieste dar viena iš taršos įmonių. Dėl to aš iš tiesų, kol paaiškėjo,
kokios jėgos čia galimai veikia, kokiais būdais veikia... dabar vykdomi, aš tikiuosi, patikrinimai ir

tyrimai, bet kokiu atveju jau yra ir Aplinkos apsaugos komiteto tam tikri sprendimai priimami, ir mes turėsime priimti.

Jūs paminėjote ir Europos Sąjungos lėšas. Taip pat dabar atsiranda ekspertų abejonų, ar tos išlaidos bus tikrai pagrįstos. Ką darysime? Priimsime sprendimus, jeigu reikės stabdyti šiuos projektus, jie bus ir sustabdyti. Bet jūs matote, kokie veiksmai yra daromi ir kaip yra veikiama. (*Balsai salėje*) Tai pasidomėkite, pasidomėkite. Čia nėra paslaptis, kiekvieną dieną to viešumo ir tų aplinkybių atsiranda vis daugiau ir daugiau.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, klausia G. Vaičekauskas. Ruošiasi R. Budbergytė.

G. VAIČEKAUSKAS (*LSF*). Ačiū, poniam pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiamas premjere, sakykite, ar nematote nusikaltimo požymių slaptų VSD pažymų informacijos rinkimo, saugojimo ir nutekimo istorijoje? Ačiū.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Nematau, kadangi Valstybės saugumo departamentas, vykdydamas savo funkcijas, griežtai laikosi Žvalgybos įstatyme nustatytų tiek ir įgaliojimų, tiek ir apribojimų, tiek ir specialiųjų veiksnių taikymo... Kiekvienas specialusis veiksmas Žvalgybos įstatyme, ar tai būtų telekomunikacinių priemonių kontrolė, ar kita, yra sankcionuojamas teismo, ir net neabejojau, kad tie visi veiksmai, kurie yra padaryti, padaryti griežtai laikantis įstatymo.

Dabar dėl pavišimo, tai, kiek man žinoma, nėra pavišinta slapta informacija. Tiesiog ta informacija, kuri buvo skirta komitetui ir kai kuriems valstybės pareigūnams, kuri buvo nebe slapta, išslaptinta, atsidūrė viešumoje. Tai yra blogai, tai yra netoleruotina praktika, mano galva, nes informacija, net ir vieša, buvo skirta būtent komitetui padaryti arba priimti sprendimus, darant išvadas. Bet tai tikrai nėra nusikalstama, nes tai nebuvo slapta informacija.

Klausimas, manau, tam pačiam Valstybės saugumo departamentui, kad galbūt reikėtų riboti kiekį pareigūnų, kuriems teikiama informacija, arba ją perduoti tiksliai komitetui, galbūt tik komitetui tą reikia ir daryti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia R. Budbergytė. Ruošiasi E. Pupinis.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Ačiū. Aš norėčiau paklausti gerbiamos kultūros ministrės. Jau prasidėjo bilietų prekyba į Šimtmecio dainų šventę ir taip pat prasidėjo viešos diskusijos, kurias sukėlė kainos nusipirkti sėdimas vietas į tą šventę. Tikrai tos kainos nuo 5 iki 80 eurų stebina net ir mane, kai aš gerai suprantu, kad tikrai dabar šiuo metu kainos visur yra didelės, kainos auga. Bet žinant, kad mūsų žmonės tikrai neturi didelių pajamų, neturi nei didelių atlyginimų, nei didelių pensijų, yra daug šeimų su vaikais, neviršijančiais trejų metų ribos, kurią nustačius yra leistina įeiti nemokamai, aš noriu, ministre, jūsų paklausti, tai nejaugi Lietuvos žmonės nenusipelnė vis dėlto, kad būtų geriau suplanuoti tam tikri biudžetiniai asignavimai, didesni, kad žmonės galėtų tokią šventę, tokiai progai skirtą, stebėti ne tik per televizorių ekranus? Ir jeigu nebuvo galima to padaryti, tai...

PIRMININKĖ. Klauskite.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). ...sakykite, ar iš tiesų nebuvo galima pagalvoti, kad tokias šventes, renginius galbūt ne taip pompastiškai organizuotume, kai bilietas kainuoja 80 eurų, kurį gali įpirkti tik lietuviai, atvykę iš Amerikos?

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Biudžete buvo suplanuota suma, kuri buvo nurodyta Nacionalinio kultūros centro. Buvo pateikta sąmata, buvo kaip ir patvirtinta suma. Kad išaugusios kainos paskaitavo kitas sąlygas ir šiek tiek išaugo biudžetas, čia yra kita kalba.

Atsakydama į jūsų klausimą, taip, manau, kad 80 eurų už sėdimą vietą tikrai yra per didelė kaina. Žinia, Latvijoje vyksta panaši Dainų šventė, kainos yra nuo 5 iki 65 eurų. Lietuvoje pusė renginių yra nemokami, kaip žinote, o tų pagrindinių renginių išties mokamos yra sėdimos vietos. Pagrindiniai renginiai yra nemokami, jeigu yra tiesiog stovima, arba žmonės visai, ir išskyla stebėdami Dainų šventę, ir panašiai. Bet mano atsakymas yra vienas, kad išties tai yra per didelė kaina. Aš manau, kad mes rasime kompromisą, jau kalbamės su Nacionaliniu kultūros centru, kaip šią problemą išspręsti, nes iš tikrųjų akis režia tokia didelė kaina, norisi, kad nors ir sėdimos vietos, bet vis tiek kaina turėtų būti gerokai mažesnė. Labai ačiū už pastabą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi S. Gentvilas.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Norėčiau paklausti švietimo ir mokslo ministrės. Kaip matome, atsiranda tokių konstitucinių neatitikimų dėl paketo, susijusio su etatiniu apmokėjimu, tačiau ne-

mažai klausimų kyla ir dėl profesinio mokymo sistemos. Priėmus naują įstatymą iš tikrųjų buvo daug tikimasi iš tęstinio mokymo, kur dalis eina ne per darbo biržas, kur iš tikrųjų yra tam tikrų problemų, nes projektus turi teikti verslas, kuris turbūt nėra per daug suinteresuotas... O norėčiau paklausti apie profesinio mokymo tęstines mokymo programas ir ar sprendžiamas finansavimo klausimas, nes turbūt ir rugsėjo mėnesį būtų galima pradėti tuos procesus, tačiau daug kas nežino, kaip tai bus daroma. Ar neliks taip, kad uždare duris aukštajam mokslui sugrįžti į profesinio mokymo sistemą arba tiems, baigusiems profesines mokyklas, antrą kartą kartoti per pirmąją mokymą, tuos žmones įvesime į tokią ceitnoto situaciją, kada jie liks be tam tikros vietos mokymosi, be darbo ir...

PIRMININKĖ. Klauskite, kolega. Laikas!

E. PUPINIS (TS-LKDF). ...taip pat ar susiformuos krūviai profesinėse mokyklose mokytojams, nes dalis moksleivių bus išimta? Ačiū.

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū, bet nelabai supratau klausimo. Tai gal daugiau buvo pasisakymas apie situaciją. Apskritai neišgirdau, kokios problemos yra dėl tęstinio mokymo, nes šiandien tęstinis mokymas vyksta ir tikrai vyks priimant į profesines mokyklas. Tęstinio mokymo programos yra nuolatos atnaujinamos. Siekiame, kad jos būtų kuo lankstesnės sudarant galimybes tiek jau įgijusiems išsilavinimą – ar profesinį, ar kitokį išsilavinimą, įgyti reikiamą kvalifikaciją.

Įgyvendinant naują Profesinio mokymo įstatymo redakciją vyksta peržiūra. Ir šiemet vykdamant priėmimą į profesines mokyklas yra tikrai didelis supaprastinimas, kurį suderinome tiek su profesinėmis mokyklomis, tiek su įvairiomis darbdavių ir verslo konfederacijomis. Vietoje septynių rūšių programų, kas tikrai klaidina stojantįjį, yra dvi kryptys, tai yra siekti įgyti profesinę kvalifikaciją renkantis pirminę programą arba tęstinę programą. Tai yra tiems, kurie jau tam tikrą išsilavinimą ir tam tikrą kvalifikaciją turi.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi L. Kasčiūnas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Norėčiau klausimą adresuoti gerbiamai kultūros ministrei. Vadinamasis politinis korupcijos skandalas labai skausmingas mums, liberalams, bet iš jo reikia padaryti teisingas išvadas. Viena iš atkarpų yra žiniasklaidos suinteresuotumas dėl reklamos užsakovų, greitųjų kreditų šiuo atveju pataisos ir t. t.

Ką tai rodo? Tai rodo, kad šiandien žiniasklaida iš esmės gyvena ne iš skaitytojo, ne iš valstybinio finansavimo, bet iš reklamos davėjų. Šiandien, pavyzdžiui, vis dar matome, kad Spaudos, radijo ir televizijos fondas perskirsto tikrai 2,7 mln. eurų, tuo tarpu vien Žemės ūkio ministerijos viešinimo konkursas yra 6 mln. eurų vertės. Aš prisimenu, kadencijos pradžioje buvo kalbėta, kad sumažinus alkoholio reklamą, farmacijos produktų, azartinių lošimų bus didinamas bazinis finansavimas...

PIRMININKĖ. Laikas, kolega!

S. GENTVILAS (LSF). ...žiniasklaidai tam, kad iš esmės jos rolė būtų ne prašytojo iš reklamos davėjų. Kokias išvadas planuojate daryti ir ar planuojamas žiniasklaidos finansavimo didinimas iš valstybės biudžeto šiuo atveju?

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Dėkoju už klausimą. Labai laiku. Kaip žinote, mūsų tikslas pirmiausia pertvarkyti Spaudos, radijo ir televizijos fondą. Išties keistokai atrodo 21 dalininkas. Šis fondas buvo sukurtas pačioje pradžioje kultūros žiniasklaidai paremti. Jis ilgainiui galbūt transformavosi į kitokį darinį.

Tikrai situacija nedžiugina turbūt nė vienos žiniasklaidos organizacijos. Reikia tvarkyti ir tuo tikslu vyko keletas konsultacijų su įvairiomis žiniasklaidos atstovų grupėmis. Galiausiai rezultatas – po dviejų susitikimų Kultūros komitete buvo suformuota darbo grupė, į kurią buvo paskirti atstovai iš kiekvienos žiniasklaidos organizacijos ir asociacijos. Šiuo metu ministerijoje vyksta diskusijos ir ieškoma bendro sprendimo dėl šio fondo reorganizavimo.

Kai fondas bus reorganizuotas, tada, aš manau, kalbėsime ir apie fondo padidinimą. Šiuo metu aš tikrai negaliu kažkokių pažadų žadėti, nes čia yra ne vienos mano požiūris ir sprendimas. Tai yra visos valstybės, tai yra Vyriausybės sprendimas, kur labiausiai reikalingos lėšos šiuo metu, bet taip, sutinku, tai yra tikrai maža suma 2,7 mln., ji beveik nekito kurį laiką. Stengsimės viską daryti, kad ši suma padidėtų ir kad žiniasklaidos priemonės per specialias programas tikrai galėtų, na, bent jau palengvinti tą gyvenimą, kuris yra tikrai nelengvas šiuo metu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia L. Kasčiūnas. Ruošiasi R. Popovienė.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Klausimas Ministrui Pirmininkui, bet turbūt ir naujam teisingumo ministrui. Toks vienas iš lengvesnių, bet vis dėlto labai svarbus. Istorinė atmintis, istorinis teisingumas. Beveik prieš metus Seime mes priėmėme rezoliuciją Lietuvos komunistų partiją paskelbti nusikalstama organizacija. Toje rezoliucijoje buvo tokia nuostata, kad Vyriausybė turėtų parengti įstatymą, atitinkantį visą šitą dvasią. Bet jau beveik metai praėjo, ir mes to įstatymo projekto neturime. Buvo pavesta Teisingumo ministerijai tai padaryti, bet vėlgi neturime jokio atsakymo. Iš tikrųjų įvairios patriotinės organizacijos, politiniai kaliniai ir tremtiniai laukia šito dalyko, kad ir tokio simbolinio žingsnio tam tikru požiūriu.

Gerbiamieji, galbūt būtų galima kaip nors paprašyti jūsų paskubinti tą procesą, nes jau metai beveik praėjo, ir galbūt pajudėtume ta linkme, ir galų gale išspręstume tuos visus įsisenėjusius klausimus? Labai ačiū.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Gal naujasis teisingumo ministras pasižiūrės ministerijoje, kokia ten yra dabar situacija dėl šio įstatymo projekto arba Seimo rezoliucijos vykdymo.

E. JANKEVIČIUS. Iš tikrųjų imsime greitų veiksmų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia R. Popovienė. Ruošiasi A. Kupčinskas.

R. POPOVIENĖ (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Norėčiau paklausti sveikatos ministro ir žinau, kad šiuo klausimu asociacija „Sraunija“ kreipėsi ir į gerbiamą Ministrą Pirmininką dėl ypač reta liga sergančių vaikų gydymo, būtent spinalinės raumenų atrofijos. Tokių vaikų išvis Lietuvoje yra labai nedaug – apie 11–12, ir šiuo metu jiems gydyti Europoje yra išrastas naujas vaistas. Dėl jo asociacija ypač daug dirbo ir su jumis, ministre, ir žinau, kad kreipėsi į Ministrą Pirmininką, ir tų gerų žinių jau jie buvo sulaukę. Tačiau dabar, derantis dėl tų vaistų įsigijimo, kad jiems būtų lengvesnis ir ilgesnis gyvenimas, ir suteikta galimybė iš tiesų gydytis, tas klausimas truputį užstrigo. Norėčiau paklausti, kokie tolesni sprendimai, ar yra kokia nors galimybė, kad vis dėlto tie sprendimai judėtų į priekį?

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju už klausimą. Tikrai niekas nėra įstrigę, vyksta derybos su vaistų gamintojų atstovais. Ten yra derinami keli dalykai. Vieni jau yra suderinti. Dėl vieno vaiko, kur gydymas yra pradėtas ne Lietuvoje, ten jokių klausimų jau kaip ir nebėra, viskas ten yra aišku. Yra kalbama su gamintoju dėl papildomo kitų vaikų įtraukimo ir dėl sąlygų. Vėl, čia tokios gal detalės, kurios Seimo nariams nėra labai įdomios, bet jos labai svarbios mums perkant ir derantis dėl vaisto, tokios, pavyzdžiui, sąlygos: kadangi vaistas yra naujas, inovatyvus, koks lėšų pasidalinimas tokiu atveju, jeigu jis vis dėlto nepadeda ir vaikui jokio gerėjimo nėra. Kainuoja jis iš tikrųjų labai labai brangiai. Bet aš tikiuosi, kad per kitą derybų susitikimą mes turbūt galutinai suderinsime paskutinius niuansus, nes tai užtrunka tik dėl to, kad atvažiavę derybininkai turi grįžti atgal į savo šalį, atsiklausti gamintojo – tik dėl to užtrunka tas procesas. Vietoje mums atsakyti paprastai negali. Tie važinėjimai šiek tiek ir vilkina procesą, bet jis tikrai nesustojęs, bus nupirkti tie vaistai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Kupčinskas. Ruošiasi A. Ažubalis.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Laba diena, pirmiausia norėčiau dar kartą pasveikinti žemės ūkio ministrą su jo pirmaisiais pareiškimais, tikrai džiaugiuosi. Nežinau, kelintas jis ministras, kuris pasako, kad Žemės ūkio ministerija bus perkelta į Kauną. Ministras rodo tris pirštus, tikiuosi, trečias kartas nemeluos. Žinome, kieno motina yra viltis. Aš džiaugiuosi, kad jūs esate vyras ir tos naujos vilties Kaunui, Seimo nariui – tėvas, aš labai tikiuosi, kad tas posakis neišsipildys.

Kitas dalykas, jūs minėjote, kad yra pakankamai skaičiavimų, analizės įvyko ir jau reikia imtis konkrečių darbų. Aišku, dar tik savaitė prabėgo, bet kada galėsite pateikti konkretų grafiką, kaip bus keliama nors viena institucija, pavyzdžiui, Nacionalinė žemės mokėjimo agentūra, ir kaip sparčiai tie darbai vyks? Norėtusi, kad visi tie darbai nepersikeltų į kitą kadenciją. Kauniečiai tikrai padėkotų.

G. SURPLYS. Aš dėkoju už klausimą. Labai myliu Kauną ir tikrai tikiuosi, kad šią kadenciją mes tai padarysime.

Dėl konkrečių skaičiavimų. Šiandien K. Masiulis jau sakė, kad gal ne į Kauną, gal į Panevėžį. Bet, jeigu kalbėtume rimtai, iš tikrųjų skaičiuojame, reikia pažiūrėti dėl agentūrų, susijusių insti-

tucijų šios ministerijos. Dabar gegužė, manau, per birželį mes tikrai tuos skaičius turėsime ir tada galėsime juos įvertinti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Ažubalis. Ruošiasi A. Matulas.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū, pone vicepirmininke. Mano klausimas premjerui. Vis dėlto dėl „Danpower“. Kodėl visuomenei buvo teigiama, ir energetikos ministras tai teigė, kad taikos sutartis buvo pasirašyta Vyriausybės iniciatyva? Dabar tyrimas, kurį atliko žiniasklaida, parodė, kad vis dėlto tai buvo privataus kapitalo „Danpower“ iniciatyva ir siūlymas sudaryti taikos sutartį.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Dar kartą pakartuju. Mes turėjome ir tebeturime septynis ieškinius, kaip valstybė, investuotojų. Buvo Energetikos ministerijos, dar ministras papildys, ieškoma sprendimų šitoje situacijoje. Juo labiau matyti, kad tie sprendimai investuotojų atžvilgiu buvo padaryti, kaip sakoma švelniai, ne visai teisėtai. Tai nėra vien šitas investuotojas. Mes turime penkis, kuriems buvo panaikinti ar sustabdyti leidimai vystyti arba skatinančiosios kvotos.

Šitas leidimas sudaryti Energetikos ministerijai taikos sutartį – priimtas leidimas. Bus atskiros septynios taikos sutartys, kurios bus tvirtinamos teisme. Viena iš tų sutarčių jau yra patvirtinta. Esminis dalykas, ką Energetikos ministerija, teikdama šios taikos sutarties projektus ir prašydama leidimo... tai siekis išvengti galimos žalos ir, antras dalykas, ištaisyti galbūt tai, kas buvo padaryta, dar kartą pabrėžiu, neskaidriu būdu.

Ž. VAIČIŪNAS. Aš gal papildysiu, jeigu galima, kadangi buvau cituojamas, dėl iniciatyvos.

Iš tiesų Vokietijos pusė turbūt ne kartą ir anksčiau rodė interesą tartis ir ieškoti taikių sprendimų, civilizuotų sprendimų. Kol medžiaga buvo teisme 2016 ir 2017 metais ir aš turėjau susitikimų, iš esmės tuo metu nematėme poreikio tartis, nes klausimai buvo teisme.

2018 m. sausio 25 d. dėl Vilniaus klausimo buvo priimtas galutinis sprendimas ir buvo aki-vaizdu, ir kiti teismai, kurie pralaimėti – ir „Foksitos“ atveju, ir kiti projektai – labai aiškiai rodė, yra didelė tikimybė, kad mes pralaimėsime ir Kauno atveju. Tai buvo labai racionalus sprendimas ieškoti sprendimo ir taikos.

Tuo atveju, kalbu apie situaciją po sausio mėnesio, tikrai buvo nelengva kalbėti ir inicijuoti taikos derybas, nes kita pusė traktavo, kad visi teismo procesai yra laimėti. Reikia atskirti du procesus – iki šių metų sausio 25 dienos ir po šių metų sausio 25 dienos.

PIRMININKĖ. Ačiū už atsakymą. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas sveikatos ministre, ir premjere, kad girdėtumėte. Pagal naujai patvirtintą Vyriausybės nutarimą sudaromas naujas kompensuojamųjų vaistų sąrašas trečiajam ketvirčiui ir jame pagal mano informaciją bus 240 vaistų mažiau negu antrojo ketvirčio kainyne. Apskritai apie 60 % vaistų neatitiks nustatytų reikalavimų. Prognozuojama, kad apie 40 % vaistų iš viso neatitiks reikalavimų ir bus išbraukti.

Ministro noriu paklausti, ar ilgai eksperimentuosite su žmonių sveikata, ir kaip manote, ar ilgai žmonės dar kentės tokius darbelius?

O premjero, kuris turi, mano manymu, kur kas aukštesnę empatijos jausmą, paprašyčiau vis dėlto asmeniškai įsigilinti į tą situaciją, nes naujas kainynas turėtų įsigaliooti nuo šių metų liepos 1 dienos.

A. VERYGA (LVŽSF). Aš, kaip be empatijos ir beširdis, pradėsiu. Kadangi aš dar neturiu to kainyno, tai nežinau, iš kur jūs jį turite ir iš kur tokius duomenis imate. Aš manau, kai jis bus suformuotas galutinai, mes galėsime ir pasakyti.

Dabar vaistų patekimas ar išbraukimas yra nuolatinis reiškinys. Ir iki šios tvarkos dalis vaistų į kainyną patekdavo, dalis būdavo išbraukiami, nes tai atitikdavo reikalavimus. Nežinau, kodėl dabar šis kainynas yra kažkuo stebuklingas vien dėl to, kad vieni vaistai pateks ar ne. Aš daug kartų akcentavau, galiu ir dar kartą pasakyti, kad nėra viena veiklioji medžiaga iš kainyno neiškrenta. Tai, manau, yra nevisiškai teisinga, nes mes daugybę metų vaistus paprastai tik įtraukdavome į kompensuojamųjų vaistų kainyną. Dalis tų vaistų yra tikrai moraliai atgyvenę ir juos reikėtų mesti lauk, bet vien iš pagarbos žmonių nusistatymui ir tradicijoms iš tikrųjų tie vaistai nėra išbraukiami, nors jie yra moraliai pasenę ir žmonės vien dėl įpročių reikalauja juos išrašyti, arba paskirti. Kainyno pokytis yra nuolatinis reiškinys. Aš Seime, pristatydamas tribūnoje jums visiems, gerbiami kolegos, rodžiau, kiek yra sutaupoma dėl to, kad mes kainyną tvirtiname ketu-

ris kartus per metus. Tie sutaupyti pinigai leidžia mums įtraukti naujas veikliąsias medžiagas, ne kokį nors konkretų vaistą, bet naujas veikliąsias medžiagas, į kompensuojamųjų vaistų kainyną.

PIRMININKĖ. Atsiprašau. A. Matulas norėjo patikslinti savo klausimą.

A. MATULAS (TS-LKDF). Noriu patikslinti, kadangi tai taupoma žmonių sąskaita ir dabar absoliučiai visa tauta juokiasi, kad gydoma ne vaistais, bet veikliąja medžiaga. Bet štai pavyzdys. Kadangi išbraukiami vaistai mažomis dozėmis, mažomis pakuotėmis, o (nesakysiu pavyzdžio, vaisto pavadinimo) dažniausiai žmonės tūkstančiais vartoja vaistą, kurio 20 mg dozė išbraukiama ir kurio dabar žmonės privalės vartoti 60 arba 80 mg, nes jiems bus galima tik tokias išrašyti, tai čia ekonomija? Ar čia ne pasityčiojimas iš žmonių? Jūs pažiūrėkite statistiką. Pažiūrėkite skaičiumus, kas išeina, o ne po to mosuokite rankomis ir vėl aiškinkite apie savo empatijos jausmą.

PIRMININKĖ. Kolega, jūs norėjote patikslinti, o ne moralizuoti. Tai patikslinote. Ar dar reikia atsakyti? Jūs jau atsakėte.

Gerbiami kolegos, išties nuoširdžiai dėkojame. Jūs visi buvote aktyvūs, dėkojame už atsakymus. Visi, norintys paklausti, paklausė. Linkime Vyriausybei sėkmingo darbo.

Kolegos, registruojamės ir baigsime šios dienos rytinį posėdį.

Užsiregistravo 31 Seimo narys. Rytinį posėdį baigėme. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 173 STENOGRAMA

2018 m. gegužės 17 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
I. DEGUTIENĖ ir A. NEKROŠIUS*

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pradėdame popietinį plenarinį posėdį. Registruojamės.

Užsiregistravo 60 Seimo narių.

15.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2149 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Taigi popietinės darbotvarkės 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2149. Kviečiu į tribūną L. Kasčiūną.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia labai trumpai, formalus žingsnis. Prašytume įtraukti projektą Nr. XIIIIP-1031 į darbų programą.

PIRMININKĖ. Klausiti niekas nenori. Gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Pritarta. Svarstymas. Nėra norinčių kalbėti. Pritarta.

Priėmimas. Kas pritariate šiam Seimo nutarimui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 63 Seimo nariai: už – 49, prieš – 1, susilaikė 13. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2149) priimtas. (*Gongas*)

15.05 val.

Ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymo Nr. IX-2160 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2092 (pateikimas)

Taigi Ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymo Nr. IX-2160 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2092 pateikimas. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, prieš jus stoviu su mūsų didelės dalies Seimo narių siūlymu žengti dar vieną žingsnį sustiprinti vadinamąjį S. Magnitskio įstatymą. Noriu jums priminti, kad praėjusių metų lapkričio mėnesį vienbalsiai priėmėme vadinamąjį S. Magnitskio įstatymą, kuris iš esmės pasireiškė pataisomis mūsų įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 133 straipsnio, kuriame numatėme, kad užsieniečiui draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką ne ilgesniam kaip penkerių metų laikotarpiui, jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad užsienio valstybėje užsienietis yra padaręs sunkų arba labai sunkų nusikaltimą asmeniui, ir dėl to buvo pažeistos visuotinai pripažintos žmogaus teisės ir laisvės, korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiklą ar pinigų plovimo požymius atitinkančią nusikalstamą veiklą, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos įstatimuose.

Tą pačią dieną mes su jumis kartu priėmėme rezoliuciją būtent ta pačia tema, kurioje akcentavome, jog S. Magnitskio procesas bus užbaigtas tik tada, kai bus priimti teisės aktai, užkertantys

kelių tokiems asmenims Lietuvoje ar per Lietuvą įsigyti turto bei laikyti nusikalstamu būdu lėšas ir užtikrinti jų išaldymą. Taigi toks politinis kontekstas.

Per tą laiką daugelis Vakarų valstybių ėmėsi nacionalinių sankcijų arba nacionalinių ribojančių priemonių prieš tam tikrus asmenis, kurie yra padarę būtent tokio pobūdžio veikas. Pavyzdžiui, kovo mėnesį Jungtinės Amerikos Valstijos pritaikė sankcijas Sankt Peterburge įsikūrusiai Rusijos vadinamajai trolių fermai, kuri iš esmės kišosi į JAV Prezidento rinkimus. Taip pat tuo pačiu metu Jungtinės Amerikos Valstijos pritaikė finansines sankcijas ir atsisakymą išduoti JAV vizas keliems Rusijos oligarchams, kurie finansuoja tam tikrą destruktivią Kremliaus veiklą Vakaruose.

Po apnuodijimo cheminėmis medžiagomis Jungtinės Karalystės parlamentas irgi priėmė įstatymo projektą, kuris įpareigojo atskleisti tam tikrose teritorijose sąskaitas, kurias laiko Rusijos oligarchai ir tam tikrais veiksmais susiję Rusijos veikėjai. Taip pat yra judesiai ir Europos Sąjungos lygmeniu. Taigi čia vėlgi veiksmų kontekstas.

Taigi ką mes norime pasakyti? Nepaisant draudimo tiems asmenims atvykti į Lietuvą, tie patys asmenys kol kas patys ar per juridinius asmenis, kuriems jie yra naudos gavėjai, galėtų valdyti, naudoti Lietuvoje veikiančiuose bankuose savo turimas pinigines lėšas ar kitą finansinį turimą, taip pat su Lietuvoje veikiančiais juridiniais asmenimis vykdyti ekonominę veiklą ir iš to gauti pajamas ar per tai užsiimti pinigų plovimu. Iš ankstesnių istorijų mes žinome, kad tokių bandymų yra būta.

Todėl šituo mūsų įstatymu mes siūlome pabaigti tokią situaciją ir savo nacionalinėje teisėje įtvirtinti galimybę taikyti finansines ir ekonomines sankcijas užsieniečiams, susijusiems su šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais, stambaus masto korupcija ar pinigų plovimu ir kitais blogais dalykais. Kitaip tariant, šiandien mes turime tarptautinių sankcijų įstatymą, bet kol kas neturime galimybės taikyti nacionalinių sankcijų. Taigi mes siūlome šituo įstatymu papildyti Tarptautinių sankcijų įstatymą ir sukurti instrumentą, kuris leistų Lietuvoje mums taikyti ir nacionalines ribojančias priemones, kaip to reikalauja mūsų nacionalinio saugumo interesai. Kai kurios Europos Sąjungos valstybės, kaip Jungtinė Karalystė, ar Jungtinės Amerikos Valstijos tokį instrumentą turi.

Kaip tai būtų? Mechanizmas veiktų labai paprastai. Jeigu mes turime S. Magnitskio sąrašą ir jeigu mūsų Užsienio reikalų ministerija kartu su vidaus reikalų ministru mato, kad ta sankcija yra nepakankama tikrai neleisti įvažiuoti į Lietuvą, o tas žmogus vis tiek vykdo tam tikrą ūkinę, ekonominę ar bet kokią nors kitokią veiklą Lietuvoje, galima gilinti – žengti žingsnį toliau ir pritaikyti tas nacionalines arba finansines sankcijas. Kitaip tariant, tie žmonės, kurie yra S. Magnitskio sąrašė, pagal savo tam tikrą žalos dydį gali pretenduoti atsidurti tame antrame rimtesniame finansinių ir ekonominių sankcijų sąrašė. Toks yra sumanymas. Manome, kad sulauksime jūsų pritirimo, nes tai yra mūsų valstybės nacionalinį saugumą atitinkantis įstatymo projektas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūsų nori klausti penki Seimo nariai. Pirmasis – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Didžiai gerbiamas pranešėju, S. Magnitskio sąrašas – tai nėra tik siaubingoje S. Magnitskio nužudymo byloje dalyvavę žmonės. Tai yra dažniausiai Rusijos Vidaus reikalų ministerijos nusikaltėliai, kurie vogė iš Rusijos biudžeto pinigus. Čia yra ne tik jie, tai yra šiaip bendrinis pavadinimas visų potencialių žmonių, kurie nori kištis į kitų šalių demokratijos procesus, kurie nori žlugdyti demokratiją pasaulyje, kurie nori žeminti rusų tautos orumą ir žlugdyti demokratiją Rusijoje. Čia yra sąrašas, kuris yra ne vien prieš S. Magnitskį arba jį nužudant dalyvavusių...

PIRMININKĖ. Gerbiamasis kolega, klauskite, laikas.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Mano klausimas, gerbiamoji pirmininke, yra toks. Kokio platumo yra būsimas sąrašas? Kadangi tai yra, kiek supratau, bendrinis pavadinimas visų tų, kurie yra pasižymėję kova su demokratija. Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū ir už paaiškinimą, ir už labai konkretų klausimą. Pagal dabartinį įstatymą sprendimą uždrausti užsieniečiui atvykti į Lietuvos Respubliką nurodytais pagrindais užsienio reikalų ministro siūlymu priima vidaus reikalų ministras. Iš esmės šitas toks pats mechanizmas galiotų ir tam antram lygmeniui, jeigu mes šiandien tą priimame, einame toliau

ir *finalizuojame*. Būtent tada Užsienio reikalų ministerija, kaip koordinuojanti institucija, siūlys vidaus reikalų ministrui, tiems žmonėms, kurie jau yra tame pirmame sąraše, labai tikėtina, pagal jų žalą, žalos dydį ir tai, kad jie galbūt turi tam tikrų verslų ar ryšių čia, Lietuvoje, pritaikyti nacionalines finansines ir ekonomines sankcijas. Natūralu, kad tas sąrašas, kaip jūs gerai pastebėjote, yra atviras, ir tai priklauso nuo tam tikrų dalykų, galbūt netgi nuo kai kurių aplinkybių, kurios dar nepaaiškėjo, bet paaiškės.

PIRMININKĖ. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Labai ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, prašom pasakyti, ką jūs pasiūlytumėte Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministrui, kaip pagerinti santykius su Rusija? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Kaip pagerinti santykius su Rusija? Labai geras klausimas, jis reikalauja ilgo atsakymo, aš tiek laiko neturiu. Supraskime vieną paprastą dalyką: santykiai su Rusija yra dviejų strategijų, bet kamuoliukas yra didžiosios kaimynės pusėje. Ji nustato taisykles, kitaip tariant, kada yra geri, jos požiūriu, santykiai, kada yra blogi. Aš jums pasakysiu. Žinote, kas posovietinėje erdvėje turi geriausius santykius su Rusija? Armėnija, kurioje yra Rusijos karinė bazė, Baltarusija, kuri iš principo yra kontroliuojama. Kitaip tariant, turėkime galvoje vieną paprastą dalyką – santykiai geri (mes taip dažnai juos mėgstame minėti) turi savo kainą ir savo supratimą.

Gali būti taip, kad gali būti pareikalauta tam tikrų nuolaidų iš Lietuvos pusės, tarkime, diplomatiškai kur nors patylėti, kažką privatizuoti, padaryti kokį bendrą infrastruktūrinį projektą, kuris galbūt neatitiktų mūsų nacionalinio saugumo interesų. Įvairūs tyrimai rodo, kokie buvo bandymai perimti mūsų energetikos infrastruktūrą ir panašiai. Tokių gerų santykių, einant tokiu keliu, nereikėtų. Aš manau, gerų santykių su Rusija raktas yra mūsų savarankiškumas, ypač strateginėse šakose. Jeigu mes būsimė energetiškai nepriklausomi, jeigu būsimė infrastruktūriškai nepriklausomi ir integruoti į Vakarų visas rinkas, tada turėsime ir daug didesnę derybinę galią, mus labiau gerbs, mums nereikės keliaklupsčiauti ir tada atsiras visaverčiai vienas kitą gerbiančius santykius.

PIRMININKĖ. Dar kartą noriu priminti, kad klausti – minutė, atsakyti – dvi. Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiamasis Laurynai, kaip jūs manote, dabartiniame įvairių skandalų sukuryje, jeigu Seimas pritartų jūsų iniciatyvai, ar toks balsavimas padėtų išsaugoti bent kiek šitos institucijos prestižą tarptautinėje erdvėje?

PIRMININKĖ. Nežinau, ar pranešėjas girdėjo. Aš tai nieko negirdėjau.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Noriu pabrėžti, čia daugelio mūsų iniciatyva. Aš manau, mes tikrai pasiūstume labai gerą signalą mūsų partneriams Vakaruose, ypač Jungtinėms Amerikos Valstijoms, Jungtinei Karalystei, savotiškai solidarizuotumės su jais ir būtume pavyzdžiu kitoms Baltijos šalims ir netgi Vakarų Europos valstybėms.

PIRMININKĖ. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas pranešėjau, man tie sąrašai kelia kažkokį juoką, čia tokios labai simbolinės akcijos – ekonominės sankcijos, kurios nemanau, kad daro didelį poveikį Rusijai. Čia tik vaizdavimas, kad bandoma kovoti su Rusija. Bet man kitas klausimas kyla. Vakar „Kauno dienoje“ skaitau, kad pono A. Kubiliaus sūnus atidaro didelį verslą energetikos sektoriuje su Baltarusija. O VSD vadovas teigia, kad tai kelia nacionalinę grėsmę Lietuvos valstybei. Ar jūs nematote, kad reikėtų kaip nors blokuoti ir A. Kubiliaus sąskaitas?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ne, tikrai nemanau, nes A. Kubilius su tuo neturi nieko bendro, ir VSD vadovas nesakė nieko apie A. Kubilių. Čia atsakymas į antrą klausimo dalį.

Kita vertus, aš nesutikčiau su jumis, kad tos sankcijos neturi poveikio. Jos tikrai turi poveikį. Rusijos politinis režimas turi kleptokratinio režimo bruožų, t. y. tam tikri oligarchai iš Sankt Peterburgo, iš senos V. Putino aplinkos, dalinasi tą pyragą – jis yra paskirstomas. Ir natūralu, kai tu daliniesi finansinį, ekonominį pyragą ir finansuoji tam tikras veiklas, kai tu pažaboji tai, Vakarai tai sugeba pažaboti, tada atsiranda trintis ir viduje, kad galbūt taip elgtis ir nereikėtų. Aš manyčiau, sankcijos veikia, tikslinės sankcijos veikia ir jos turi tęstis, kol Rusija neatsisakys imperinių ambicijų.

PIRMININKĖ. Klausia A. Salamakinas.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Jūs čia truputį kalbėjote apie sportą, kurioje aikštės pusėje kamuolys. Aš noriu kalbėti apie fiziką – veiksmas tolygus atoveiksmiui. Sakysime, priimame šitą įstatymą, mes suprantame: apribojame čia jų turtus, viską. Kokie bus atsakai iš Rusijos ir kaip nukentės mūsų verslas? Ar jūs bandote modeliuoti šituos dalykus?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Mielas kolega, čia mes kalbame ne apie kokius nors atsakus ar panašiai, mes kalbame apie tam tikrą vertybinę laikyseną, kaip mūsų valstybė vertina tam tikrus procesus. Jeigu yra iššūkis ir yra pažeidžiamos fundamentalios žmogaus teisės, yra vykdomas masinis pinigų plovimas, įvairios schemos įgyvendinamos ir t. t., visi Vakarai, tarp jų ir Lietuva, turi imtis veiksmų, kaip tai apriboti, ir tikrai negalvoti apie kokius nors atsakus. Kadangi jeigu pradedi galvoti apie atsakus, tu nesi savarankiška valstybė. Tai būkime savarankiška valstybė, turėkime savarankišką užsienio ir saugumo politiką ir įgyvendinkime ją pagal savo nacionalinio saugumo interesus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar motyvai dėl viso. Vienas – už, vienas – prieš. Ž. Pavilionis – už.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Tiesiog norėjau pasakyti, kad iš tikrųjų, kaip ir Laurynas sakė, dabartiniame kontekste toks balsavimas būtų labai svarbus ženklas mūsų transatlantiniams partneriams ir tiems, kurie dar tų žingsnių nėra padarę, todėl aš labai siūlyčiau kolegoms vardan tos vienybės vieningai šį kartą tą Seimo prestižą pabandyti taip pat apginti ir balsuoti už.

PIRMININKĖ. P. Gražulis – prieš.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiami konservatoriai, gerbiamas Laurynai, aš manyčiau, būtų daug veiksniau, jeigu mes pasiūlytume toms pačioms Jungtinėms Amerikos Valstijoms, Europos Sąjungai nejuokinti tokiomis sankcijomis žmonių. Keliems oligarchams paskelbia sankcijas, ir čia sankcijos Rusijai. Man atrodo, jeigu mes kovojame su Rusija, reikėtų taikyti tikrai gana rimtas ekonomines sankcijas, o ne šitokias vienam ar kitam kokiam nors oligarchui. Tai tikrai kelia juoką, ir Rusija tokių sankcijų nepajaučia. Tas dalykas tikrai man, taip sakant, tas Vakarų žaidimas, kur ir Vokietija vysto strateginius dujotiekio projektus su Rusija ir čia keliems žmonėms uždraudžia atvykti arba blokuoja jų sankcijas. Todėl, aš manau, toks žaidimas tik dėl žaidimo. Tikrai aš manyčiau, kad ir Lietuvos politikai, ir R. Juknevičienės brolis, ir A. Kubiliaus sūnus negalėtų dalyvauti Rusijoje, ne tik A. Skardžiaus žmona neturėtų turėti verslų Baltarusijoje. Turėtų būti vienodi standartai, jeigu jie Baltarusijoje turi sąskaitų arba jų vaikai, arba broliai, tai tikrai reikėtų areštuoti ir šitų politikų sąskaitas.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas po pateikimo pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 53, prieš nėra, susilaikė 27. Po pateikimo pritariate.

Pagrindinis komitetas – Užsienio reikalų komitetas, papildomas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Numatomas svarstymas rudens sesijoje. Pritariate? Dėkui, pritariate.

15.20 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 515 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-2093 (pateikimas)

Toliau lydymasis – Administracinių nusižengimų kodekso 515 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu L. Kasčiūną pateikti.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Sveiki dar kartą. Galvojau, čia reikėjo galbūt kartu. Čia tiesiog lydymasis įstatymas. Tiems, kas nesilaiko sankcijų, vadinkime taip, kai jau turi įstatymą, ir dabar jau buvo numatytos tam tikros baudos nuo 200 iki 6 tūkst. eurų, bet iki šiol buvo tikrai už tarptautines sankcijas, nes mes turime Tarptautinių sankcijų įstatymą. Tai už jų nesilaikymą, pavyzdžiui, to įstatymo, jau dabar buvo numatytos baudos. Mes tiesiog siūlome labai trumpai papildyti, kad ir už nacionalinių sankcijų arba tų nacionalinių ribojančių priemonių nesilaikymą galiotų tos pačios baudos, ir viskas. Čia nieko daugiau. Formalus papildymas, nes atsiranda nauja nuostata.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Šį kartą niekas klausti nenori. Gal galime bendru sutarimu pritarti lydimajam įstatymui? Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Užsienio reikalų komitetas. Irgi svarstymas numatomas Seimo rudens sesijoje.

15.21 val.

Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 133 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2132 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 133 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. Kviečiu R. Juknevičienę. M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į šį Darbo kodekso pakeitimo įstatymo projektą. Esmė turbūt yra daugiau mažiau aiški, kad tris mėnesius tėvystės atostogų būtų galima pasiimti ne tiktaui vaikui gimus, bet ir pirmais vaiko gyvenimo metais. Šio projekto rengimą inicijavo Seimo narė R. Juknevičienė. Aš jai talkinau. Kartu kalbėjomės ir su Krašto apsaugos ministerija, nes šio įstatymo projektas liečia būtent tuos žmones, kurie, pavyzdžiui, vaiko gimimo metu yra misijose ir neturi galimybės pasinaudoti vaiko priežiūros atostogomis būtent pirmaisiais gyvenimo mėnesiais, todėl, atkreipdami į tai dėmesį, parengėme įstatymo projektą ir tikimės Seimo narių palaikymo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausti nori J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama pranešėja, iš tikrųjų turbūt galima pasveikinti su tokia idėja. Aš turiu pusantrą klausimo. Vienas iš tikrųjų dėl karių, tai suprantama, bet dabar paprastai mes karius siunčiame pusei metų. Čia kalbama apie metų terminą. Ar galėtume pažiūrėti, kad galbūt šiek tiek trumpesnis, nes vaikui turbūt reikia to ankstesnio prisilietimo prie tėvelio?..

Antra klausimo dalis būtų apie kitas profesijas. Ką dar čia galėtų paliesti, kas galėtų pasinaudoti, nes įstatyme nėra nuorodos, kad tik kariai tuo gali naudotis? Ar kitų profesijų žmonės taip pat galės tuo naudotis? Ačiū už atsakymą.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Žinoma. Aš į abu jūsų klausimus atsakysiu turbūt taip pat, kad bet kuriuo atveju yra išplečiama pasirinkimo galimybė – šeimoms daugiau laisvės pačioms nuspręsti, kada tėčiui yra patogiau išeiti tų atostogų. Kariai, taip, tai yra prioritetas, nes ir pati Krašto apsaugos ministerija tai indikavo. Galbūt yra ir kitų profesijų atstovų, kuriems tai gali būti aktualu, bet dažniausiai pasitaikanti praktika, kad patys tėčiai yra linę imti atostogas kaip įmanoma anksčiau, iš karto po vaiko gimimo, nes, kaip jūs ir pats sakote, natūralus poreikis yra būti kuo anksčiau. Tačiau įstatyme mes tiesiog paliekame platesnes galimybes, jeigu kartais darbo aplinkybės neleisėtų to padaryti taip greitai, kaip norėtų patys šeimų atstovai.

PIRMININKĖ. Klausia R. Juknevičienė.

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Į mano klausimą iš esmės atsakė. Krašto apsaugos ministerija pritaria. Turbūt ir jūs kontaktavote dėl šito projekto. Mes jį svarstysime dar komitetuose. Aš iš tikrųjų norėčiau pakviesti pritarti po pateikimo, neturėsiu galimybės jau pasisakyti. Aš manau, kad moterys, ypač karių žmonos, susibūrusios į savo organizacijas, turbūt tikrai klausosi šito pateikimo. Aš žinau, kad jos labai laukia tokio projekto, nes šitai kategorijai žmonių ypač svarbus šeimos buvimas kartu, nes kariai labai dažnai būna atskirti nuo šeimos. Aš tikrai labai kviesčiau balsuoti už po pateikimo.

PIRMININKĖ. Čia kaip ir pasisakymas, klausimo nebuvo. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolege, ar galite pasakyti analogiją tokių įstatymų su kitomis šalimis?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Analogijos su kitomis šalimis pateikti jums negaliu. Mes vadovaujamės tuo, kas yra Lietuvoje. Kaip ir su senelių projektu jums negalėjau pateikti analogijų kitų šalių, taip ir čia. Aš nemanau, kad mes visada turime ieškoti analogijų su kitomis šalimis tada, kai turime problemų Lietuvoje. Ačiū už klausimą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus. J. Olekas – už. Gerbiamas Juozai, jūs norite kalbėti už? Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš jau klausdamas, kolegos, pasakiau, manau, kad tikrai atskiroms profesijoms, ypač kario profesijai, tai yra aktuali tema, nes tikrai taip atsitinka, kad pagimdo sūnus ar dukras tuo metu, kai vyrai tarnauja kur nors išvykę į misijas. Sudaryti tokias pačias galimybes sugrįžus pabūti šeimoje, priglauti jaunąją atžalą prie savęs, man atrodo, tikrai labai šeimyniška, to labai reikia, todėl kviečiu visus pritarti pateiktam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, niekas nenori kalbėti prieš, gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Bendru sutarimu pritarta po pateikimo. (*Balsai salėje*) Balsuoti? Prašom balsuoti.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 81, prieš – 1, susilaikė 10. Pritarta po pateikimo. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas komitetas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Kadangi aš manau, kad čia reikės ir pinigų, siūlyčiau paprašyti Vyriausybės išvados. Svarstymas numatomas birželio 21 dieną. Ar pritariate? Pritarta. Dėkoju.

15.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2146 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Toliau – dar vienas Seimo nutarimas. Prašoma papildyti pavasario sesijos darbų programą, kad galėtume teikti Tiekiamų rinkai trąšų įstatymo projektą. K. Starkevičius. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Iš tikrųjų teikiu Tiekiamų rinkai trąšų įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1993. Kadangi jis nebuvo įrašytas į Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programą, siūlyčiau pritarti mano ir E. Pupinio teikiamam Seimo nutarimo projektui, kuriuo siūloma į Seimo pavasario darbų sesiją įrašyti šį klausimą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausti nori V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, aš norėjau pasitikslinti, ar čia yra tas pats projektas, tuo pagrindu, kuriuo kažkada buvo priimtas įstatymas ir jo atsisakyta, nes jis nebuvo suderintas su Europos Komisija ir prieštarauja reglamento nuostatom? Ačiū.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, faktiškai tas pats, bet čia, kaip matote, nenorėjau veltis, dėl kokių motyvų, kaip čia buvo paimta, tegu tai lieka istorijai. Tačiau visi tie motyvai (jeigu dabar paklausėte, tai pakomentuosiu plačiau), kurie buvo, matyti, politikų prispausti valdininkai turėjo parašyti tokias išvadas, kad kažkas kažko neatitinka, kad neatitinka laisvosios rinkos, prekių judėjimo, kai šiuo įstatymu yra kalbama apie trąšų eksportą iš Rytų šalių.

PIRMININKĖ. Čia dabar yra ne dėl turinio, o dėl įrašymo į pavasario sesijos darbų programą. Ačiū. Daugiau nėra norinčių klausti. Ar galime bendru sutarimu pritarti, kad įrašytume?

Svarstymas. Nėra norinčių kalbėti. Po svarstymo pritarta.

Priėmimas. Balsuojame, kas pritariate Seimo nutarimui dėl įrašymo į pavasario sesijos darbų programą dar vieno įstatymo projekto – Tiekiamų rinkai trąšų įstatymo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 71, prieš nėra, susilaikė 8. Po pateikimo... Atsiprašau, Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2146) priimtas. (*Gongas*)

Dabar galite pateikti įstatymo projektą.

15.31 val.

Tiekiamų rinkai trąšų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1993 (pateikimas)

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Šio įstatymo projekto rengimą paskatino tai, kad trąšoms, tiekiamoms rinkai iš trečiųjų šalių, įstatyme nėra nustatyti kokybės reikalavimai, nėra nustatyta rin-

kos priežiūros tvarka. Trašų gamybos atstovai, trašų naudotojai reiškia nepasitenkinimą įvežamų iš trečiųjų ir tiekiamų rinkai trašų ir trašų produktų kokybe bei kontrolės stoka. Kas svarbiausia? Kadangi nėra šio įstatymo, negalima tikrinti šių trašų kokybės. Šis įstatymas netaikomas iš Europos Bendrijos įvežamoms trašoms, Europos Sąjungoje gaminių ir tiekiamų rinkai mineralinių trašų reikalavimai yra reglamentuojami 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu.

Siekdamos kontroliuoti įvežamas iš trečiųjų šalių trašas, daugelis Europos Sąjungos valstybių narių priėmusios nacionalinius teisės aktus, apsaugančius vidaus rinką nuo nekokybiškų ar net kenksmingų trašų. Šiuo įstatymo projektu siekiama nustatyti iš trečiųjų šalių tiekiamų rinkai trašų ir trašų produktų ženklavimo, pakavimo, laikymo, naudojimo, jų registravimo Trašų registre reikalavimus, valstybinės trašų ir trašų produktų kontrolės teisinius pagrindus, užtikrinti aukštą augalų ir maisto aplinkos kokybę.

Daugelis Europos Sąjungos valstybių narių, siekdamos užtikrinti kokybiškų trašų įvežimą ir naudojimą žemės ūkiui, taip pat yra įsteigusios trašų registrus. Šiuo metu tik iš dalies trašų rinkos priežiūra yra reglamentuota atskirais teisės aktais, parengtais Ūkio bei Žemės ūkio ministerijų. Nėra teisės aktų, kuriais vadovaujantis trašos ir trašų produktai bei ūkio subjektai, užsiimantys trašų veikla, būtų registruojami Trašų registre. Siekiant mažinti administracinę naštą trašų sektoriaus verslui bei žemės ūkio veiklos subjektams, trašų rinkos priežiūrą ir kontrolę turėtų vykdyti viena valstybinė institucija, tačiau šiuo metu tai neregamentuota.

Įstatymo projekte siūlomos nuostatos, apimančios tiekiamų rinkai trašų ir trašų produktų kontrolę nuo įvežimo iki sunaudojimo. Įgyvendinant projekto teisinio reguliavimo nuostatas, bus apsaugota šalies vidaus rinka nuo nekokybiškų trašų ir trašų produktų įvežimo. Įsteigus Trašų registrą bus užtikrintas tik kokybiškų trašų ir trašų produktų tiekimas ir naudojimas žemės ūkyje. Neigiamų pasekmių, priėmus įstatymą, nenumatyta. Priimtas įstatymas mažins kriminogeninę situaciją ir korupciją. Priimto įstatymo nuostatų įgyvendinimas turės teigiamos įtakos verslo sąlygoms ir plėtrai, nes bus efektyvesnė ir skaidresnė trašų ir trašų produktų rinkos priežiūra ir kontrolė.

Priėmus įstatymą, reikės peržiūrėti trašų rinką reglamentuojančius teisės aktus ir papildomai priimti daug kitų teisės aktų. Noriu visiems priminti, kad trašų rinką reglamentuojantis įstatymas 2012 metais Seime jau buvo priimtas, tačiau 2014 metais, kaip jau buvau minėjęs, dėl neaiškių priežasčių buvo pripažintas negaliojančiu. Šiek tiek priežastis nurodžiau. O ko nepadarė Vyriausybė? Turėjo, rodos, iki 2013 m. gegužės 1 d. kaip tik tuos įstatymų lydimojusius aktus priimti, deja, jie nebuvo priimti. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas yra pateikęs keletą pastabų, kurios daugiausiai techninio pobūdžio, ir svarstymo metu bus galima į jas atsižvelgti.

O pasiūlymas dėl šio projekto prašyti Vyriausybės išvados vertintinas teigiamai, nors, kaip žinau, Vyriausybė lyg ir savo projektą irgi rengia. Tai jeigu ateis, mes juos galėsime sujungti, pasižiūrėti ir važiuoti į priekį toliau. Siūlau pritarti šiam įstatymo projektui, judėti į priekį ir vieną tokių ginčų puslapių mes užversime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kol jūs kalbėjote, jau užsirašė šeši Seimo nariai. Pirmoji R. Morkūnaitė-Mikulėnienė nori paklausti.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aš palaikydama iš esmės, aišku, šito įstatymo projektą, manau, kad reikia tikrai daugiau aiškumo šitame sektoriuje. Man galbūt kelia tokią nuostabą, kad šiandien, jeigu neklystu, premjeras minėjo, kad, jo manymu, muitinė puikiai atlieka savo darbą: ir tikrina, ir užtikrina, kad nekokybiškos trašos nebūtų įvežamos į Lietuvos teritoriją ir į Europos Sąjungos teritoriją per Lietuvą. Tačiau kiek man teko domėtis pačiame Muitinės departamente, vis dėlto susidaro vaizdas, kad jie nėra pajėgūs tikrinti arba, kitaip tariant, pasikliauja ženklavimu, kuris yra jau tiesiai ant produkto pakuotės, ir nėra galimybės patikrinti, ar iš tikrųjų ta sudėtis atitinka ženklavimo informaciją ir ar ta sudėtis nėra pažeidžianti būtent įsipareigojimus, dėl kurių importuotojas gali išvengti tam tikrų mokesčių. Kaip šitas įstatymas galbūt prisidėtų prie situacijos sutvarkymo?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, tai būtų tikrai žengtas geras, rimtas žingsnis, nes, kaip aš minėjau, dėl trašų kontrolės trūksta poįstatyminių aktų. Nėra registrų, nesutvarkyta, kaip, kokios

trašos yra įvežamos, ir tai kontrole, aišku, sunkina. Iš esmės daugeliu atvejų ūkininkai to rezultato, kurio siekia, nes jiems reikalingos kokybiškos, atitinkančios tai, kas parašyta, trašos, negali jų patikrinti.

Galiu dar daugiau pasakyti. Atskirais atvejais patikrina. Deja, rezultatas, nors jau visos kontrolės būna pereitos, būna tikrai liūdnas.

Dar galiu pasakyti. Aišku, aš čia nenoriu vardinti tų kompanijų, kurios po tokių ūkininkų savarankiškų veiksmų netgi nustojo veikti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Salamakinas.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, nors jūs sakėte, kad nelabai norėtumėte grįžti į praeitį, bet vis dėlto gal pakalbėkime, kodėl tas įstatymas, o per nemažą mano laiką Seime aš po šiai dienai nesuprantu, pereina visas stadijas, svarstymus Seime, Seimas priima 2013 metais ar 2014 metais tą įstatymą, kurį jūs dabar teikiate, nenešamas Prezidentei pasirašyti ir vienas iš ministrų kabineto narių sako, ne, mes dabar jau nenorime jo priimti. Jūs tada, būdamas opozicijoje, dirbote Kaimo reikalų komitete. Gal galėtumėte Seimui paaiškinti, kokia ten velniava vis dėlto įvyko? Kaip taip gali būti?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš tikrai tikrai patikslinsiu, kad 2012 metų turbūt vidury, birželio mėnesį, jis buvo priimtas. Toliau Vyriausybė turėjo parengti poįstatyminius aktus ir viską, ką aš čia minėjau. Deja, to neparengė. Jau per tuos metus po to nusprendė nueiti lengviausiu keliu, paąšdinti Briuseliu, kad čia niekas nesuderinta, netgi tą madingą posakį pasakyti, kad bus ribojama laisvoji rinka, laisvas prekių judėjimas, taip yra parašyta dokumentuose. Čia, mano manymu, tiems valdininkams, valstybės tarnautojams, kurie rašė tai, pasirašė, turėtų šiandien truputį ausys rausti. Jie pasirašė tokį. Kai į Seimą atėjo, komitete irgi tiesiog niekas manęs ten neklausė, žinote, kaip buvo. Sakau, kad nėra argumentų, čia, Seime, jūs uždėjote papildomą biurokratiją, taip buvo aiškinama, ir čia viskas... Tada buvau pats blogiausias.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, kaip žinome, Europos Sąjunga dar iki mūsų įstojimo 2003 metais patvirtino reglamentą dėl trašų, tačiau mūsų įstatymas, tas, kuris buvo atšauktas, atsirado po dešimtmečio. Po atšaukimo praėjo dar ketveri metai ir dabar jūs siūlote, ne Vyriausybė. Kodėl vis dėlto Lietuva lieka iš esmės vienintelė valstybė, Maltos aš neskaičiuosiu, kiek to žemės ūkio toje saloje, bet vienintelė valstybė, kuri neturi tokio įstatymo? Šiuo atveju kokios kliūtys ir kas čia tie suinteresuoti stabdyti tokio nepaprastai svarbaus reglamento Lietuvoje įvedimą?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš galvoju, čia jūsų komitetas nagrinėja šiuos klausimus, tai galėtų būti vienas iš jų. Tokių galių aš neturiu, tik aš galiu pasakyti, kaip kentėjo ūkininkai, nes dėl kokybės daugeliu atvejų skundėsi ir jie net patys savo kokybės tikrinimus atlikdavo, bet jie nieko negalėdavo įrodyti. Tie tiekėjai kartais jiems dar daugiau trašų atveždavo. Suprantate, buvo tokia situacija, kai valstybė paprasčiausiai savo vartotojų negynė, ir tada mes negalėjome ir tokių derlių išauginti. Bet čia galėtų būti vienas iš jūsų klausimų. Aš tikrai daugiau informacijos... Ką turiu, galiu pasidalinti, bet ji tokia neoficiali yra.

PIRMININKĖ. Klausia L. Balsys.

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, vis tiek reikėtų daugiau apie Europos Sąjungą ir Europos Komisiją pakalbėti, nes trašų rinka labai stipriai Europos Sąjungoje yra reguliuojama Europos Sąjungos reglamentais. Jie veikia tiesiogiai Lietuvoje, tam nereikia įstatymų, jie veikia. 2014 metais, kai buvo naikinamas galiojantis įstatymas, motyvacija buvo būtent ta, kad poįstatyminiai aktai prilygsta reglamentams, o tuos reglamentus pagal Europos Sąjungos teisę privalėjo derinti su Europos Komisija ir tai buvo nepadaryta. Ar dabar mes nelipame ant to paties grėblio – priimsime įstatymą, poįstatyminiai aktai bus nesuderinti su Europos Komisija ir šitas įstatymas vėl turės būti naikinamas. Čia tiesiog yra rimti dalykai. Negalime taip sakyti, ai, ten jie nieko nesigauja. Europos teisės departamento išvados buvo labai tikslios ir aiškios.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Jos šiek tiek buvo tikslios. Kaip žinote, pačiose Europos Sąjungos šalyse, kurių trašos yra pas mus importuojamos ir mūsų eksportuojamos, veikia tas reglamentas ir mes pasitikime. O šis įstatymas kalba ne apie šias trašas, bet apie tas trašas, kurios atke-

liauja iš Rytų. Tai ir yra esmė. Ir čia Europos reglamentas tikrai niekuo dėtas, o galbūt taip buvo suklaidintas ir visas Seimas. Be to, kas trukdė, žinant šias spragas, Ūkio ministerijai ar Žemės ūkio ministerijai stipriai dirbti per šituos metus, jeigu to reikia, bet nebuvo dirbama.

PIRMININKĖ. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pranešėjau, jūs atkreipėte dėmesį į labai opią problemą. Galbūt tuos valdininkus skeptikus galėtumėte nuvesti į mūsų biochemijos arba chemijos laboratorijas ir parodyti, kad įdėjus tų trąšų, kurios pagal neaiškia technologiją pagamintos, nes jų ne tik veikliosios medžiagos kiekis kitas, bet jos turi tokių priemaišų, kurių vos įdėjus visos bacilos iš karto numiršta grynai dėl nuodingų priedų, ir tai gali būti labai akivaizdžiai pademonstruota. Tai gal jiems kokį nors tokį pradžiamokslį?.. Būtų galima tuos valdininkus nuvesti.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Taip, aš nesu chemikas, tik aš kitą atvejį žinau, kai buvo padirbamos Vakarų Europos Sąjungos... vienos įmonės trąšos, ir ta gamykla netgi veikė, vadinamoji gamykla, prie Kėdainių tų gipso kalnų. Tai įsivaizduojame, kokią kokybę trąšų gaudavo. Gal ten kalio kiek ar kitų sudedamųjų dalių ir įmaišydavo, tačiau pagrindą sudarė gipsas.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia E. Zingeris.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Mielas bičiuli, žinodamas, kad jūs esate vienas iš geresnių šios srities specialistų Lietuvoje ir buvęs ministras, norėčiau paklausti jūsų paprasčiausiai kaip buvęs miesto arba miestelio gyventojas dėl mišrių trąšų ir kitų trąšų skirtumo. Jūs teikiate Tiekiamų rinkai trąšų įstatymo projektą, ir platesnė visuomenė turėtų susigaudyti, ypač dabar žmonės atitolę nuo žemės ūkio. Ar jūs galite paprastai paaiškinti skirtumus tarp mišrių trąšų, kitų trąšų ir kas Lietuvai būtų naudinga būnant Europos Sąjungos nare ir puoselėjant savo kokybišką žemės ūkį ir ypač žmonių sveikatą? Galite keliais sakiniais pasakyti, kad būtų suprantama? Ačiū.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Jūs pabaigoje ir pasakėte. Svarbiausias žemdirbio tikslas – užauginti gerą, kokybišką derlių ir sveiką produktą. Jei naudoji tinkamas trąšas, tai gali užauginti, pasiekti tą rezultatą, tos trąšos jau yra ir ekologiškos, ir visai kitokios, panašios... Aš galiu pasakyti, nes vakar grįžau iš mūsų bičiulių ukrainiečių, kad lygiai tą pačią problemą šiandien turi ir jie. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso. Nėra norinčių prieš kalbėti. Gal galime bendru sutarimu? Bendru sutarimu pritariame po pateikimo. Pagrindinis komitetas – Kaimo reikalų komitetas. Numatomas svarstymas rudens sesijoje. Ir aš prašyčiau Vyriausybės išvados. Ar galite pritarti? Pritarta. Dėkoju.

15.46 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2131 (pateikimas)

Toliau – Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2131 pateikimas. Kviečiu R. Morkūnaitę-Mikulėniene.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šis pasiūlymas yra orientuotas į tokį labiau prevencinį tikslą turintį sumanymą, kai yra prekiaujama tam tikrais suvenyrais arba galimai, menamai antikvaro prekėmis. Mes puikiai žinome, kad nacistiniai ir sovietiniai simboliai yra draudžiami ir yra baudžiama už jų naudojimą, tiražavimą ar pardavimą, tačiau Administracinių nusižengimų kodekse yra tam tikrų išimčių, kai kalbama, kai mokslo ir švietimo tikslais naudojami, kai šie simboliai figūruoja kažkur arba tie dalykai susiję su parduodamais tam tikrais dalykais, tokiais kaip ženkliukai, ordinai ir panašūs reikalai.

Įstatymas numato, kad išimtis yra būtent muziejinėms vertybėms ir antikvariatui. Tačiau viešojoje erdvėje galima pamatyti, kad tikrai yra nemažai atvejų, kai yra pardavinėjamos kopijos. Ir mano pasiūlymas būtent šiuo įstatymu apibrėžti, kad būtų taikoma tik originalioms, vadinkime šiuo atveju, prekėms, kad būtų užkardyta ši situacija, kai, turbūt siekiant paveikti žmonių jausmus, tam tikri ženkliukai, ordinai arba kiti dalykai tiražuojami, dauginami, daromos kopijos ir tai pateikiama kaip antikvarinė ar muziejinė vertybė. Labai kviesčiau palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkui už pateikimą. Klausia penki Seimo nariai, jau keturi. A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, pritariu siūlymui ir norėčiau vis dėlto paklausti, kaip bus užtikrinama, kas atpažins tą kopiją, o jų iš tikrųjų antikvariato pardavimo vietose yra nepaprastai daug. Tai susiję ne tik su tokiais simboliais, apskritai daugybė kopijų pardavinėjama kaip antikvariatas. Kas bus tas ekspertas?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Dabar, aišku, už administracinio kodekso vykdymą yra atsakinga policija, jeigu yra kokių nors atvejų, kai pardavinėjama ne tai, kas turi būti parduodama, policija į tai reaguoja. Aš manau, priėmus įstatymą, ir per svarstymą mes surastume atsakingų institucijų, galbūt pasitelktume ir ekspertus, žmones, kurie turi nuovokos, supratimo ir ekspertinių žinių, kad šis darbas būtų daromas. Nes iš tikrųjų yra girdima tokių nusiskundimų, ir tai yra toleruojama mūsų valstybės, nors mes aiškiai pasisakome istorinės atminties klausimais.

PIRMININKĖ. Klausia L. Staniuvienė.

L. STANIUVIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, jūsų pateiktame projekte siūloma į draudžiamų veikų sąrašą įtraukti nacistinių ir komunistinių simbolių reprodukcijų platinimą. Kartu šalia 2 straipsnio dalyje numatytų platinimo simbolių išimčių išskirti ir reprodukcijas, kaip draudžiamas platinti prekybos tikslais. Remiantis Lietuvių kalbos žodynu, reprodukcija yra atkūrimas, atgaminimas. Tuo tarpu dabartinėje straipsnio redakcijoje nėra pasakyta, kad draudžiamas išimtinai tik jame išvardintų objektų originalų platinimas ir demonstravimas. Taigi ar nemanote, kad dabartinė įstatymu keičiama nuostata jau apima šiame straipsnyje išvardintų objektų reprodukcijas ir siūloma nuostata yra perteklinė? (*Šurmulyš salėje*)

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ne, nemanau, nes ką ir kolegos sakė, ir mano išsakyti argumentai dėl to, kad natūralu, kad muziejinės vertybės ir antikvariatas, matyt, turi savo baigtinį skaičių ir bėgant metams jų greičiausiai ir mažėja. Tie dideli kiekiai tam tikros produkcijos, kaip antai, ženkliai, ordinai ar kiti kažkokie dalykai, didelis jų kiekis iš tikrųjų kelia klausimą, ar jie nėra gaminami, ar tai nėra kopijos. Man atrodo, kad yra labai svarbu pabrėžti, kad mes netoleruojame ir to reproduktivumo, ir kopijų, ir tai įrašyti į šitą projektą, o svarstymo stadijoje, matyt, būtų galima padiskutuoti ir plačiau.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Trumpas klausimas. Platinimas – tai viena iš tokios nusikalstamos veikos dalių, bet viena iš tų ir gaminimas. Iš tikrųjų gali būti situacija, kad įtraukia?.. Kad tam tikromis sąlygomis, susidarius tam tikrai situacijai, gali būti pradėta masiškai gaminti. Platinimas – vienas dalykas, o gamyba taip pat turėtų būti draudžiama, ar ne?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Tai kaip ir susiję, bet žinote, jeigu nėra paklausos, nėra ir pasiūlos. Jeigu galimas gamintojas žino, kad nebus kur parduoti tos savo produkcijos, tai nebus preteksto ir gaminti.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, aš noriu pasitikslinti, ar čia neliečia sendaikčių, antikvarinėse parduotuvėse ir turguose pardavinėjamų daiktų, nes apie trečdalis... Buvau šeštadienį prie „Compensos“ sendaikčių turguje, tai trečdalį daiktų sudaro būtent sovietmečio arba kito režimo įvairūs medaliai ir kita atributika. Ar jų čia nelies, ar juos mes išvysime iš turgų? Gal galite paaiškinti, nes visuomenė girdi ir bijau, kad sužlugdysime kai kuriems žmonėms verslą?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Matote, gerbiamas kolega, jeigu yra originalas, tai įstatymas tą išimtį ir suteikia.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kaip atskirti?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Įtraukus šitą nuostatą dėl reprodukcijų arba dėl kopijų, atsiras ir tam tikros institucijos, kurios gebės tai įvertinti. Čia turbūt kalbėti apie, nežinau, XIX amžiaus krėslą kaip originalą ir XIX amžiaus krėslą kaip kopiją... Atsirastų tame pačiame antikvariate, kas gebėtų įvertinti ir jo originalumą. Aš manau, kad, vis dėlto kalbant apie šitos skaudžios istorijos laikotarpį ir visų mūsų patyrimą, galvoti apie verslą ir pasipelnymą iš daugelio žmonių netekčių, skausmo ir kitų praradimų, manau, nėra etiška. Taigi atsakomybė turbūt ir pačių pardavėjų yra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Aš kreipiuosi į A. Anušauską, nėra norinčių prieš kalbėti, gal atsisakysite? Galime bendru sutarimu po pateikimo? Balsuojame? Reikalaujate balsuoti, tai prašome balsuoti.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 53, prieš – 2, susilaikė 28. Pritarta po pateikimo. Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Svarstymas numatomas rudens sesijoje.

15.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2150 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dar vienas Seimo nutarimas dėl pavasario sesijos darbų programos papildymo, kad būtų pateiktas Vietos savivaldos įstatymo 4 ir 10⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas bei lydimalis Visuomenės informavimo įstatymo 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu R. Morkūnaitę-Mikulėnienę pateikti Seimo nutarimo projektą.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, prašau papildyti darbų programą minėtais projektais.

PIRMININKĖ. Dėkui. Nėra norinčių klausti. Po pateikimo nėra norinčių kalbėti.

Svarstymas. Pritariame. Priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 63, prieš nėra, susilaikė 11. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2150) priimtas. (*Gongas*)

15.57 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4 ir 10⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2129, Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2130 (pateikimas)

Dabar kviečiu R. Morkūnaitę-Mikulėnienę pateikti Vietos savivaldos įstatymo 4 ir 10⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektą bei lydimalį Visuomenės informavimo įstatymo 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Šie du įstatymų projektai susiję su skaidrumo ir viešumo klausimais. Mes turbūt visi pritariame, kad mokesčių mokėtojų pinigai, t. y. visų mūsų valstybės piliečių sumokėti mokesčiai ir lėšos, turi būti naudojami skaidriai. Natūralu, kad savivalda, kuri irgi turi tam tikras galimybes, iš esmės visas galimybes naudotis šitomis lėšomis, turėtų jas leisti kuo skaidriau. Klausimas yra susijęs su viešinimo priemonėmis. Savivaldybės arba savivaldybių įmonės turi numačiusios savo biudžetuose ir naudojasi šita galimybe savo darbus skelbti visuomenei.

Pirmiausia, mano nuomone, informacija turi būti susijusi su tuo, kad gyventojas gautų tinkamą informaciją, jam aktualią informaciją, tačiau dažnai pasitaiko atveju, kai politikai naudojami šia priemone, taip skelbdami apie savo gerus darbus, dažniausiai, aišku, tai yra valdančiosios daugumos atstovai. Ir čia kyla keletas klausimų. Vienas, kad nėra viešumo iš tikrųjų, su kuo sudaromos sutartys, nėra viešai skelbiama tarybos narių, daugumos narių. Tie vadinamieji užsakovieji straipsniai pasirodo žiniasklaidos priemonėse, tačiau gyventojai galbūt galvoja, kad tai yra pateikiama nešališka informacija. Mano siūlymas yra, kad būtų skelbiami viešai tiek susitarimai, tiek skiriamų lėšų apimtys, taip pat būtų skelbiama ir pažymima žiniasklaidos priemonėse atsiradusi informacija, kad tai yra užsakomoji informacija. Mes turime taisyklės dėl Europos Sąjungos lėšų, kai tam tikrų projektų viešinimas yra aiškiai įvardijamas, įvyksta paskelbimas, kad tai daroma pasitelkiant Europos Sąjungos lėšas.

Labai kviesčiau pritarti šiems siūlymams, kadangi, mano nuomone, kai mes kalbame apie viešumą ir skaidrumą, tai tiek pažiūrėjus į save, tiek pažiūrėjus į valstybines įmones, kurios šiek tiek geriau tvarkosi šitoje srityje, iš tikrųjų to skaidrumo atsirastų ir savivaldoje bei savivaldybių įmonėse. Ir lygiai taip pat, man atrodo, turėtų būti pagal visus demokratijos principus užtikrinta, kad opozicija taip pat turėtų proporcinę savo dalį, kurią galėtų skirti savo darbams viešinti. Ne vien tik valdantieji, ne vien tik pavieniai merai, bet ir sudaryti galimybes reikštis opozicijai. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Sveikinu šį įstatymo projektą. Iš tikrųjų turbūt daugeliui, kuriems teko dirbti savivaldybių tarybose, kai kada kildavo klausimų, kodėl daugiausia tarybos vardu pasisako tik meras ir jis pateikia iš esmės savo ataskaitą, pagražindamas nuotraukomis.

Bet kita dalis yra apie įmonių draudimus, įvairią informacijos sklaidą. Iš tikrųjų ir šiuo metu faktiškai kai kurios nuostatos galioja. Bet kaip jūs galvojate, kokių būtų galima imtis sankcijų, kad tie įstatymai būtų vykdomi, nes ir šiuo metu daug kur vyksta teismai, paprastai savivaldybės teisiškai ne savo pinigais, ir to tikslo neįmanoma pasiekti? Kaip jūs manote, kaip būtų galima taikyti jiems sankcijas pripažįstant nusižengimus, ar pinigines, ar kitokias? Ačiū.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Man atrodo, prievolė ir aiškesnis reglamentavimas įstatyme sutvarkytų šią situaciją, ypač kalbant apie tai, kad informacija apie viešinimui skirtas lėšas būtų vieša, ir lygiai taip pat įpareigojimas, kad pagal sutartą proporciją tam tikros lėšos būtų skiriamos ir opozicijos atstovų veiklai viešinti. Įstatymo pakeitimas tam ir reikalingas, kad jis papildytų šį įstatymą minėtomis nuostatomis.

Man atrodo, tikrai nėra sąžininga, kai savivaldybė, leisdama už mokesčių mokėtojų pinigus savo ataskaitą, ar ji būtų interneto puslapyje, dažna savivaldybė galbūt net nenori, kad ir opozicijos ataskaita būtų pakabinta šalia mero ar daugumos. Lygiai taip pat ir spausdintini leidiniai (čia jau net nekalbant apie žiniasklaidą), kuriuose irgi labai retai kada pamatysi opozicijos veiklos ataskaitą. Nemanau, kad šiuo atveju būtų ko nors verta bijoti, tai kaip tik prisidėtų prie demokratijos stiprinimo ir skaidrumo.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamoji pranešėja, pagirtinas jūsų noras stiprinti viešumą ir skaidrumą, tačiau formaliai savivaldybėse taip ir yra faktiškai. Juk kai formuojamas metų biudžetas, numatomi pinigai viešinimui, numatomas mero fondas, administracijos direktoriaus fondas, ten numatomi pinigai tiems dalykams, apie ką jūs rašote.

Toliau. Neįsivaizduoju, kad spaudoje nebūtų pažymėti užsakomieji straipsniai. Ar jūs galite pasakyti pavyzdžių, kuriose Lietuvos savivaldybėse yra viešinami tie dalykai, kuriose neviešinami?

Antra. Ar jūs manote, kad tikslinga įstatyme numatyti, kokia dalis lėšų skirta opozicijai, kokia opozicijai, nes vieną kartą tu būni pozicijoje, kitą kartą kitas būna? Ir lėšos būna numatomos, yra kanceliarinės lėšos tiems dalykams. Ar, jūsų nuomone, įstatymu reikia numatyti opozicijos ir pozicijos santykį? Norėčiau, kad atsakytumėte dėl dviejų dalykelių.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už jūsų klausimą. Iš tikrųjų jūs pats klausdamas paminėjote žodį „formaliai“. Formaliai galbūt ir yra, tačiau prienamos informacijos, viešai skelbiamos ar tinklapiuose, norint susipažinti ir gauti informacijos, kiek lėšų skiriama savo įvaizdžiui formuoti, arba, kitaip tariant, šiuo atveju, jei taip norime sakyti, ataskaitoms ir informacijai piliečiams, iš tikrųjų nėra pakankamai. Tai yra ypač ydinga galvojant ir susiduriant su savivaldybių įmonėmis – net ir paprašius informacijos sakoma, kad nėra tokios teisinės prievolės ar įpareigojimo įstatymu, kad mes dalintumės informacija, kaip valdome savo biudžetą, ar su miesto tarybos nariais, ar su Seimo nariais, ar su kitais interesantais. Todėl manau, kad iš tikrųjų to reikia.

Jeigu kalbėtume apie nepažymėtą reklamą, tai yra puikiai žinomų savivaldybių ir pavyzdžių. Kaip pavyzdį galbūt galėčiau pasakyti Druskininkų savivaldybę, kurioje išvis yra net ir atskiras leidinys leidžiamas grynai mero darbams reklamuoti ir kritikuoti opozicijos darbą. Iš tikrųjų tai nėra, mano galva, teisinga.

Dėl pačios pozicijos, opozicijos. Jūs sakote, vieną kartą aš pozicija, kitą kartą aš opozicija. Nemanau, kad to reikėtų baimintis. Esame demokratinė visuomenė ir iš tikrųjų vienodi standartai turi būti taikomi visiems.

PIRMININKĖ. Klausia A. Baura.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiama kolege, aš linkęs pritarti jūsų teikiamam projektui. Kartu noriu paklausti, ar rengiant šį projektą nebuvo kilusi kad ir tokia, tarkim, mintis savivaldos lygmeniu pritaikyti tai, kas yra dabar Seime? Tarkim, mes parlamentinėms lėšoms turime skirtą tam tikrą pinigų sumą ir mes sprendžiame, ar viešinti savo darbus, ar panašiai. Jeigu taip būtų ir savivaldybėse: tarybų nariams vienoda, tiek pozicijai, tiek opozicijai, skirta pinigų suma, o jau jie spųstų, kaip tai reikėtų padaryti? Tik, žinoma, ta pinigų suma turėtų būti ženkliai didesnė, negu dabartiniu metu rajonuose skiriami pinigai.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už jūsų poziciją. Manau, ir teisingas klausimas, ir jūsų mintys. Galbūt būtų galima tai svarstymo stadijoje pasvarstyti išsamiau. Aš tiktai manau, kad sudarymas vienuođų galimybių visiems ir tas padidinimas skaidrumo, kaip yra išleidžiami būtent mokesčių mokėtojų pinigai, turėtų didinti turbūt pasitikėjimą ir mūsų pačių darbu, ir veikla (turiu minty, mūsų – tai politikų), ir pačia valstybe, kad nėra ką slėpti, niekas nėra kažkur po kilimais kaišiojama, o viskas yra atvira ir galima su ta informacija susipažinti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, iš tikrųjų labai reikalingas siūlymas. Aš priminsiu, kad kažkada Antikorupcijos komisijoje mes labai labai sunkiai išreikalavome iš Druskininkų savivaldybės lėšas, kurias savivaldybė naudojo būtent viešinimui: leido savo laikraštį, vėliau finansavo ten kažkokią įstaigą, kuri leido tą patį laikraštį. Šiuo atveju, jeigu būtų priimta ši įstatymo nuostata, ką ji pakeistų toje situacijoje, kai savivaldybė skiria pinigus ir ten viešoji įstaiga ar kokia nors įstaiga leidžia laikraštį? Visa ten paskelbta informacija turėtų būti pažymėta kaip užsakomoji?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Iš esmės, taip, ataskaita... Ir ypač, jeigu naudojamos mano minėtos lėšos, ji turi būti žymima kaip užsakomoji, nes aš manau, kad piliečiams dažnu atveju susidaro tarsi tokio nešališkumo ir objektyvumo išpūdis, tačiau turbūt retas kuris žino, kad jų pačių pinigai yra naudojami tuo tikslu, kad šiuo atveju vienas ar kitas meras, ar rajono tarybos žmonės paskelbtų apie savo be galo gražius darbus. Galbūt kartais ir yra kuo pasidžiaugti, bet kitais atvejais tikrai būna labiau toks įvaizdžio formavimas ir sudarymas, sakyčiau, tokios truputėlių apgaulingos situacijos, kai opozicija yra, tarkim, kritikuojama, kaip Druskininkų atveju, o pačių darbai yra iškeliami kaip nepamainomi ir patys geriausi. Toks kryptingas ketverius metus trunkantis stilius, natūralu, kad vėliau duoda rezultatų. Ne tai, kad žmonės galbūt pamatė, kaip vienas ar kitas dalykas sutvarkytas jo savivaldybėje, bet būtent tai, kad žmonės labai pasitiki žiniasklaida ir tikisi, kad ten yra objektyvi informacija. O kai yra parašytas tekstas be žymėjimo, kad tai yra ar užsakymas, ar politinė reklama, ar kaip nors kitaip, tai žmonės turbūt labiau priima kaip toki visišškai objektyvų ir nešališką informacijos pateikimo būdą.

PIRMININKĖ. G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties iki kokio absurdo gali nueiti politikai, mes matėme, kaip Širvintų merė sugebėjo iš ataskaitos nuotraukos iškirpti fotošopu jai neįtinkančius asmenis. Turbūt jeigu sakome, kad savivaldybėse ir taip vyrauja geroji praktika, tai tikrai nematome tų blogųjų pavyzdžių. Todėl aiškesnis reglamentavimas tikrai yra labai reikalingas. Mano klausimas, galbūt du klausimai. Vienas būtų, dabar labai populiari savivaldybių ir valstybės įmonėms per feisbuką ir kitus socialinius tinklus viešinti savo informaciją, uždėti tam tikrą pinigų sumą, kad būtų reklama. Ar manote, kad tas reklamos žymėjimas, kuris įrašytas jūsų įstatymo projekte, apims ir šią informaciją? Ir kitas mano klausimas dėl šitos srities platesnio tolesnio reglamentavimo. Ar nemanote, kad būtų tikslinga numatyti maksimalų procentą nuo bendro įstaigos ar savivaldybės biudžeto, kurį būtų galima apskritai išleisti viešinimui, nes matome, kad išleidžiamos sumos yra tikrai labai skirtingos?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimus. Aš manau, jeigu dabar matytumėte, kad šitame įstatymo projekto pasiūlyme reikia patikslinimo dėl internetinės spau-

dos, feisbuko socialinių priemonių, aš tikrai esu už, kad tai būtų reglamentuojama. Mano minėtuose savivaldybės puslapiuose, kur irgi skelbiama informacija, žinau atvejų, kai opozicijos ataskaitos nėra dedamos. Tai čia mažas pavyzdys. Bet iš esmės kuo daugiau informacijos perkeliama į elektroninę erdvę, į skaitmeninę erdvę, tuo mes daugiau turime atkreipti dėmesio ir į ten slypinčius galimus piktnaudžiavimus arba reglamentavimo trūkumą.

O dėl maksimalios sumos – taip pat geras pasiūlymas ir visiškai tam pritariu. Čia galima prisiminti ir Žemės ūkio ministerijos atvejį, kai buvo milžiniškos ir sunkiai protu suvokiamos sumos skiriamos viešinimo darbams, kur žmonės, dirbantys tokį darbą, dirbantys su informacija ir paskelbimo būdais, iš tikrųjų kilnojo antakius į viršų nesuprasdami, kodėl...

PIRMININKĖ. Gerbiama kolege, jūs gerokai viršijote laiką.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). ...turi būti skiriamos tokios sumos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dabar motyvai dėl viso. Vienas – už, vienas – prieš. E. Pupinis – už.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, buvo minėta gerbiamojo S. Tumėno, kad kai kada būname opozicijoje, kai kada pozicijoje, tai nuo to neturėtų priklausyti galimybė viešinti savo politines idėjas, reikšti tam tikras mintis. Kai kada pozicija ir opozicija atsiduria labai skirtingose situacijose, nors kai kada pozicijos ir opozicijos mintys ganėtinai skiriasi dėl vienu ar kitu projektu. Manau, gyva diskusija spaudoje, viešinimas tikrai niekam nepamaisys, galbūt atvirksčiai, daugiau įtrauks visuomenės, bendruomenės į projektų svarstymą, idėjų svarstymą ir taip bendruomenės bus sveikesnės.

Taip pat nematau, kodėl, pavyzdžiui, netgi pačius sveikinimus savivaldybės tarybos nariai, vienas iš jų – meras, tarkim, įvairiai finansuoja. Vieni finansuoja iš savivaldybių biudžetų, kiti finansuoja iš savo asmeninių lėšų. Arba kitas dalykas, čia buvo minėtos vadinamosios kanceliarinės lėšos, tarybos narių išlaidų lėšos. Iš tikrųjų jos nėra leidžiamos viešinimui, spaudai. Dažniausiai apibrėžta reglamentuose yra tik paprasčiausioms išlaidoms, kas susiję su medžiagos tam tikra gamyba. Galbūt galėtumėte pasigaminti kažkokį nusipirkęs popieriuką, kažkokį išspausdinti raštelį, iš tikrųjų ir transporto išlaidoms. Galimybės ribotos. Siūlau atsižvelgti į šitą pasiūlymą ir sudaryti vienodas galimybes politiniame ringe konkuruoti tiek pozicijai, tiek opozicijai. Ačiū. Pritarsiu.

PIRMININKĖ. S. Tumėnas – prieš.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Aš kategoriškai prieš nesu, tačiau yra daug skepticizmo, nes, kaip minėjau, daugelis dalykų formaliai ir dabar veikia. Reikėtų, kad jie būtų daug skaidresni, daugiau viešinama. Ir paprasčiausiai yra griežtos taisyklės ir dabar savivaldybėse, kada reikia skelbti konkursą dėl viešinimo, kada ne, nuo kokios sumos reikia skelbti.

Nenorėčiau sutikti, kas yra parašyta, kad savivaldybių įstaigos nenoriai dalinasi informacija apie viešinimą. Tai aš neįsivaizduoju, kaip vaikų darželiai, gimnazijos ar progimnazijos galėtų nenoriai tai pateikti, nes jie už kiekvieną eurą turi atsiskaityti. Nenorėčiau sutikti, kad regioninei spaudai yra pagrindinis pajamų šaltinis. Daug didesnis pajamų šaltinis yra kaip tik didžiąjai spaudai, Vilniaus spaudai. Ir aš neįsivaizduoju rimto redaktoriaus, redakcijos, kurie išdrįstų neįžymėti, kad straipsnis yra užsakomasis. Tai jie daro arba atskiru šriftu, arba ženkliuku. Taigi manyčiau, kad čia yra truputį daugiau baimių, negu atrodo.

Sutinku, kad skaidrumo ir viešumo reikėtų daugiau. Čia sutinku be jokių išlygų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Balsuojame.

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 51, prieš – 4, susilaikė 24. Po pateikimo projektams Nr. XIIIIP-2129 ir Nr. XIIIIP-2130 pritarta. Pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Numatomas svarstymas birželio 26 dieną.

Replika po balsavimo. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kadangi Teisės departamentas turėjo labai daug pastabų, kurios yra grynai teisinio pobūdžio, tai Teisės ir teisėtvarkos komitetas norėtų būti kaip papildomas.

PIRMININKĖ. Siūlymas, kad dėl šių projektų papildomas būtų Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar pritariate tam? Pritarta. Dėkoju.

Dabar darbotvarkės 2-6a, 2-6b ir 2-6c klausimų negalime pateikti, nes įstatymai prieštarauja Konstitucijai.

16.17 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3992(2) (pateikimas)

Taigi dabar darbotvarkės 2-7 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 524 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3992(2) pateikimas. Kviečiu A. Ažubalį. Sako, vietoj A. Ažubalio – L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia mūsų su gerbiamu A. Ažubaliu ir kitais frakcijos kolegomis pasiūlymas, kuriuo mes siekiame dvispalvę juodą ir oranžinę Georgijaus juostą, populiariai žinomą *koloradkės* vardu, priskirti prie nacistinių ir komunistinių simbolių, kurių pagal mūsų įstatymus platinimas ar demonstravimas yra ribojamas, o už jo nesilaikymą taikoma administracinė atsakomybė.

Kodėl mes tai siūlome? Akivaizdu, kad šis simbolis jau kelerius metus yra tapęs Rusijos imperializmo simboliu. Šio simbolio raiška ypač suintensyvėjo 2005 metais. Kai būtent Kremlius šventė 60-ąsias Antrojo pasaulinio karo pabaigos metines, šis simbolis tapo eksportuojamas į artimąjį užsienį. Tačiau pats esminis lūžis įvyko tada, kai Rusija ėmėsi intervencijos Ukrainoje, kai buvo aneksuotas Krymas, kai prasidėjo destabilizacija Donbase, ir būtent šis simbolis tapo prorusiškų politinių jėgų ir tų prorusiškų separatistų, kurie darė viską, kad būtų sužlugdytas Ukrainos teritorinis vientisumas, atpažinimo ženklu. Dėl to Ukraina praėjusiais metais priėmė labai stiprų sprendimą ir šitą simbolį – viešą Georgijaus juostos naudojimą ir platinimą nusprendė užkardyti ir uždrausti. Iš esmės tą patį siūlome ir mes.

Reikia pabrėžti ir tai, kad tai nėra natūraliai naudojamas simbolis. Jį sistemingai artimajame užsienyje, šiuo atveju toje erdvėje, kurioje Rusija bando įgyvendinti savo rusiškojo pasaulio koncepciją, eksportuoja ir platina Rusijos ambasados. Būtent šis simbolis tampa tam tikru rusiškojo imperializmo, autoritarizmo atpažinimo ženklu. Dar labai svarbu pabrėžti, kad paskutiniame masiniame Rusijos demokratinės opozicijos mitinge, organizuotame pono A. Navalno, prieš juos stoji žmonės būtent turėdami šiuos simbolius ant savęs. Vadinasi, šis jų simbolis tampa ir savotišku antidemokratijos ženklu. Tai yra ženklas, nukreiptas prieš Rusijos demokratinės jėgas, ne prieš Rusiją kaip tokią, bet prieš Rusijos demokratinės jėgas. Tai irgi reikia turėti galvoje.

Taigi mes siūlome imtis šito sprendimo. Sprendimas jau brendė senokai, registruotas panašus pasiūlymas yra prieš porą metų. Tada tiesiog jis nebuvo pateiktas, bet šitą simbolį reikia suvokti labai aiškiai. Jis kursto tam tikrą tautinę nesantaiką, kursto tam tikrą įtampą visuomenėje, nes iš tikrųjų, kai tai yra viešai demonstruojama organizuojamuose masiniuose renginiuose, tai natūraliai tampa tam tikru įtampos šaltiniu, ką mes dažnai matome. Turėdami galvoje, kad absoliuti dauguma mūsų visuomenės remia Ukrainos teritorinį vientisumą ir, aišku, atmeta Rusijos imperializmo idėjas, siūlome pritarti šiam mūsų pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėjau, jūs čia konkrečiai įvardijate, kad reikėtų bausti 150 arba iki 300 eurų bauda. Ar jūs galite pasakyti pavyzdžių, kad už panašaus pobūdžio nusižengimus jau Lietuvoje buvo nubausta konkrečiai, nes ir dabar draudžiama kai kas?

Antra. Ar jums neatrodo, kad reikėtų čia žiūrėti kompleksčiau? Jūs čia minite tik Georgijaus juostas. Yra ir daugiau tokių panašių dalykų. Ar jums neatrodo, kad pirmiausia reikėtų Valsybės istorinės atminties komisijoje tuos dalykus apsvarstyti?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Be abejo. Gal pradėsiu nuo jūsų klausimo antros dalies. Be jokios abejonės, svarstymo procese be pono profesoriaus A. Gumuliausko komisijos tikrai aš neįsivaizduoju svarstymo. Tai yra sudėtinė to dalis ir, tikiuosi, ji bus pasitelkta kaip papildoma institucija, kurioje visa tai turėtų būti įvertinti ir tą įvairių istorinį kontekstą. Jūs teisus, nes mes jau dabar turime tą pačią nuostatą, pagal kurią jau draudžiama demonstruoti nacistinės Vokietijos, Lietuvos SSRS vėliavą ar herbą, ar nacistinių ir komunistinių organizacijų simboliką. Yra atvejų, kai bausdos jau buvo pritaikytos. Bet dar svarbiau yra tai, kad šitie mechanizmai, kurie yra įtvirtinti mūsų įstatyme, kartais atgraso nuo šitų simbolių naudojimo. Tikrai buvo ne vienas atvejis, kai viešojoje erdvėje pasirodžius tam simbolių naudojimui, po to jie buvo atsiimti arba kaip nors paslėpti ir jie

jau nebebūdavo demonstruojami. Natūraliai jau šitas įstatymas, kuris dabar veikia, duoda naudą ir savo funkciją atlieka.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, pritardamas jūsų siūlymui, norėčiau vis dėlto paklausti. Mes suprantame, kad dėl tam tikrų politinių išskaičiavimų ne tik Lietuvoje, bet ir kitose šalyse politikai, kartais gana ryškūs ir žinomi, ir valstybių lyderiai užsideda, kai kurie ne kartą, kai kurie, matyt, vienintelį ir paskutinį kartą, minimą *koloradkę*. Šiuo atveju, jeigu mes primame tokį sprendimą, o, pavyzdžiui, kažkas iš jų pasirodo Lietuvoje tuo metu su kokiu nors vizitu, kad ir tą pačią gegužės 9 dieną, ir užsideda tą *koloradkę*, būtų pritaikytas šis...

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Be abejo. Be abejo, būtų pritaikytas. Jūs turbūt kalbate apie tą atvejį, kuris vyko Maskvoje? Mes ten, Maskvoje, to nepritaikytume, bet tam tikrais atvejais mes jau matėme tam tikrą pažangą, kai anksčiau kai kas, kai kurie žinomi politikai Lietuvoje tai turėdavo prieš savęs, dabar jau to nebeturi. Tai pozityvus veiksmas. Aš manau, kad tą pozityvą mes šiuo atveju sukurtume.

PIRMININKĖ. Klausia A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Kadangi kolega S. Tumėnas jau čia daug ką pasakė, tai aš tikrai tiek noriu pasakyti, kad iš tikrųjų nuomonės labai kardinaliai skiriasi. Dalis visuomenės, ypač tie, kurie atstovauja tautinėms mažumoms, į tą Georgijaus juostą žiūri per istorijos prizmę, mes žiūrime politiškai per Ukrainos reikalus. Aš manau, jeigu mes iš tikrųjų sugebėsime parodyti visą istorinę retrospektyvą šito viso reikalo, turbūt padėsime tašką visiems laikams ir vieni kitų nevadins, kad nesupranta istorijos, šurkščiau pasakoma viešojoje erdvėje. Man atrodo, kad visiems bus aišku. Ar jūs sutinkate su tokia mintimi?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Be abejo, profesoriau, šiuo atveju mes tikėsime jūsų komisijos pagalbos. Natūralu, kad turėtume visą kontekstą įvertinti, bet nepamiršti fakto, kuo šita juostelė, šitos spalvos yra tapusios šiandien.

PIRMININKĖ. Klausia Z. Jedinskis.

Z. JEDINSKIJ (LLRA-KŠSF). Gerbiamas pranešėjas, ar jums yra žinoma šv. Jurgio juostelės istorija, ką šita simbolika reiškia, kaip jos naudojimas gali pakenkti Lietuvos piliečiams? Ir perfrazuojant liberalus, kodėl mes pradėdame nuo draudimo – galbūt pradėkime nuo švietimo?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Nuo auklėjimo, man atrodo. Visai neblogai viskas ir vyksta, nes, kaip ir minėjau, kai kurie politikai anksčiau mėgdavo tą užsirišti, bet dabar, net ir eidami gegužės 9-ąją, to nedaro. Kitaip tariant, jeigu nori atiduoti pagarbą žmonėms, mirusiems žmonėms, aukoms ir panašiai, gali tai padaryti be tokios simbolikos, nes ji kelia tam tikrą įtampą visuomenėje.

Šiek tiek istorijos tikrai žinau. Juostos ištakos yra imperinėje Rusijoje, dar XVIII amžiaus. Ji už narsą buvo įteikiama kariams kaip Georgijaus ordino, pabrėžiu, ordino, elementas. Mes nekalbame apie ordiną, mes kalbame apie tam tikrą sudėtinę dalį, kuri dabar jau tapusi imperializmo simboliu. Vėliau, 1806 metais, carinės Rusijos imperijos kariuomenėje buvo įvestos Georgijaus vėliavos.

Įdomumo dėlei, aš manau, kad šitie simboliai, mes kalbame apie carinę Rusiją, tikrai buvo naudojami ir kovojant prieš Lenkiją. Turėkime tai galvoje, priimdami sprendimą.

PIRMININKĖ. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Labai ačiū. Kiek aš žinau, šita juostelė dažniausiai naudojama vadinajamą Pergalės dieną gegužės mėnesį, labiausiai, ko gero, paplitusi. Bet man truputį... mes išgalvojame daugiau priešų, negu, ko gero, kenkia ta juostelė. Kiek aš mačiau, dažniausiai pagyvenę žmonės – 70-ties, ne, gal vyresni – 90-ties, 80-ties metų, nešioja tą juostelę. Ar tikrai mes dabar vaikščiosime, ieškosime tų žmonių ir bausime už tai? Tie žmonės, kurie kariavo, gal kitaip supranta tą gyvenimą, tą pasaulį. Mes dabar bandysime jų mąstyseną kažkaip perlenkti.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš noriu iš karto pasakyti. Jeigu mes dabar su jumis nusikeltume į 2004 metus, tų juostelių mados čia, Lietuvoje, net ir gegužės 9 dieną nebūtų. Tas signalas, plitimas prasidėjo 2005 metais, kai Kremlius pradėjo įgyvendinti daug aktyvesnę politiką kaimyninėse valstybėse, bandydamas sukurti rusiškojo pasaulio koncepciją. Turėkime tai galvoje.

Jei gegužės 9 dieną nori nueiti ir atiduoti kam nors pagarbą, nereikia segtis to, kas provokuoja didelės dalies mūsų visuomenės nuotaikas, kelia įtampą. Tu gali eiti su gėlėmis ir tai padaryti.

Priminsiu, kad didžiąjai daliai Lietuvos žmonių sovietinė okupacija, sovietų įsitvirtinimas Lietuvoje yra tik dar vienos okupacijos pradžia. Mums Antrasis pasaulinis karas baigėsi 1990 m. kovo 11 d., nes 1945 m. gegužės 9 d. prasidėjo trėmimai, prasidėjo represijos, 30 tūkst. žmonių žuvo miškuose, kovodami už mūsų laisvę. Tą turėtume žinoti ir gerbti tų žmonių atminimą.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Norėjau paklausti, kokią spalvą ruošiatės kitame etape drausti. Bet paklausiu sudėtingesnio klausimo: gal paprasčiausiai reikėtų uždrausti Rusiją ir būtų padėti visi taškai, ir daugiau nieko nedarytume?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Jeigu jūs balsuotumėte kartu, tai gal tada pavyktų. O iš tikrųjų mes kalbame ne apie spalvas, mes kalbame apie aiškų, labai konkretų simbolį. Dvispalvė juodai oranžinė juostelė. Ir ne ordinas, kaip bandote pasakyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar vienas – už, vienas – prieš. Už – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, Rusija prieš keliolika metų nusprendė perrašyti istoriją. Antrojo pasaulinio karo metu tos juostelės nebuvo vadinamos Georgijaus, nes Georgijaus juostelės ir apdovanojimus nešiojo tie žmonės, kurie kariavo nacistinės Vokietijos pusėje, kurie priklausė *Waffen SS* daliniams. Ar tai buvo rusiški daliniai, ar kazokiški, bet kokiu atveju jie nesislėpdami nešiojo ir vadino šv. Georgijaus juostelėmis. Sovietų Sąjungoje tokių juostelių niekas nevadino šiuo vardu. Ši mada, kaip žinome, atnešta po 2005 metų būtent iš Rusijos falsifikuojant istoriją. Aš suprantu, kad egzistavo ir egzistuoja noras sukergti, vaizdžiai tariant, carinės Rusijos ir dabartinės Rusijos istorijas ir padaryti ką nors bendro. Bet šis simbolis, vadinamoji Georgijaus juosta, su Antruoju pasauliniu karu iš tikrųjų turi tik tokį ryšį, kaip minėjau, kad ją nešiojo kitoje pusėje esantys žmonės, ne tie, kurie nugalėjo nacinę Vokietiją. Dabar tai tapo Rusijos agresijos simboliu, manau, kad būtent dėl šitos priežasties, pirmiausia dėl šitos priežasties, siūlyčiau siūlomam projektui pritarti.

PIRMININKĖ. Prieš – Z. Jedinskis.

Z. JEDINSKIJ (*LLRA-KŠSF*). Pagal įstatymo projekto iniciatorių logiką, tai ir kryžiai, kurie buvo nupaišyti ant nacių karinės technikos, yra nacistiniai simboliai ir turi būti uždrausti. Jeigu karą būtų laimėjusi nacistinė Vokietija, aš labai abejoju, ar Lietuva turėtų savo valstybingumą, o tokių tautų, kaip žydai ir lenkai, išvis nebeliktų.

Karą laimėjus sąjungininkams kartu su Sovietų Sąjunga, Lietuva netapo nepriklausoma, bet valdant valstybę lietuviai dalyvavo. Visi pirmieji Lietuvos komunistų partijos sekretoriai buvo lietuviai. Atgavus nepriklausomybę, beveik visi tie patys patriotai, funkcionieriai liko prie valdžios. Tai gal pradėkime šį pavėluotą išsivalymą ne nuo simbolių, o nuo gyvųjų okupacinės valstybės funkcionierių, kagėbistų ir komunistų, atlikime tikrąją liustraciją? Siūlyčiau palikti juostelę, su kuria į kapines ateina žmonės pagerbti žuvusiųjų kovoje su nacizmu, ramybėje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Balsuojame.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 41, prieš – 10, susilaikė 25. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildoma – Valstybės istorinės atminties komisija. Ir numatomas svarstymas rudens sesijoje.

Gerbiamas J. Narkevičius repliką po balsavimo, ar ne? A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, atsakysiu replika į prieš tai kalbėjusiojo... Istorikai nesvarsto, kas būtų, jeigu būtų, bet aš pasvarstysiu. Jūs visi nešiotumėte Georgijaus juostelės, jei laimėjusi būtų nacistinė Vokietija, nes jos tada kaip tik ir buvo visiškai „teisėtai“ naudojamos ir nešiojamos, ir vadinamos būtent Georgijaus juostelėmis.

PIRMININKĖ. Gerbiamas J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Ačiū. Kolega istorikas prieš tai ragino mus nevertinti istorijos, kas būtų, kad būtų, jeigu būtų, bet pats pradėjo, jei kas nors laimėtų, tai būtų tada taip ar būtų kitaip. Siūlyčiau neprieštarauti pačiam sau. Tačiau buvo pastaba ir kalbėta prieš *koloradkę* – prieš *kolorad-*

kę balsuoti. Aš dabar galvoju, kodėl mes balsavome prieš kunigų tą ženklą, kurį nešioja kaip kunigo simbolį, prieš *koloradkę*... Gerbiamieji, sveikinu su tuo.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, aš tikrai manyčiau, kad politikams neverta kištis į terminologiją. Tada patarčiau pasižiūrėti ir pasiskaityti guglą, kaip ir kas skamba.

Dabar replika po balsavimo – L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš į Lenkų rinkimų akcijos frakciją kreipiuosi. Jeigu leisite, aš jūsų balsavimą ir pono Z. Jedinskio kalbą nusiūsiu PiS'o frakcijai. Gerai? J. Kačinskiui, kad turėtų galvoje. Labai ačiū. Ačiū. Pažiūrėsime, kaip jie reaguos. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKĖ. Profesorius, istorikas A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Aš...

PIRMININKĖ. Tyliai, tyliai!

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Kolegos man nedavė pasisakyti už. Kodėl aš pasisakiau už? Todėl, kad prasidėtų diskusija, o ne politikavimas. Nepainiokime propagandos su istorija. Man labai gaila, kad kolega Arvydas pradėjo painioti, kur yra propaganda, kur yra istorija. Pasikviesime ekspertus, normaliai padiskutuosime, pasikviesime kolegą Zbigneva, visus pasikviesime, pasišnekėsime ir tikrai šitą problemą išspręsime. Man irgi kažkaip nepriimtina, kad iškart pradėdama nuo baudimo. Pirmiausia reikia pradėti nuo diskusijos. Ar ne taip?

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, jau Seimas apsisprendė. Dabar komitetas ir komisija turės savo darbą daryti, o mes paskui svarstysime Seimo salėje.

16.36 val.

Draudimo propaguoti komunizmą arba kitą totalitarinę santvarką viešuosiuose objektuose įstatymo projektas Nr. XIII-1436(2) (*pateikimas*)

Draudimo propaguoti komunizmą arba kitą totalitarinę santvarką viešuosiuose objektuose įstatymo projektas. Kas dabar pateikia? A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, kolegos, tikriausiai nereikia kartoti, kiek per okupacijos laikotarpį Lietuva neteko įvairių tautybių žmonių – apie 300 tūkst. buvo ištremta, apie 20 tūkst. padėjo galvas miškuose, o kiek dar sulaužytų likimų. Tačiau man šiandien susidaro toks įspūdis, kad mes esame tarsi auka, taip susigyvenusi su savo budeliais, kad negali nukabinti jų portreto nuo sienos. Susigyvenome ir pripratome. Šiuo įstatymo projektu siūloma pabusti, pabusti ir nutarti, kad paminklai, gatvių ir viešųjų erdvių pavadinimai, švietimo įstaigų pavadinimai, kiti viešojo naudojimo objektai negali įamžinti asmenų, organizacijų, įvykių ir datų, simbolizuojančių okupacinį režimą, komunizmą arba kitą totalitarinę santvarką, ar kitu būdu tokią santvarką propaguoti.

Taip pat siūloma nustatyti, kad tai, kas negali būti pervadinta ar pakeista, turi būti iškelta iš viešųjų erdvių. Pavyzdžiui, paminklai su užrašu „Raudonajai armijai – išvadotojai“. Suprantama, tų viešųjų objektų, kurie yra kultūros paveldo vertybių sąrašė, pašalinimas būtų galimas tik suderinus su Kultūros paveldo departamentu. Tikslų objektų, kuriems būtų taikomos tokios priemonės, sąrašą nustatytų Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras ir šį sąrašą tvirtintų Vyriausybė.

Lietuvoje yra nemažai paminklų, atminimo lentų, gatvių pavadinimų, švietimo įstaigų, kurių pavadinimas arba turinys tiesiogiai sietinas su okupaciniu sovietiniu režimu, komunistine totalitarine ideologija. Tokie su ideologiniu prieskoniu objektai tarsi primena sovietinės okupacijos laikotarpį ir tarsi atkartoja dabartinę Kremliaus tezę: „Mes dar sugrįšime.“ Ideologizuotų paminklų Lietuvoje likę kelios dešimtys, o jeigu kalbėtume apie karių kapus ar naujai atrastus (o egzistuoja dar ir tokių), oficialiai egzistuoja 100–160 memorialų, palaidojimo vietų. Tačiau Rusijos nevyriausybines organizacijas jau priskaičiuoja jų 213. Taip pat didėja atrastų „žuvusių“ karių skaičius. Todėl nieko nestebina, kad Rusijos ambasada leidžia pinigais ne tik remontuodama tokius objektus, bet ir kurdama naujas kapavietes. Tai čia mūsų archeologai ir antropologai tikrai turėtų darbo.

Taigi šiuo metu už nacistinių ar komunistinių simbolių platinimą ar demonstravimą yra numatyta administracinė atsakomybė, tačiau nėra draudžiama propaguoti komunizmą arba kitą to-

talitarinę ideologiją ar santvarką viešuose objektuose įamžinant asmenų, organizacijų, įvykių ar datų, kurie sietini su komunizmu ar kita totalitarine ideologija ar santvarka. Šiuo metu įamžinimo klausimus sprendžia savivaldybių sudaromos pavadinimų, paminklų ar atminimo lentų komisijos ir tai lemia, kad šie klausimai skirtingose savivaldybėse sprendžiami nevienodai, arba savivaldybei priėmus sprendimą atvyksta Rusijos ambasados emisarai ir sprendimas atšaukiamas. Tokių faktų žinome ne vieną.

Siekiant užkirsti kelią tokių idėjų propagavimui, minėto atminimo įamžinimo klausimų sprendimas turėtų būti centralizuotas, todėl tam reikėtų priimti ne tik mano, bet ir kolegų iš valdančiųjų frakcijų siūlomą projektą. Įstatymas numato tik patį principą, jog totalitarinio režimo, ar tai būtų komunistinio, ar nacistinio režimo, palikimas turi būti pašalintas iš viešųjų erdvių, tačiau Seimas tikrai nesiims reguliuoti, kas konkrečiai patenka į šį sąrašą. Tai turėtų nustatyti Vyriausybė ar jos įgaliota institucija – Kultūros paveldo departamentas ar Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras. Taigi prašau pritarti šiam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, jūs puikiai kalbėjote šių dienų geopolitinės situacijos kontekste. Tačiau ar jums neatrodo, kad visa tai reikėjo padaryti, pirma, jau prieš ketvirtį amžiaus? Antra, ar jums neatrodo, kad svarbiau dabar išspręsti tokias žemiškesnes problemas? Pavyzdžiui, prieš mėnesį Radviliškio savivaldybės gyventojai atsisakė pakeisti Sovietų Sąjungos didvyrio V. Bernotėno gatvę, nes pasakė, kad niekas už tai jiems nesumokės.

Ar jums neatrodo, kai toliau rengsime šitą įstatymą, svarstysime, būtina numatyti valstybės lėšas, kad valstybė prisidėtų prie tų dalykų, nes gyventojai turi mokėti už perregistravimą ir panašiai? Arba, trečia, kaip jums atrodo, kas yra atsakingas, kai po lietuvio sportininko pergalės užsienio valstybėje skamba svetimos valstybės himnas, o ne Lietuvos himnas? Aš manyčiau, kad reikėtų kompleksiskai tai spręsti, kai toliau svarstysime šį projektą. Ar jūs sutinkate su tuo?

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Pirmiausia aš tikrai sutinku su ta nuomone, kad tai reikėjo daryti anksčiau. Daug dalykų reikėjo padaryti anksčiau, bet nebuvo padaryta. Dabar ką, galime muštis į krūtinę, kodėl to nepadarėme? Tai galime padaryti. Bet iš tikrųjų vieną kartą reikia šituos dalykus baigti.

Dabar lėšos. Tai mes ir rašome aiškinamajame rašte, kad lėšų turėtų būti numatyta tiek, kaip konsultavomės su ekspertais, tai reikėtų pirmiems metams, tai yra kitų metų valstybės biudžete numatyti 1 mln. eurų tam, kad dalis pinigų būtų skirta Genocido tyrimo centrui, nes jie papildomai dirbtų, sudarinėtų sąrašus, važinėtų po savivaldybes. Ir dalis pinigų eitų tam, ką nutartų Vyriausybė savo posėdyje, kuriuos paminklus ar monumentus reikia pašalinti.

Kolegos, tik vieną dalyką noriu pabrėžti, gal nepasakiau – čia nekalbama apie karių palaidojimus, karių kapų niekas negalvotų ir negali pašalinti be sutarimo su ta valstybe, kuri juos globoja, jeigu tai yra užsienio kariai. Šiuo atveju pagal Ženevos konvenciją kapai liktų.

PIRMININKĖ. A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Kadangi aš irgi pasirašiau po šituo teikimu, noriu pasakyti, kad mane džiugina čia vienas dalykas, kad be Kultūros paveldo departamento nebus naikinami įvairūs paminklai, nes vis dėlto kai kurie net ir sovietinius laikus primenantys paminklai turi išliekamąją vertę, ir chaoso bent šitame projekte neturėtų būti.

Tačiau aš dabar noriu jūsų paklausti, ar yra užfiksuota, kiek paminklų šiandien yra tokių, kuriuos, kaip jūs galvojate, (...), kiek gatvių? Ar yra tokie skaičiavimai? Ačiū.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, ačiū, kad palaikote projektą. Kaip jau sakiau, pagal Genocido ir rezistencijos centro duomenis tokių memorialų turime apie 160, o ideologizuotų paminklų, kurių nėra kapinėse ar prie kapinių, yra kelios dešimtys. Tik tiek galiu pasakyti, tokia informacija, kurią gavau. Bet visi, kurie važiuojame per Lietuvą, matome tuos paminklus netikėčiausiose vietose. Dar įdomiau tai, kad 50 % tokių paminklų yra miestuose, 38 % miesteliuose, tik 11 % kaimuose ir vienas miške. Tokie duomenys.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, prieš kurį laiką netoli namų atsirado tokia Džocharo Dudajevio aikštė. Turbūt jūs puikiai irgi žinote. Kaip jūs

manote, ar ją reikėtų panaikinti, ar kaip, nes tokia nelabai šlovinga praeitis: teko turbūt ne vienam iš mūsų organizuoti, vaduoti iš teroristų pagrobtus lietuvaičius kažkuriuo metu. Ar ji turėtų būti, išlikti pagal jūsų projektą, ar ji turėtų būti keičiama? Ar apskritai reikėtų atsakyti tokiu kaip Džocharo Dudajevo aikštė skverų ir t. t.?

Aš manau, gerbiamas pranešėjau, kad jūs dabar bandote perrašyti istoriją. Pažiūrėkite, kaip atrodo Berlynas. Ar nemanote, kad čia tik tuščias, sakykime, būtent opozicinio laiko užmušinėjimas? Ačiū.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Pradėsiu nuo Prezidento Dž. Dudajevo. Pirmiausia sprendimas pstatyti tam tikrą paminklą ir tą aikštę pavadinti jo vardu buvo priimtas Vilniaus miesto taryboje. Kita vertus, Prezidentas Dž. Dudajevas buvo išrinktas laisvuose demokratiškuose rinkimuose ir to nė karto nepaneigė nė vienas iš Rusijos vadovų.

Kitas dalykas, prezidentas Dž. Dudajevas kaip lygus su lygiu pasirašė susitarimą su Rusijos Federacijos Prezidentu B. Jelcinu, t. y. jis buvo pripažintas legaliu Čėčėnijos Respublikos Ičkerijos vadovu. Kaip susiklostė po to santykiai tarp centro ir periferijos, čia jau yra interpretacijų klausimas ir kiekvienas gali turėti savo nuomonę.

PIRMININKĖ. Klausia J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Gerbiamas kolega, jūs, be abejo, nuo pat Lietuvos nepriklausomybės esate ne tik aktyvus politikas, bet ir vykdomosios valdžios atstovas, buvote ir užsienio reikalų ministras. Klausimas būtų toks: kodėl jūs būtent dabar pasirinkote tą laiką? Aš dabar neanalizuoju turinio, aš analizuoju parinktą laiką. Nedarėte to tada, kai buvote daugumoje, kai galėjote ramiai, drąsiai, atsakingai pasiūlyti ir priimti. O būtent dabar, kai iš esmės lenkų klausimas kažkaip nekabinamas, kai yra kokių nors problemų valstybėje, galbūt dėl to dabar kokio nors kito klausimo nerandama, kai yra slaptų pažymų paviešinimas, daug politinių pavardžių išskyla – vis daugiau ir daugiau. Rezonansinė ir labai rimta tema, ir galbūt tas laikas susijęs su tuo, kad reikėtų nukreipti dėmesį, ir nuo jūsų gal nukreipti dėmesį?

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Aš galiu, kolega, pasakyti tiek. Pirmiausia, kad, kaip jau sakiau kolegai S. Tumėnui, visko vienu metu daryti tikrai tikriausiai niekas nesugeba, tik ponas Dievas. Todėl laikas, kodėl dabar, o ne dabar, aš manau, tas klausimas nėra atsakytinas arba net neįmanoma atsakyti. Bet vieną dalyką galiu pasakyti. Iš tikrųjų mes turėjome pavyzdį, nes bendravome ir su Lenkijos politikais, ir skaitėme jų įstatymą, nagrinėjome, jie jį yra priėmę. Tiesa, ten yra kitas balansas, ten ne centrinė valdžia viską reguliuoja, ne Vyriausybė, bet atiduoda viską savivaldybėms spręsti. Savo atveju mes siūlome šiek tiek kitokią koncepciją, nes mes dabar matome, kad savivaldybės sprendžia tuos klausimus labai skirtingai, ir mes norime juos centralizuoti, norime suvienodinti.

O dėl lenkų klausimo aš nežinau, ar yra Lietuvoje toks lenkų klausimas?

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar motyvai dėl viso. A. Gumuliauskas – už.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Aš visiškai sutinku su kolega S. Tumėnu, kai pasakė, kad tai turėjo įvykti su desovietizacijos dalykais, bet dabar reikia, aišku, po tiek metų daryti darbus. Iš tikrųjų, pavyzdžiui, man važiuojant į Alytų, ten prieš Alytų pamiškėje yra sovietiniams kariams paminklas iš dviejų dalių. Vienas sudegęs, kitas toks dar yra ir jo niekas negriauna. Šitas įstatymas leistų tokį menkavertį kūrinį, sakykim, bent pašalinti iš viešosios erdvės. Tačiau aš dar kartą sakau ir siūlau – balsuoju už dėl to, kad čia kaip papildoma būtų taip pat Istorinės atminties komisija, nes tai yra susiję su šitais reikalais, ir kad tikrai visus klausimus spręstume civilizuotai. Esu priešas to, kai vyksta masinė psichozė ir vyksta masiniai griovimai. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkui. Prieš – J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Išties mes Seime šitoje kadencijoje įsteigėme Atmintinų dienų, atminties komisiją, kuri galėtų nagrinėti šitą ir kitą svarbius aspektus, nagrinėti ramiai, dirbdama, neforsuodama, nepalaikydama kažkokių terminų sutapimo, nes būtent šis elementas yra labai svarbus. Manęs kai kurie rinkėjai klausia, kodėl rezonansinių temų atsiranda tada, kai valstybėje yra paviešinta kažkokia skandalinga informacija? Vėlgi pakartosiu atsakydamas: gal-

būt dėl to, kad būtų nukreiptas dėmesys, kad nagrinėtų būtent šiuos klausimus dabar, kai reikia išaiškinti liustracijos klausimą, reikia išaiškinti, kokie žmonės prisidėjo prie viso sovietizavimo ir blogio, kuris atsirado per visą mūsų istoriją, ar tie žmonės nėra dabar išlaptinti ir ar nėra jais pasinaudota. Gal būtent tam reikėtų skirti dėmesį? Galbūt reikėtų skirti dėmesį, kaipgi mums išaiškinti tą skandalingą informaciją, VSD pateikiamą informaciją, kad valstybė skaidriai eitų toliau, vieni kitais pasitikėtų, kad nebūtų politikai korumpuoti, kad nebūtų politikai valdomi koncernų ar kitų asmenų? O gal tie kiti asmenys susiję su kitų valstybių kažkokiomis tarnybomis? Būtent dėl to reikėtų dėmesį skirti čia.

O dabartinis šitas klausimas – virs, aišku, aistros ir dėl to, kad ne laikas, o minėta komisija galėtų ramiai dirbdama nagrinėti šitą ir daug kitų klausimų. Manau, kad taip ir bus, todėl aš balsuoju prieš. Ačiū.

PIRMININKĖ. Balsuojame.

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 46, prieš – 7, susilaikė 24. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos, papildoma – Valstybės istorinės atminties komisija. Numatomas svarstymas rudens sesijoje.

16.53 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1655 (pateikimas)

Dar vienas darbotvarkės 2-9 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labas vakaras. Aš gal pradėsiu nuo konteksto. Konstitucijos 139 straipsnis sako, kad „Lietuvos valstybės gynimas nuo užsienio ginkluoto užpuolimo – kiekvieno Lietuvos Respublikos piliečio teisė ir pareiga.“ Mūsų Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme teigiama, kad „Lietuvos gynybinė galia grindžiama: tautos apsisprendimu ir pasiryžimu priešintis kiekvienam užpuolimui; kariuomenės ir jos aktyviojo rezervo parengtimi ir apginklavimu; piliečių pasirengimu visuotiniam ginkluotam ir neginkluotam pasipriešinimui bei pilietinei gynybai.“

Nuo konteksto einu prie labai konkrečių dalykų. Nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. pagal mūsų įstatymą šauliams, ne jaunesniems kaip 18 metų, ir kariams savanoriams ar kito aktyviojo rezervo kariams, išlaikusiems reikiamus egzaminus ir gavusiems leidimą turėti ginklą, leidžiama asmeninėmis lėšomis šaulio ar kario savanorio tarnybai B ir C kategorijų ginklus ir šaudmenis įsigyti ir taip prisidėti prie valstybės gynybinės galios stiprinimo.

Atsižvelgdamas į tai ir suvokdamas, kad gynyba yra mūsų visų nacionalinio saugumo interesų prioritetas, siūlau nustatyti, kad šauliai ir kariai savanoriai galėtų susigražinti gyventojų pajamų mokesčio dalį už išlaidas, patirtas įsigyjant šaulio ar kario savanorio tarnybai B ir C kategorijų ginklus ir jų šaudmenis bei amuniciją. Tai būtų rimtas įnašas į mūsų valstybės gynybinio potencialo stiprinimą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui už pateikimą. Jūsų nori paklausti šeši Seimo nariai. Pirmasis – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Galimi du variantai. Vienas dalykas – mokestinė lengvata, kitas dalykas – parama, tarkime, įtraukiant per tam tikrą sistemą, per tam tikrą programą, padėti įsigyti ginklus. Bet vėlgi klausimas, kodėl tik ginklus, nes iš tikrųjų šaunamajam ginklui laikyti reikia tam tikros vietos, kuri turi būti įrengta, ir ji nėra pigi. Kodėl to nesiūlote? Ar nemanote, kad vis dėlto programa labiau paskatintų įsigyti ginklus ir iš tikrųjų įsirengti laikymo vietas?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš gal iš karto atsakysiu, kad šitame projekte kalbama ne tik apie ginklus, bet ir apie šaudmenis bei visą amuniciją. Tai visas paketas – tai vienas dalykas. Diskusijų, kaip tai geriausiai padaryti, kaip paskatinti žmones investuoti savo pinigus, motyvuoti, kad jie prisidėtų prie gynybos, be abejo, yra įvairių. Yra ši mano iniciatyva. Yra kita – visuomenininkų iniciatyva gauti galimybę įsigyti kariuomenės ginklų prieinamomis kainomis. Yra toks variantas.

Variantų yra, bet mes, pradėdami svarstyti šitą klausimą, iš esmės variantus galėtume išklausyti, atlikti tam tikrus klausymus. Šitai idėjai pritarė ir dabartinis krašto apsaugos ministras

ponas R. Karoblis, aš esu apie tai su juo kalbėjęs ir klausęs oficialiai mūsų komiteto posėdyje. Variantų yra visokių, bet einant šiuo keliu galbūt atsiras ir kitokių, dar labiau apgalvotų sprendimų.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aišku, mes suprantame, kad tai būtų daugiau simbolinis ženklas, nes lėšos, kurios būtų kompensuojamos per visą Lietuvą, kaip sakoma, 20 tūkst., iki 20 tūkst. eurų, nėra valstybei ypatingo dydžio. Tačiau kokie galbūt galėtų būti papildomi žingsniai, juk tiems savanoriams, šauliams reikia įsigyti ne tik ginklą – reikia uniformos, reikia daugelio dalykų, kas paskatintų juos normaliai dalyvauti tų organizacijų veikloje? Gal reikėtų dar ko nors papildomai?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Iš tikrųjų šiame projekte yra paketas, tai ne tik ginklas – yra šaudmenys, yra amunicija, galbūt galima galvoti ir apie ką nors daugiau, bet iš esmės pavyzdys būtų toks. Dabar koks nors B ar C kategorijos ginklas (vidutinis) gali kainuoti 1 tūkst. ar 1 tūkst. 500 eurų. Tai įsivaizduokime, kad mes kalbame apie lengvatą, kuria būtų gražinta apie 150–200 eurų. Žmonėms, šauliams, tai tikrai būtų rimta paskata. Šauliai yra tikslinė grupė.

Jūs teisus, kol kas tą leidimą turėti, įsigyti ginklą... kol kas mes kalbame apie 150–200 žmonių, tai nėra dideli kiekiai. Bet iš tikrųjų šaulių judėjimas Lietuvoje stiprėja, prisiminkime prieškarinio tradicijas, prisiminkime, kiek tos šaulių tradicijos po to padėjo mums rezistencijos kovose. Manau, kad tokia kultūra yra labai geras dalykas, pozityvus dalykas ir reikėtų tiesiog ta linkme judėti.

PIRMININKĖ. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjas, iš tikrųjų keista, pavadinate kultūra. Militarizavimasis ir ginklavimasis – tai kultūros dalies formavimas, jūsų nuomone, ką tik nuskambėjo paskutinis jūsų sakiny.

Be abejo, yra organizacijų, svarbių Lietuvoje organizacijų, bet kodėl pasirenkamas toks kelias individualiai kažkam kompensuoti dalį išlaidų, kurias patirs įsigydami ginklą. Šauliai yra skirtingų amžiaus grupių, kaip aš suprantu, organizacija. Nuo 18 metų, jauniems žmonėms, kuriems dar asmenybės paieška, įteikti ginklą – jūsų manymu, ar nebus tokia situacija, kokią dabar girdime iš žiniasklaidos, kaip Amerikoje, kur galima įsigyti ginklus? Kita vertus, ar vis dėlto nereikia pačioje savanorių organizacijoje... tegul turi savanoriai savanoriams ir aktyviesiems rezervo kariams kariuomenė ginklus, nes tam jie ir yra aktyvusis rezervas, kad pakviesti dalyvauti mokymuose ar kažkokiam reikalui esant...

PIRMININKĖ. Prašom klausti.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ir Šaulių organizacija taip pat. Čia reikia galbūt organizacijai, o ne individualiai kam nors išdalinti ir leisti, ir paskatinti pirkti ginklus?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Dėl karių savanorių atsakysiu. Iš tikrųjų, kadangi yra įstatymo nuostata, kai eina šauliai ir kariai savanoriai pagal tą, kad jie turi teisę dabar įsigyti ginklą, tai jie eina kartu, bet reikia turėti galvoje, kad kariams savanoriams turbūt mažiau reikės, nes jie turi tarnybos vietose tų ginklų. Aš manau, kad jie nebus ta grupė, kuri labai smarkiai į tai investuotų. Bet dėl šaulių turėkime galvoje (atsakau į klausimą, kodėl, būtent jiems), kad ši lengvata prisideda prie mūsų viso nacionalinio saugumo klausimo, tai yra mūsų visų klausimas, tai yra viešojo intereso klausimas. Tai nėra kokios nors grupės preferavimas. Tie žmonės, turėdami ginklą, turėdami suvokimą, gins ir jus, ponias Rita, ir mus, ir panašiai. Tai tokia yra visa logika. Turbūt čia ir yra atsakymas, kad ta grupė neturi savo kokių nors asmeninių interesų, grupinių interesų, ta grupė kelia sau misiją ginti Lietuvą. Tai turbūt iš karto pakeičia... ir atsako į tą klausimą, kodėl būtent ši grupė. Tai yra tie žmonės, kurie saugo Lietuvą.

PIRMININKĖ. Klausia A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš manau, kad didelė grupė yra ir kitų asmenų, medžiotojų, kurie irgi lygiai tokį patį interesą turi grėsmės atveju – ginti mūsų valstybę. Jie turi nemažą dalį ir praktikos, ir naudojasi tos pačios kategorijos ginklais, bet tokios lengvatos neturi. Labai keistai atrodo jūsų skaičiavimai, nes jūs siūlote ne tik ginklams lengvatą suteikti, bet ir amunicijai. Mes žinome, kad yra treniruotės ir amunicija labai greitai išsenka. Suskaičiuoti, kiek tai kainuos valstybei, yra sudėtinga. Kai asmeniškai aš anksčiau buvau aktyvus sportininkas, tai per metus iššaudydavau apie 10 tūkst. šovinių. Jei šaulys stengsis turėti kvalifikaciją, jis iššaudys ne ką mažesnę kiekį šovinių.

Kitas klausimas, kaip kontroliuosime? Ar tas šaulys, turėdamas lengvatą, paskui nepardavinės tų šovinių kitiems, kurie turi leidimus kaip medžiotojai, bet neturi lengvatos?

Ir dar paskutinis klausimas. Ar jūs pats nepriklausote kuriai nors iš šių organizacijų?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū už klausimą. Tikrai nepriklausau, galbūt, deja, nepriklausau, todėl teikdamas šį projektą ir nepasitelkiau kolegų, kurie priklauso toms organizacijoms.

Dėl medžiotojų. Iš tikrųjų reikia galvoti, ir rimtai galvoti, ieškoti būdų, kaip ir šias struktūras įtraukti į tą visą gynybos koncepciją. Bet yra vienas esminis skirtumas: šaulių dabar pagal naują tvarką labai stipriai sustiprinta patikimumo patikrinimo procedūra. Kitaip tariant, šauliai tai perėina, medžiotojams kol kas tai negalioja. Tai turėkime galvoje. Jeigu visi medžiotojai sutartų, kad norėtų pereiti, manau, kad tai palengvintų visus tuos dalykus.

Dėl skaičiavimų, natūralu, be jokios abejonės, tai yra gana lankstus dalykas, bet bet koku atveju, ar pridėsime tą, ar ką kitą, tai nebus ta milžiniška suma, kuri galėtų kirsti per biudžetą, ypač turėkime galvoje, kad mes kalbame apie Lietuvos gynybą ir nacionalinį saugumą.

PIRMININKĖ. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Padėkime, čia daugiausia jauni žmonės, jauniems žmonėms kiekvienas euras yra tam tikras iššūkis. Jeigu ruošiasi gynybai, ruošiasi ginkluotis, tai čia būtų teigiamas dalykas, bet galvoju, kad vis tiek reikėtų dar praplėsti, ką dar galima kompensuoti, nes jam reikės įsirengti tam tikrą saugyklą, seifą, kur laikys šiuos ginklus ir šaudmenis. Čia nebūtų didelė suma, bet būtų tam tikra pagalba. Supraskime, mūsų jaunieji savanoriai, šauliai pinigų daug neturi. Ką jūs galvojate apie išplėtimą tos pagalbos, kad būtų daugiau?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Be abejo, gerbiamas Kazy, iš tikrųjų labai gera mintis. Manau, svarstymo metu mes galėtume apibrėžti sąrašą tų funkcijų, kurios galėtų būti remiamos tokiu būdu.

Aš dar baigdamas, kadangi galbūt atsakiau ne į visą gerbiamos Ritos klausimą dėl militarizacijos. Buvo užsiminta ir dėl tų visų panaudojimo, tai turėkime omeny vieną labai svarbų dalyką, ne ginklai žudo žmones, o žmonės žudo žmones. Tai yra ne... Žinote, dažniausiai nelegaliais ginklais. Turėkime tai galvoje, nelegaliais ginklais, o čia viskas kaip tik išskaidrintų mums visą procesą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Atsakėte į visus klausimus.

Dabar motyvai dėl viso. A. Anušauskas – už.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, siūlau pritarti, nes tai logiškas tęsinys tų teisės aktų, kurie buvo priimti praeitoje kadencijoje. Mes prisiminkime, kad porą metų diskutavome dėl teisės suteikti šauliams galimybę pagal įstatymą įsigyti ginklą šaulio tarnybai, o ne medžioklei, savigynai ar dar kokiai nors sportinei pramogai. Tas įstatymas galiausiai atsirado. Jau tuo metu buvo diskutuojama apie tai, kad kitas žingsnis turėtų būti, nes kalbama apie krašto gynybą, apie svarbesnius reikalus, negu koks nors gražus laisvalaikio praleidimas gamtoje medžiodant žvėris. Šiuo atveju aš vis dėlto siūlau ramiai pritarti ir rimtai apsvarstyti jau komitetuose, kaip būtų galima patobulinti šį įstatymą, jei dar lieka kokių nors klausimų.

PIRMININKĖ. K. Mažeika – prieš.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Aš ne tiek esu prieš, bet noriu pasakyti, kad man, kaip šauliui, kaip medžiotojui, tikrai dar nesu rezervo karys, kuris galėtų būti susijęs ir suinteresuotas, skamba populistiskai ir pasakysiu, kodėl. Todėl kad pirmiausia kalbame apie tokius nepamatuotus skaičius. Nežinome, kiek gali kainuoti. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas turbūt puikiai žino, kokia situacija šiandien yra būtent rezervo karių atveju, kai turi gražinti savo karinę aprangą po tarnybos, kai taip pat savanoriai turi pirkti įrangą iš savo pinigų. Tai šitos dvi grupės, kurios jau yra parengtos, profesionalai, šiandien nepakankamai yra aprūpintos ir matome didelius trūkumus. Mes norime lyg ir pasiekti gerą tikslą, bet tada turime medžiotojus, kurie patys galbūt prisidėtų. Buvo prasitarta truputį, kad galbūt kelkime jų motyvaciją, integruokime juos, kurie galėtų tikrai ir turima įrangą, modernia įrangą prisidėti prie krašto gynybos. Galbūt einama ne tuo keliu. Man tikrai šiuo atveju kyla daug abejonų ir klausimų. Manau, yra per anksti teikiamas projektas. Galbūt reikėtų pirmiau gerai išdiskutuoti ir tarp tų pačių šaulių atlikti tam tikrus tyrimus, apklausas tarp medžiotojų, išsiaiškinti lūkesčius pačios organizacijos, nes, kaip supratau, kolega pats nepriklausote organizacijai. Tai vien tai jau yra didelės abejonės. Aš tikrai

šiuo atveju susilaikau ir norėčiau tikrai gilesnės analizės, platesnių diskusijų. Kolegos, kviečiu susilaikyti ir kitus.

PIRMININKĖ. Balsuojame.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 30, prieš – 3, susilaikė 41. Po pateikimo nepritarta.

Taigi alternatyvus balsavimas. Kas už tai, kad atmestume projektą, balsuojate už, kas už tobulinimą, balsuojate prieš.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 35, prieš – 39. Gražinta iniciatoriams tobulinti.

Replika po balsavimo – L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš šiek tiek nustebau dėl gerbiamojo komiteto pirmininko komentaru. Pats būdamas šaulys turbūt žino šaulių nuotaikas. Ne kartą buvo išsakyta parama šitai idėjai ieškant įvairių receptų. Man buvo labai keista. Ir dar keisčiau nuskambėjo jūsų mintis, kad tai yra problema, kad aš nesu tos organizacijos narys ir pristačiau šitą projektą. Būtų keisčiau, jeigu aš būdamas organizacijos narys pristatinėčiau šitą projektą. Tada galėtumėte atsiversti įvairius Statuto straipsnius ir pakritikuoti. Turėkite galvoje.

PIRMININKĖ. K. Mažeika. Jūs irgi norite replikuoti? Prašom.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Aš tikrai noriu kolegai pasiūlyti prieš teikiant pataisytą įstatymo projektą, patobulintą, dar kartą pamatuoti tuos skaičius, pasitarti ne tik su šauliais, bet ir su medžiotojais, ir su savanoriais, su rezervo kariais ir įvertinti bendrą problematiką. Mes kalbame apie tai, kaip įtraukti kuo daugiau žmonių, o ne išskirti vieną grupę, lyg ir gauti sau palankumo ir užsidėti pliuselį. Aš kviečiu žiūrėti truputį plačiau.

PIRMININKĖ. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Nekrošius. Dar R. Tamašunienė, replika.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Aš pirmiausia norėjau pasidžiaugti, kad vis dėlto pacifistinės nuotaikos šiandien nugalėjo. Kadangi įstatymas gražintas iniciatoriui tobulinti, aš galvoju, jis pagalvos ir pateiks įstatymą, pavyzdžiui, kaip kompensuoti brangius muzikos instrumentus jauniems, talentingiems žmonėms, kurie negali įsigyti, ir tada mokesčių dalis būtų kompensuojama. (*Plojimai*)

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Nuomonės visos išsakytos. Kviečiu Seimo Pirmininką į tribūną pristatyti savaitės, prasidedančios gegužės 21 diena, posėdžių darbotvarkę ir ją patvirtinti. Prašom.

17.12 val.

Seimo savaitės (2018-05-21–2018-05-25) – 2018 m. gegužės 22 d. (antradienio) ir 24 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, Seniūnų sueiga svarstė, pritarė darbotvarkei. Galiu kai kuriuos *štrichus* darbotvarkės pasakyti, kad labai daug... Pradėsiu nuo to, kad paminėsime „Vesna“ 70-ies metų sukaktį. O toliau yra labai daug Lietuvos Respublikos Vyriausybės teiktų projektų, kurie dabar bus svarstymo stadijoje, ir ministrai pristato. Toliau išskirtinis toks dalykas, kad bus pateikta kandidatūra VTEK'o pirmininko vietai užimti. Diskusija apie aktualius moterų teisių klausimus, kuri buvo nukelta ir išplėstas pasisakančiųjų ratas. Vyriausybės pusvalandis. Toliau. Labai daug projektų, atėjusių iš Vyriausybės, pateikimų, pateikia ministrai. Toliau. Išskirtinis, gal reikėtų pasakyti, Lietuvos žmonėms, 500 tūkst. įdomus įstatymas, tai yra žvejų mėgėjų laisvė, arba Žuvininkystės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymas. Pateiks K. Mažeika.

Toliau – Lietuvos Respublikos Vyriausybės projektų priėmimas kitą dieną, t. y. ketvirtadienį. Vėl sugrįšime prie Mecenavimo įstatymo, Jaunimo politikos pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto. Vyriausybės valanda. Bus skirta visa valanda pokalbiui. Labai svarbus Medžioklės įstatymas, kuris buvo rengtas pusantrų metų, ir K. Mažeika jį galų gale pristatys, ir kiti geri projektai.

PIRMININKAS. Dėkojame už pristatymą. Klausiti niekas neužsirašė. Galime bendru sutarimu pritari darbotvarkei? Ačiū, pritaru.

17.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2147 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Grįžtame prie pagrindinės darbotvarkės. Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2147. Pranešėjas – A. Kupčinskas. Prašom.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Labas vakaras, kolegos. Prašau jūsų įrašyti į pavasario sesijos darbų programą du įstatymų pakeitimus, t. y. Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 14, 16 ir 23 straipsnių pakeitimą ir Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 35 straipsnio įstatymo pakeitimą.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Klausti užsirašė J. Jarutis, tačiau salėje jo nematau. V. Simulikas. (*Šurmulys salėje*) Matau, grįžo, iš pradžių V. Simulikas, paskui Jonas paklaus.

V. SIMULIK (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs įtraukėte vieną iš projektų, dėl kurio praeitoje kadencijoje buvo priimtas sprendimas po Vyriausiojo administracinio teismo nutarties, kai visuomeniniai rinkimų komitetai buvo įgiję teisę turėti savo pavadinimą, savo veidą. Šiuo atveju jūs norite įdiegti, kad likus metams iki savivaldos rinkimų būtų pakeista situacija. Negalėčiau aš pritarti, nes teismas jau pasisakė.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ne visai taip yra, nes mes kalbame būtent apie du skirtingus juridinius vienetus: apie rinkimų komitetus ir apie asociacijos, kurios veikia trejus metus ir devynis mėnesius ir dubliuoja tuos pačius pavadinimus, taigi savotiškai interpretuoja ir dubliuoja tą pačią veiklą. Šiuo atveju kai kurie politiniai judėjimai naudojami ta įstatymo spraga, nes veiklą vykdo visuomeninės asociacijos pagrindu, o vėliau, likus 85 dienoms iki rinkimų, virsta rinkimų komitetais ir įgyja tam tikrą pranašumą prieš politines organizacijas.

PIRMININKAS. Klausia J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Aš nebe.

PIRMININKAS. Atsisakote. Kolegos, pritariame po pateikimo? Ačiū, pritarta. Svarstymas. Niekas neužsirašė. Pritariame po svarstymo? Pritarta.

Priėmimas. Balsuojame. (*Balsai salėje*) Tuoj, minutėlę, įjungs. Balsuojame.

Balsavo 71 Seimo narys: 34 – už, prieš – 21, susilaikė 16. Deja, nepristatysime.

Replika po balsavimo – V. Simulikas.

V. SIMULIK (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Aš gerbiamo buvusio mero, kolegos noriu atkreipti dėmesį. Jeigu tvarkinga asociacija – ji tvarkingai registruojasi, tvarkingai deklaruoja savo sąrašus, viskas yra tvarkinga, o jūs norite iš jų atimti jų veidą, jų pavadinimą ir neleisti savivaldybių rinkimuose... Aš nešneku apie parlamentą – parlamento rinkimuose neturi teisės dalyvauti. Tai jūs norite atimti veidą iš tų, kurie yra tvarkingi?

PIRMININKAS. Matau, dar pats iniciatorius, autorius.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, man tikrai gaila, kad jūs atimate teisę net apie tai diskutuoti. O mes visi žinome, kad teoriniu lygmeniu visi turėtų pateikti ataskaitas, negalėtų gauti juridinio asmens paramos ir t. t. Bet man gaila, kad, atrodo, Valstiečių ir žaliųjų partija tiesiog aptarnauja regioninius, visuomeninius komitetus ir patys nėra savarankiški, todėl net bijo leisti pateikti įstatymo pakeitimo nuostatas, kuriomis būtų suvienodintos galimybės tiek politinėms partijoms, organizacijoms, tiek ir rinkimų komitetams, kurie ir vykdo tam tikrą chameleoniską veiklą trejus metus devynis mėnesius, paskui virsta rinkimų komitetais. Labai gaila, kad neleidžiate net pateikti įstatymo pakeitimo. Tai tik parodo, kad viena partija aptarnauja regioninius rinkimų komitetus. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip pat norėtų M. Puidokas ir paskui P. Urbšys.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Neveikė aparatūra, prašau įskaityti mano balsą prieš.

PIRMININKAS. Supratome, dėl protokolo – prieš. Povilai.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiamas kolega, kalbėdamas apie visuomeninį rinkimų komitetą ir kad valstiečiai aptarnauja juos neleiddami pateikti, jūs nesate visiškai tikslus, nes būtent aš, kaip vie-

nas iš visuomeninių rinkimų komitetų, raginu leisti jums pateikti. Bet šiuo atveju Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga aptarnauja ne komitetus, o demokratiją. O jūs kažkodėl perėmėte Komunistų partijos mąstyseną apie tai, kas yra partija ir partokratinis valdymas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Išsakytos visos nuomonės.

17.20 val.

Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2143 (pateikimas)

Pereiname prie kito klausimo – Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2143. Pranešėjas – A. Kupčinskas. Prašom.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Yra siūlomas įstatymo 35 straipsnio pakeitimas, kad, registruojant rinkimų komitetą, jis gali būti toks pats, kaip ir Juridinių asmenų registre įregistruotų juridinių asmenų pavadinimai.

Beje, P. Urbšiu noriu pasakyti, kad nei komjaunuolis, nei komunistas nebuvau, skirtingai negu kai kurie jūsų frakcijos nariai. Tiesa, jau nebe jūsų frakcijos. Mano mąstymas tikrai yra pažangesnis negu jūsų...

PIRMININKAS. Jau pristatėte, kaip supratau, projektą. Taip? Jūsų pirmasis paklausti norėtų A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Mes žinome, kad politinėse kampanijose dažnai naudojamas klonų pagalba kartais pateikiant rinkimų sąrašuose arba tų pačių, arba labai panašių pavardžių žmones, kur nors greta imituojant, kad tai yra tie patys. Vis dėlto kaip jūsų siūlymas pakeistų šią situaciją, nes, kaip žinome, iš pradžių mūsų įstatymuose, sakyčiau, gana silpnai reglamentuojami ne tik visuomeninių judėjimų pavadinimai, bet ir finansavimo klausimai, nes partijos negauna finansų iš kokių nors įmonių, koncernų, tačiau visuomeniniai judėjimai naudojami jų parama? Šitoje situacijoje kas nors pasikeistų, ar tiktai pavadinimo klonų klausimas?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Iš tikrųjų pirmiausia tai negalėtų asociacijos, kurios veikia kaip nevyriausybinės organizacijos. Jų paskirtis nėra eiti į valdžią, bet jų pagrindinė paskirtis yra teikti pasiūlymus valdžiai, kontroliuoti valdžią iš apačios. Tuo tarpu kai kurie susiję asmenys pradžioje veikia kaip visuomeninės organizacijos, gali gauti juridinių asmenų paramą, skirtingai negu politinės organizacijos. Bet aš net ir užkulisiuose išgirdau tokį įdomų siūlymą, kad visuomeniniai komitetai, rinkimų komitetai, laimėję atitinkamai vietų ar peržengę 3 %, taip pat galėtų tikėtis, pavyzdžiui, Vyriausiosios rinkimų komisijos dotacijos priklausomai nuo gautų vietų, kaip ir partijos, kad neliktų tokios spragos, kad patys visuomeniniai komitetai veikia trejus metus devynis mėnesius, o paskui virsta rinkimų komitetais ir prieš tai naudojami to įstatymo spraga, kad gali gauti juridinių asmenų paramą, kai partijos negali. O paskui jau, aišku, rinkimų komitetai įgyja tokias pačias galimybes kaip ir partijos ir yra vienodai atitinkamai kontroliuojamos. (*Balsas salėje*)

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Aš, aišku, nieko prieš, kad pristatomas klausimas, bet prieš tai mes balsavome už nutarimą, kur pranešėjas buvo įtraukęs du savo projektus ir mes... Ne mes, aš čia pritariu, bet kiti kolegos nepritarė, kad būtų įtrauktas į darbų programą. Mes svarstome klausimą, kuris nėra įtrauktas į darbų programą...

PIRMININKAS. Jau dabar pastebėjome klaidą ir kaip tik norėjome nutraukti pristatymą, nes šiek tiek kitaip buvo pažymėtas, tai atsiprašau. (*Balsai salėje*) Stengsiuosi kitą kartą nedaryti tokios klaidos.

17.24 val.

Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 25, 41, 66, 70, 84, 97, 127, 132, 133, 138, 143, 144, 153 ir 161 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1781 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 įvairių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1781. Pranešėjas – S. Šedbaras. Prašom.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Dėkoju. Gerbiami kolegos, šitas projektas yra jau mūsų visų patvirtintoje šios sesijos darbų programoje. Jis yra parengtas bendradarbiaujant su Vyriausiuoju administraciniu teismu, jo naujuoju pirmininku. Šiek tiek susijęs ir su tuo, kad nuo Naujųjų metų funkcionuoja jau kitokia ir administracinių teismų sistema. Kaip žinote, vietoj penkių pirmos instancijos administracinių teismų liko tik du. Čia yra pakoreguoti kai kurie Administracinių bylų teisenos įstatymo straipsniai, kurie yra susiję ir su bylinėjimosi išlaidų paskirstymu, priteisimu kitokia tvarka, taip pat dėl apeliacinio skundo padavimo. Anksčiau buvo galima tiesiogiai Vyriausiajam administraciniam teismui, dabar, kaip ir civiliniame procese, tik per sprendimą priėmusį teismą, kad būtų greičiau, kad nebūtų vilkinamas laikas. Taip pat yra kai kurios nuostatos dėl užtikrinimo priemonių taikymo, tikslinami terminai, per kuriuos galima atlikti tam tikrus procesinius veiksmus.

Štai tokie daugiau procedūriniai dalykai, kurie reikalingi teismui. Prašyčiau pritarti. Svarstysime komitete.

PIRMININKAS. Niekas klausti neužsirašė. Taip pat ir dėl motyvų. Gal galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Siūlytė balsuoti? Balsuoti. Gerai, balsuojame.

Balsavo 58 Seimo nariai: už – 53, prieš – 1, susilaikė 4. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomo niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

17.27 val.

Civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymo Nr. X-1702 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-534 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1782, Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 24, 37, 40, 44, 56, 59, 67 ir 71 straipsnių pakeitimo ir papildymo 51¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1783, Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 2, 6, 7, 9, 11, 14, 15, 18, 23 straipsnių ir šeštojo skirsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 27¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-730 1 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1784 (*pateikimas*)

Kitas klausimas – Civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymo Nr. X-1702 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-534 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1782. Kartu ir lydymieji. Pranešėjas – S. Šedbaras. Pateikimas.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tai irgi projektas, kuris jau buvo įtrauktas į sesijos darbų programą. Taip pat parengtas kartu su Vyriausiuoju administraciniu teismu.

Kaip žinote, mes jau esame priėmę visą, pasakysiu trumpai, mediacijos koncepciją, mediacijos modelį, tačiau jis taikomas civilinėms byloms. Šiuo atveju administraciniai teismai taip pat norėtų tose bylose, kuriose galima surasti sutarimą žmogaus su valstybe, taikyti mediacijos taisykles ir teisminę mediaciją.

Šito paketo visų pirma pagrindinis įstatymas yra mediacijos arba Civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymas, kuris yra papildomas galimybe taikyti mediaciją administracinėse bylose. Be jokios abejonės, su tuo susijusios pataisos Administracinių bylų teisenos įstatymo ir Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo. Čia koreguojama. Jeigu taikai mediaciją, gauni pagalbą, bet kartu yra tam tikros papildomos garantijos žmogui, kuris sutinka sudaryti taikos sutartį ir administraciniame procese. Taip trumpai būtų plečiama mediacija.

Žinau, kad šiomis dienomis tuo labai susidomėjo ir Administracinių ginčų komisija, ir Mokestinių ginčų komisija, galbūt kartu arba atskirai bus plečiama mediacijos galimybė ir ikiteisminiame ginčų nagrinėjime.

PIRMININKAS. Dėkojame už pristatymą. Klausti niekas neužsirašė. Dėl motyvų – taip pat. Gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Ačiū, pritarta.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas dėl visų. Papildomų niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje. Bendru sutarimu? Bendru sutarimu. Ačiū, pritarta.

17.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIII-123 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savivaldybių prevencijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2120 (pateikimas)

Liko rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIII-123 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savivaldybių prevencijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2120. Pranešėjas – R. Šarknickas. Pateikimas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kolegos, komisijos vardu pristatau Seimo nutarimo projektą dėl Savivaldybių ir smurto prevencijos komisijos nuostatų pakeitimo. Nutarimo projekte komisijos nuostatai papildyti žodžiu „smurto“ ir „smurto prevencijos tikslais“, nes ankstesni komisijos nuostatai buvo patvirtinti, kai komisijos pavadinimas buvo Savivaldybių prevencijos komisija. Tai techninis...

PIRMININKAS. Klausiti niekas neužsirašė, dėl motyvų taip pat. Gal galime bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai. Sveikatos reikalų komitetas, rodos. Papildomų niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti gegužės 29 dieną. Bendru sutarimu pritarta. Ačiū.

17.30 val.

Seimo narių pareiškimai

Liko Seimo narių pareiškimai. Kiek žinau, A. Kubilienė yra užsirašiusi. Prašom.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, vakar Seimo Etikos ir procedūrų komisija bendru sutarimu priėmė sprendimą, kad aš nepažeidžiau Valstybės politikų elgesio kodekso nuostatų, taip pat rekomendavo dėl galimo šmeižto ir asmens duomenų atskleidimo kreiptis į teisės saugos institucijas. Kovo viduryje iš tos pačios tribūnos buvo išsakyta daug netiesos mano atžvilgiu, todėl, turėdama tokią teisę ir jausdama pareigą, noriu jums detaliau paaiškinti visą situaciją ir paneigti tikrovės neatitinkančius teiginius.

Jau beveik 30 metų gydausi Santaros klinikų Šeimos medicinos centre, tai yra tiek, kiek dirbau šioje ligoninėje, iš esmės nuo pat pradžių šio centro įkūrimo. Antra vertus, jis yra šalia mano namų, keletas minučių kelio.

Šių metų kovo 5 dieną, pirmadienį, susirgau, kreipiausi į šeimos gydytoją, tačiau ketvirtadienį, atsiradus papildomiems simptomams, norėjau užsiregistruoti pirmadieniui. Registruojantis buvo pasakyta, kad paskirtas laikas yra kovo 12 diena. Noriu atkreipti dėmesį į tai, kad registruotojė visada pasako datą ir pasako, ar bus gydytoja, ar bus gydytoja rezidentė. Taigi jau tada aš buvau informuota, kad mano gydytoja atostogaus, todėl mane apžiūrės gydytojas rezidentas. Tai nėra pirmas kartas, kai gydausi pas gydytoją rezidentą, tai galima patikrinti pasižiūrėjus į mano ambulatorinę kortelę.

Atvykau laiku pas gydytoją, laukiau. Gydytoja rezidentė iš kabineto išeidavo kviesti pacientų, buvo nuėjusi iki registratūros, taigi aš tikrai žinojau, kad gydytoja rezidentė mane priims ir kad dirba gydytoja rezidentė.

Kai visi išėjo iš kabineto, aš buvau paskutinė, nes manęs nekvieta, užėjau. Gydytoja rezidentė paklausė, kas aš tokia ir ko norėčiau. Pasakiau, kad aš esu pas jus, gydytoja, pasakiau savo pavardę, ji pasižiūrėjo į sąrašą ir informavo mane, kad aš pas ją neužregistruota.

Kadangi tai jau buvo trečias kartas per labai trumpą laiką, šios registratūros klaida, nelaukdamas pirmos valandos, kreipiausi į registratūrą ir paklausiau, kada aš užregistruota. Registratojė iš pradžių pasakė, kad aš visiškai neužregistruota, po to surado, kad kovo 9 dieną. Tada pasakiau, kad taip dirbti negalima ir kad tai jau yra trečias kartas, kai aš nesu užregistruojama arba klaidingai užregistruojama, ir anksčiau man buvo aiškinama, kad yra priimami nauji darbuotojai, todėl atsiranda šių klaidų.

Noriu pabrėžti, kad registratūros darbuotoja nesiūlė jokio gydytojo pavardės, jokio rezidento pavardės, nesiūlė ir apžiūros datos. Reikia atkreipti dėmesį į tai, tiesiog po šio pasakymo, kad

taip dirbti negalima, aš tiesiai nuėjau į administraciją ir net nebuvo laiko registratorei man to pasiūlyti.

Mano įsitikinimu, kiekvieno piliečio pareiga yra pranešti atsakingiems asmenims apie tam tikras negeroves, ypač kai jos yra ne vienkartinės, o sisteminės. Visa tai padariau labai mandagiai. Atėjus į administraciją, jau koridoriuje mane pasitiko laikinasis vadovas J. Raistenskis. Jis kalbėjo telefonu. Spėjau, kad jam buvo skambinama iš registratūros. Vadovas pasakė, kad manęs negali priimti savo kabinete, nes jo kabinete dirba mano atsiųsta komisija. Paaiškinau, kad Sveikatos reikalų komitetas nesiunčia jokių komisijų. Su tuo nenorėjo sutikti vadovas ir pravėręs kabineto duris parodė ten esančius žmones. Aš pažinau, kad tai yra Sveikatos apsaugos ministerijos Antikorupcijos skyriaus darbuotojai ir paaiškinau laikinajam vadovui, kad tai ne Sveikatos reikalų komiteto siųsta komisija, o Sveikatos apsaugos ministerijos. Tada perėjome į Santaros klinikų direktorės medicinai ir slaugai D. Jankauskienės kabinetą, kuris yra priešais. Jai mandagiai papasakojau visą situaciją apie pasikartojančias centro registratūros darbuotojų klaidas ne tik registruojant, bet ir painiojant kabinetus. Iniciatyvą iš laikinojo vadovo J. Raistenskio perėmė D. Jankauskienė ir iš esmės ligoninės laikinasis vadovas kitą laiką liko tik stebėtojas. Man susidarė įspūdis, kad faktinis ligoninės vadovas yra D. Jankauskienė. Ji klausė, nieko papildomai neklausinėdama, bet pradėjo skambinti registratūros darbuotojams, V. Kasiulevičiui, skyriaus vedėjai. Skambino ilgai, tačiau keista, niekas jai neatsiliepė, nors darbuotojų registratūroje buvo. Tada pasakiau, kad nevargtų, aš tiesiog ateisiu kitą kartą ir užsiregistruosiu, nes dabar skubu ir esu prižadėjusi sūnui per pietų pertrauką jį paimti, nes nebuvo matematikos mokytojos, ką galima taip pat patikrinti. Tada D. Jankauskienė pasiūlė parvežti mano vaiką greitosios pagalbos automobiliu. Mane tai nustebino. Aš, savaime suprantama, atsisakiau. Visą tą laiką aš blogai jaučiausi ir jau dabar D. Jankauskienė pradėjo nuolat kartoti, kad svarbiausia mano sveikata. Pagaliau ji prisiskambino skyriaus vedėjai L. Vencevičienei ir pasiūlė eiti pas ją išsiaiškinti situacijos. Kodėlėjome ne į registratūrą, o pas vedėją, nežinau, bet pagalvojau, kad tai yra normalu, vedėja vadovauja ir registratūrai.

Svarbu paminėti, kad aš nieko neprašiau, nereikalavau. Tai patvirtina ir D. Jankauskienės paaiškinimas Etikos ir procedūrų komisijai. Prieš eidama aš paprašiau, kad D. Jankauskienė kartu neitų. Dabar atsimenu, tikrai pasakiau jai, kad jeigu kartu mus nufotografuos, tai turėsiu problemų ne tik aš, bet ir ji, bet ji vis tiek lydėjo. Paaiškinau visą situaciją atėjusi pas vedėją, atsakiau į užduodamus klausimus, persiunčiau SMS žinutę. Pokalbis man pasirodė keistas. Aiškinomės ilgai ir neproduktyviai, švelniai tariant. Jie spėliojo, kas galėjo registruoti, ir niekaip negalėjo išsiaiškinti, kas buvo ta registratorė. Aš pasiūliau pasižiūrėti į grafiką ir pasakiau, kad bus aišku, kas budėjo tuo metu, bet man buvo atsakyta, kad čia pas juos truputėlį ne taip ir jiems labai svarbu žinoti tiesiog tiksliai, kokią minutę aš skambinau. Aš persiunčiau žinutę, ją jūs matėte, ją paviešino A. Maldeikienė. D. Jankauskienė pasakė, kad skyriaus vedėja L. Vencevičienė neturi šiuo metu pacientų ir apžiūrės mane. Aš sutikau.

Noriu atkreipti dėmesį, kad pacientų beveik nebuvo visame koridoriuje, nes buvo kaip tik 13 valanda ir keitėsi pamainos. L. Vencevičienė apžiūrėjo mane, paskyrė tyrimus. Vėliau gydytoja paskambino, pasakė tyrimų rezultatus ir išrašė receptą. Taip pat atsiprašė už nesusipratimą, kalbėjo, kad bus daromi mokymai registratorėms ir panašiai, ir mes atsisveikinome.

Po dviejų dienų einant į posėdį mane sustabdė „Info TV“ žurnalistė. Šalia buvo linksmi nusiėmę Santaros klinikų vyriausioji specialistė ryšiams su visuomene G. Letukienė. Ją mačiau Seime per visą tą laiką, kol esu parlamentarė, vienintelį kartą. Ji stovėjo šalia žurnalistės, o žurnalistė pradėjo uždavinėti klausimus apie apsilankymą Santaros klinikose. Žurnalistės klausimai buvo labai tendencingi, formuojantys išankstinę nuomonę. Nors pokalbis su žurnaliste truko ilgai, tačiau pačiame „Info TV“ reportaže pateikiama vos viena mano frazė, nors pats reportažas iš tikrųjų trunka ilgai.

Nors ir žurnalistai kalbėjo labai daug, tačiau Santaros klinikų atstovė D. Jankauskienė, kuri vienintelė žinojo šitą situaciją nuo pat pradžių iki galo (baigiu, kolegos), kalbėjo trumpai. Po klausimų prie manęs priėjo D. Jankauskienė ir paklausė, kodėl aš kreipiausi į žurnalistus ir kam man to reikia?

Baigdama noriu pasakyti dėl telefono. Nuo pat pradžių aš nenaudoju Seimo telefono ir mano asmeninis telefonas yra konfigūruotas, įdėtos dvi kortelės. Taigi į savo privatų telefoną, kuris buvo pavišintas taip pat A. Maldeikienės, aš gaunu tik telefoninius skambučius, bet negaunu SMS žinučių. Man buvo paaiškinta, tą padarė Seimo darbuotojai, atsakingi už tai, jie pasakė, kad to padaryti negalima.

Gerbiami kolegos, baigdama noriu padėkoti absoliučiai daugumai jūsų, kurie palaikė mane, padaršino, nedalyvavo šiame surežisuotame melo šou ir neprisidėjo prie linčo teismo. Nuoširdžiai ačiū jums.

PIRMININKAS. Dėkojame už tokį išsamų pranešimą. Šiek tiek viršijote laiką, bet, manau, Seimo nariai dėl to tikrai neprieštaraus.

Prieš baigdamas dar norėčiau pasakyti priminimą Dokumentų skyriui, kad priimtus nutarimus dėl darbotvarkės papildymo reikia sujungti.

Prieš baigiant, matau, dar nori kalbėti V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Mieli kolegos, jeigu yra Etikos ir procedūrų komisija ir ji teigiamai išsprendė, kam reikalingi pasiaiškinimai? Jeigu mes po kiekvieno posėdžio kiekvienas aiškinsimės, tai praleisime pusę savo darbo. Ateityje nereikia tokių dalykų daryti!

PIRMININKAS. I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš irgi siūlyčiau visiems, kas užsirašo dėl pareiškimų, perskaityti „Šveiko“ epizodą – pamokslą apie karo lauko paštą, kai jaunas kariūnas skaitė kareiviams įkvepiančią kalbą apie karo lauko paštą ir niekaip negalėjo iš tos kalbos išsipinti. Tiesiog taupyti visų laiką. Ačiū.

PIRMININKAS. Registruojamės ir baigsime posėdį.

Užsiregistravo 48 Seimo nariai. Gegužės 17 dienos vakarinį posėdį skelbiu baigtą.

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Andrikis Rimas 15
Andriukaitis Vytenis Povilas 12
Anušauskas Arvydas 58, 60, 61, 63, 66, 67, 72, 73, 76
Ažubalis Audronius 48, 49, 65, 68, 69, 70
Ąžuolas Valius 17, 44, 45
- Bakas Vytautas 24
Balsys Eduardas 30
Balsys Linas 58
Bartkevičius Kęstutis 15
Baškienė Rima 9, 28
Baublys Juozas 33, 34, 38, 44
Baura Antanas 63
Bernotėnas Vaclovas 69
Bičkauskas Egidijus 13
Biekša Darius 28, 29
Brazauskas Algirdas Mykolas 12
Budbergytė Rasa 46
Butkevičius Algirdas 26
- Dagys Rimantas Jonas 26, 33, 38, 39, 59
Degutienė Irena 14, 51
Didro Denisas (Diderot Denis) 11
Dudajėvas Džocharas (Dudajev Džochar) 69, 70
Dumbrava Algimantas 15, 41, 42, 53, 66
- Gentvilas Eugenijus 25, 35, 40, 41
Gentvilas Simonas 32, 33, 34, 35, 38, 39, 46, 47
Gražulis Petras 15, 53, 54
Grybauskaitė Dalia 9
Gumuliauskas Arūnas 28, 29, 30, 31, 65, 66, 68, 69, 70
- Imbrasas Juozas 15, 44
- Jakeliūnas Stasys 31
Jankauskienė Danguolė 79
Jankevičius Elvinas 48
Jarutis Jonas 75
Jedinskij Zbignevas 66, 67, 68
Jelcin Boris 70
Jovaiša Eugenijus 27, 28
Jovaiša Sergejus 30
Juknevičienė Rasa 54, 55
Juozapaitis Vytautas 29, 30
Juršėnas Česlovas 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
- Kačinskis Jaroslavas (Kaczyński Jarosław) 68
Kamblevičius Vytautas 15, 80
Karbauskis Ramūnas 41
Karoblis Raimundas 72
- Kasčiūnas Laurynas 47, 48, 51, 52, 53, 54, 65, 66, 67, 68, 71, 72, 73, 74
Kasiulevičius Vytautas 79
Kernagis Vytautas 43, 44
Kirkilas Gediminas 9, 11
Kubilienė Asta 78
Kubilius Andrius 53, 54
Kupčinskis Andrius 21, 22, 23, 24, 26, 48, 75, 76
- Letukienė Gitana 79
- Madona Luiza Čikonė (Madonna Louise Ciccone) 44
Magnitskis Sergejus (Magnitskij Sergej) 51, 52
Majauskas Mykolas 16, 17, 18, 25, 26, 28, 45
Maldeikienė Aušra 79, 80
Martinėlis Raimundas 42, 43
Masiulis Kęstutis 48
Matulas Antanas 49, 50, 60
Mažeika Kęstutis 34, 73, 74
Meilutytė Rūta 30
Misiūnas Eimutis 45
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 57, 59, 60, 61, 62, 63, 64
- Narkevič Jaroslav 18, 19, 42, 43, 67, 70
Naujalis Juozas 29, 30, 31
Navalnas Aleksejus (Navalnyj Aleksej) 65
Navickas Kęstutis 36, 37, 38, 39, 43
Navickienė Monika 55
Nekrošius Arvydas 51, 74
- Olekas Juozas 30, 31, 36, 37, 42, 55, 56
- Paleckis Justas Vincas 11, 13
Palionis Andrius 16, 17, 72
Pavilionis Žygmantas 53, 54
Petrauskienė Jurgita 42, 43, 47
Pocius Renatas 29
Poderys Virgilijus 23, 24
Popovienė Raminta 48
Pranckietis Viktoras 9, 74
Puidokas Mindaugas 27, 28, 75
Pupinis Edmundas 25, 32, 33, 36, 46, 47, 56, 60, 62, 64, 71
Puteikis Naglis 24, 25
Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 53
- Rakauskas Artūras 40
Raistenskis Juozas 79
Razma Jurgis 24, 40, 45

- Rinkevičius Viktoras 16, 34, 37
Ruokytė-Jonsson Liana 46, 47
- Sabonis Arvydas 30
Salamakinas Algimantas 54, 58
Saudargas Paulius 37, 38
Simulik Valerijus 75
Sinkevičius Rimantas 23, 24, 28, 29, 31, 32
Sinkevičius Virginijus 29
Sysas Algirdas 16, 44, 55, 67
Skaistė Gintarė 63
Skardžius Artūras 29, 54, 69
Skvernelis Saulius 13, 14, 40, 41, 44, 45, 46, 48, 49
Staniuviene Levutė 60
Starkevičius Kazys 56, 57, 58, 59, 73
Surplys Giedrius 44, 48
- Šarknickas Robertas 78
Šedbaras Stasys 76, 77
Šimonytė Ingrida 18, 80
- Širinskienė Agnė 64
- Tamašunienė Rita 72, 74, 76
Terleckas Antanas 10
Tumėnas Stasys 62, 64, 65, 66, 69, 70
- Urbšys Povilas 75, 76
- Vaičekauskas Gintaras 45, 46
Vaičiūnas Žygimantas 49
Valiukevičiūtė Ona 15
Vasiliauskas Gediminas 18, 19, 20
Vencevičienė Lina 79
Veryga Aurelijus 42, 43, 48, 49
Vingrienė Virginija 34, 56
Vinkus Antanas 19, 20, 32, 37, 38, 43
- Zingeris Emanuelis 52, 59
- Žemaitaitis Remigijus 15

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*